

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VELKÉ KARLOVICE, OKRES VSETÍN

Č.J.: ZŠ127/2022

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

NAŠE ŠKOLA

ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV PLATNÉHO OD 1. 9. 2021



Schválený pedagogickou radou dne: 31. 8. 2022

Projednaný Školskou radou: 1. 9. 2022

Účinný od 1. 9. 2022

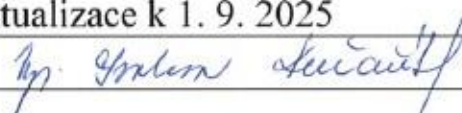
Aktualizace k 1. 9. 2025 (konzultována s pedagogickou radou a ŠR)



1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 Velikost školy	5
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	7
2.3 Dlouhodobé projekty	8
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	9
3.1 Zaměření školy.....	9
3.2 Výchovně vzdělávací strategie.....	9
3.3 Zabezpečení výuky žákům se speciálně vzdělávacími potřebami.....	12
3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	16
3.5 Začlenění průřezových témat	18
4. UČEBNÍ PLÁN.....	22
5. UČEBNÍ OSNOVY.....	25
5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 1	25
5.2 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2	36
5.3 ANGLICKÝ JAZYK 1	45
5.4 ANGLICKÝ JAZYK 2	52
5.5 DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK	63
5.6 MATEMATIKA 1	72
5.7 MATEMATIKA 2	79
5.8 INFORMATIKA.....	89
5.9 PRVOUKA	100
5.10 PŘÍRODOVĚDA	108
5.11 VLASTIVĚDA	115
5.12 FYZIKA.....	120
5.13 PŘÍRODOPIS	126
5.14 ZEMĚPIS.....	134
CHEMIE	143
5.15 DĚJEPIS	150

5.16	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	162
5.17	FINANČNÍ GRAMOTNOST	170
5.18	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	174
5.19	HUDEBNÍ VÝCHOVA 1	180
5.20	HUDEBNÍ VÝCHOVA 2	187
5.21	VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1	195
5.22	VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2	203
5.23	TĚLESNÁ VÝCHOVA 1	210
5.24	TĚLESNÁ VÝCHOVA 2	216
5.25	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	223
5.26	PRACOVNÍ ČINNOSTI 1	235
5.27	PRACOVNÍ ČINNOSTI 2	241
6.	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ	249
6.1	Pravidla pro hodnocení	249
6.2	Pravidla pro hodnocení chování ve škole	251
6.3	Pravidla pro sebehodnocení žáků	251
6.4	Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií	251
6.5	Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu	256
6.6	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	256
6.7	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	257
6.8	Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	259
6.9	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	260
6.10	Způsob hodnocení žáků nebo studentů cizinců	260
6.11	Výchovná opatření	261
7.	MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ, HYGIENICKÉ A JINÉ PODMÍNKY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ ŠVP ZV	262
7.1	Prostorové a materiální podmínky	262
7.2	Prostory pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy	264
7.3	Psychosociální podmínky	264
7.4	Personální podmínky	264
7.5	Organizační podmínky	264
7.6	Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců	265
7.7	Zájmové vzdělávání	265

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:	NAŠE ŠKOLA Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, zpracován podle RVP ZV
Číslo jednací:	ZŠ127/2022
Údaje o škole:	
Název školy	Základní škola Velké Karlovice, okres Vsetín
Adresa školy	Velké Karlovice 19, 75606 Velké Karlovice
IČO:	70233292
IZO:	102780056
RED-IZO:	600150071
Ředitelka školy:	Mgr. Svatava Koňářiková
Telefonní kontakty	571 444 015, 571 420 847, 571 420 848
E-mail	zsvk@zsvk.cz
Webové stránky	www.zsvk.cz
Datová schránka	n9p4nv
Zřizovatel:	
Název	Obec Velké Karlovice
Adresa	Velké Karlovice 1, 75606 Velké Karlovice
Telefonní kontakty	571 444 260, 571 422 423
E-mail	podatelna@velkekarlovice.cz
Webové stránky	www.velkekarlovice.cz
Datová schránka	pinb3s5
Platnost dokumentu od:	1. 9. 2022 Aktualizace k 1. 9. 2025
Podpis ředitele/lky	
Razítko školy	ZÁKLADNÍ ŠKOLA Velké Karlovice, okres Vsetín 756 06 Velké Karlovice 19 ① IČO:70233292, Tel.: 571 444 015

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

Základní škola Velké Karlovice, okres Vsetín je plně organizovaná škola s devíti postupnými ročníky. Kapacita školy podle zápisu do školského rejstříku je 350 žáků. Součástí školy je školní družina s kapacitou 90 žáků, školní klub s kapacitou 130 žáků. Prostorná školní jídelna s kapacitou 425 jídel – zabezpečuje nejen školní stravování, ale vaří také cizím strávníkům v rámci vedlejší hospodářské činnosti.

2.1.1 Umístění a historie školy

Jsmo venkovská škola. Obec, tedy i spádová oblast školy, má rozlohu 82 km². Většina žáků do školy dochází nebo dojíždí autobusy ze sedmi údolí. Rozlehlost obce značně ovlivňuje organizaci výuky a mimoškolní činnost, zejména v návaznosti na veřejnou dopravu. Velikým kladem jsou autobusová i vlaková zastávka v blízkosti školy.

Základní škola Velké Karlovice je umístěna v budově z roku 1952. V tomto roce se ve škole učilo v pěti třídách 163 žáků. V přízemí byla umístěna mateřská škola a dětská ordinace.

Již v roce 1953 se stala škola součástí osmileté střední školy a pozdější devítileté.

Od 1. 9. 1962 byla tehdejší ZDŠ rozdělena školským odborem ve Vsetíně na dvě samostatné školy. Na I. a II. základní devítiletou školu.

II. základní devítiletá škola, umístěná v této budově, měla 279 žáků v devíti třídách.

V roce 1977 byla zahájena výuka v prvních třídách podle Nové koncepce, která znamenala postupnou přeměnu devítileté školní docházky na osmiletou.

V roce 1980 byla ve škole otevřena školní družina.

V letech 1983–1984 byl u školy vybudován sportovní areál s atletickou dráhou a 2 tenisovými kurt.

Rok 1987 byl důležitým mezníkem – došlo ke spojení I a II. ZŠ v jednu základní školu. Vyučovalo se však nadále v obou budovách s jedním ředitelstvím. V horní budově (dnes obecní úřad) se učilo 147 žáků v 7 třídách v 1. - 4. ročníku. Do nynější budovy školy - tzv. dolní budovy – se sjíždělo do osmi tříd 175 dětí 5. - 8. ročníku.

V roce 1995 vznikl pro žáky v dolní budově školní klub.

V letech 2004–2006 došlo k rozsáhlým stavebním úpravám a přístavbě v současné budově školy. Tato skutečnost vedla ke změně některých dispozic, zejména přesunutí kanceláří, sborovny, učebny chemie a školní jídelny, včetně komunikačních a hygienických prostor v dané části do zcela nově přistaveného prostoru.

Od 1. září 2006 slouží k základnímu vzdělávání ve Velkých Karlovicích pouze jedna nově zrekonstruovaná budova školy.

Na podzim roku 2018 začaly probíhat rekonstrukční práce půdních prostor, které přes svoji stavební náročnost, byly zkolaudovány v prosinci 2019. Hlavním investorem byl zřizovatel. Vznikly tři odborné moderními technologiemi vybavené učebny. Jazyková – počítačová učebna s 25 novými počítači a dvěma interaktivními tabulemi. Dvě odborné učebny pro výuku pracovních činností – dílny a cvičná kuchyň s přilehlým prostorem, sloužícím ke společenským akcím, ale i běžné výuce žáků. Součástí je i prostor kryté terasy pro pěstování bylin, ale i v případě hezkého počasí k výuce s krásnými výhledy.

Těmito stavebními úpravami došlo nejenom k využití a zhodnocení půdních prostor, ale zejména k uvolnění původní učebny cvičné kuchyně v přízemí školy pro základní umělecké vzdělávání žáků ve výtvarném oboru, které jsme v roce 2020 zcela zrekonstruovali. ZUŠ Karolinka však využívá i další prostory naší školy k výuce zejména v oboru hudebním. Děti, které uměleckou školu navštěvují, mohou své aktivity plnit v rámci jedné budovy. V prostorách školy mají své zázemí i cimbálové kapely.

V tomto období byla také kompletně vyměněna podlaha v tělocvičně a stavebně upraveno zázemí šaten přiléhajících k ní přiléhajících.

Tělocvična školy nabízí sportovní vyžití nejenom žákům naší školy, ale v rámci vedlejší hospodářské školy slouží také široké veřejnosti.

V roce 2020 došlo k vybudování bezbariérového vstupu do budovy z východní strany. Pomocí výtahové plošiny se mohou lidé na vozíčku dostat do všech učeben.

V prázdninových měsících 2021 byly náročnými zemními pracemi opraveny nedostačující izolace školní jídelny z jižní strany budovy a současně byl vybudován nový chodník včetně malého odpočinkové prostoru s květinovým záhonem.

V prostoru kanceláří došlo v 2022 k výměně podlahových krytin a postupné obnově nábytku. Vchody ze severní i jižní budovy zaznamenaly výměnu vstupních hliníkových systémů.

V období prázdnin 2022 došlo k rozsáhlé rekonstrukci, která zahrnovala výměnu datových rozvodů, silových a koaxiálních kabelů, instalaci požární signalizace a výměnu světel ve všech prostorách starší části školy. V nové části budovy v prostoru školní jídelny byla vyměněna všechna hlavní i nouzová osvětlení.

Dále proběhla rozsáhlá rekonstrukce školní družiny – 1. oddělení (výměna podlah, ústředního topení, parapetů, nábytku).

Budova zaznamenala také renovaci dřevěných eurooken z jižní a východní strany, celá budova školy prošla také interiérovou výmalbou.

V období prázdnin 2023 proběhla výměna podlahy v 2. oddělení školní družiny, instalace zatemňovacích rolet do tělocvičny a natření a revitalizace podbití střechy.

Před začátkem školního roku 2025/2026 proběhla kompletní modernizace počítačové učebny v rámci finanční dotace získané z evropských fondů. V průběhu školních prázdnin (2025) byly započaty práce na ŠD II., které budou dokončeny v průběhu tohoto školního roku.

2.1.2 Podmínky školy

V budově školy je 16 učeben s bezbariérovým přístupem. Kromě kmenových učeben slouží k výuce i řada učeben odborných. Mimo již zmiňované nové 3 odborné učebny v podkroví (pracovní činnosti: dílny + cvičná kuchyň, jazyková – multimediální – učebna) škola disponuje multifunkční učebnou sloužící pro výuku přírodopisu, fyziky a chemie. Nechybí odborná učebna informatiky a společná pracovna pro hudební a výtvarnou výchovu.

V budově školy jsou velký prostor pro činnost školního klubu. V letošním roce 2025/2026 disponuje škola dvěma odděleními školní družiny. Všichni učitelé mají dostatečné zázemí v kabinetech.

K pohybovým aktivitám žáků slouží v prostoru školy plně funkční, ale malá tělocvična s přilehlými šatnami včetně sociálního zázemí. Ta je mimo školní výuku plně využívána pro vyžití sportovních organizací a žákovských zájmových kroužků. Škole patří venkovní sportovní areál (běžecký ovál, doskočiště, 2 volejbalové hřiště). V letních měsících škola využívá v hodinách tělesné výchovy i koupaliště s nerezovou vanou v těsné blízkosti školy.

V zimním období jsou k dispozici obcí udržované lyžařské běžecké tratě, které žáci využívají v hodinách tělesné výchovy.

Celkový exteriér školy esteticky, ale i environmentálně dotváří malý park před budovou školy.

Specifikou naší školy je její umístění v přírodní lokalitě CHKO Beskydy.

Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními pomůckami, výukovými softwary a výpočetní technikou (cca 80 počítačů, jedna mobilní stanice s 25 tablety, 4 interaktivní tabule v kmenových třídách), která je propojena počítačovou sítí. V rámci projektu EU a Ministerstva pro místní rozvoj ČR pod názvem Rekonstrukce a vybavení školních půdních prostor na odborné učebny ZŠ Velké Karlovice jsou všechny třídy vybaveny také interaktivními dotykovými tabulemi. Pro další studium a práci žáků je k dispozici dobře vybavená školní knihovna s možností využití počítačů připojených na internet. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukové softwary jsou aktuálně doplňovány, např. firmy Silcom. Všichni vyučující jsou pro výuku vybaveni notebooky, které jsou pravidelně obnovovány a udržovány. V každém notebooku má vyučující k dispozici program Microsoft Office 365 s aplikací Teams, která od října 2020 je jednotnou platformou naší školy pro distanční vzdělávání.

Od září 2022 jsou posílena internetová připojení v celé budově školy. V případě nutnosti využití vlastního mobilního zařízení žáků, jsou jim přidělena dočasná hesla k připojení na Wi-fi (40 min).

2.1.3 Spolupráce se zákonnými zástupci, informovanost

Mimo plánovaných třídních schůzek mají rodiče každé úterý možnost konzultací s vyučujícími, výchovnou poradkyní a vedením školy.

Informovanost je zabezpečována rovněž webovými stránkami školy a od 1.9.2021 je spuštěna bezplatná mobilní aplikace V Obraze.

Všichni žáci školy mají zřízeny své emailové adresy, přes které mohou se školou komunikovat nejenom žáci, ale i jejich zákonní zástupci.

Od 1. 9. 2022 proběhlo zavedení elektronické žákovské knížky. Rodiče oficiálně komunikují a zejména omlouvají své děti elektronickou cestou – systém Komens.

Již řadu let pravidelně vydáváme školní časopis Šipka, který se dostává široké veřejnosti jako zdroj informací, ale slouží i k prezentaci žáků v řadě oblastí jejich vzdělávání.

2.1.4 Spolupráce s dalšími subjekty

- **Obecní úřad ve Velkých Karlovicích**, který školu zastřešuje nejen finančně na provoz, ale vyhledáváním dotačních programů se neustále snaží o její rozvoj a modernizaci. OÚ pomáhá škole při velkých sportovních i kulturních akcích. Tradiční je předávání posledního vysvědčení žákům 9. ročníku na obecním úřadě s jejich podpisem v obecní kronice.
- Naše nejuzší spolupráce probíhá s **Uníí rodičů** při naší Základní škole. Organizujeme společně mnoho akcí nejen pro naše žáky, ale i pro jejich rodiče. Unie rodičů má na webových stránkách školy vlastní prostor.
- Dále spolupracujeme se všemi **sportovními i společenskými organizacemi** (besedy s myslivci, hasiči) naší obce.
- **Karlovské muzeum** – využíváme vhodných expozic k návštěvám, zabezpečujeme program na tradičních jarmarcích.
- **Místní knihovna** – pasování na čtenáře žáků 1. třídy, literární besedy doplňující ŠVP v rámci Čj.
- **ZUŠ Karolinka** – v budově naší školy má bezplatně pronajaty prostory výtvarný a hudební obor.
- **Charita Nový Hrozenkov** – program pro seniory
- **Mateřská škola** – společná kulturní vystoupení při významných událostech každoroční pasování na školáky na obecním úřadě, návštěvy základní školy před nástupem předškoláků do 1. třídy
- **Integrovaný záchranný systém**
- **Neziskové organizace** (preventivní programy – etické dílny)
- **Úřad práce**
- **Příhraniční slovenská škola** – Makov, Babín, Základná škola s mateřskou školou Súľov – Hradná.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Věkově pestrý pedagogický sbor má v pracovní procesu 20 členů, z toho jsou dva muži. Všichni učitelé jsou plně kvalifikováni. Ve škole jsou zřízeny funkce výchovného poradce, metodika prevence sociálně patologických jevů, koordinátora ŠVP a koordinátora v oblasti informačních a komunikačních technologií. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech, mají základní kurs první pomoci, jsou pravidelně proškoleni v bezpečnosti práce a požární ochrany.

2.3 Dlouhodobé projekty

Dlouholetou tradicí mají na naší škole sportovní projekty. Žáci se každoročně zúčastňují sportovních soutěží v rámci Zlínského kraje ve florbale, fotbale, atletice, vybíjené a volejbalu. Všem dominují ve spolupráci se sportovní komisí obecního úřadu pořádané závody v běhu na lyžích – Karlovský pohár mládeže, které probíhají na běžeckých tratích u naší školy současně s celorepublikovými závody Karlovská Mini SkiTour.

Projekt Vánoce, při němž se žáci seznamují s tradicemi a zvyklostmi vánočních svátků, vrcholí vánoční besídkou pro rodiče nebo prodejním jarmarkem v rámci Kateřinského jarmarku, který pořádá IC Velké Karlovice.

Organizujeme celoškolní Den v přírodě, zaměřený na environmentální činnost, zdraví a bezpečnost dětí.

Organizujeme také Den památky obětí holocaustu, který je ukončen návštěvou žáků koncentračního tábora Osvětim pro žáky 8. a 9. třídy, kteří ve školním roce dosáhnou 15 let. Žáci jsou vedeni také k charitativní činnosti (Den rakoviny, Den veteránů) a další dle aktuálních možností.

V rámci zájmové činnosti mohou žáci navštěvovat tyto kroužky:

- sborový zpěv
- valašský kroužek - Karlovjánek
- novinářský klub
- florbal
- volejbal
- vědecký a badatelský kroužek pro
- divadelní kroužek

V letošním školním roce žáci 8. a 9. ročníku absolvují taneční výuku pod vedením profesionálního lektora. Výuka obsahuje 10 dvouhodinových lekcí a je ukončena závěrečnou prodlouženou.

Žáci 9. ročníku se zúčastní projektu Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (přijímačky nanečisto) v jedné z okolních základních škol. Cílem je připravit žáky na práci s testy a časem vyhrazeným na jejich řešení. Nasimulovat prostředí a podmínky ostré zkoušky.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Při stanovování cesty, kterou se naše škola bude ubírat, navazujeme na dobrou prestiž a tradice, vybudované za uplynulá léta. Vycházíme z krásného přírodního prostředí, ve kterém se škola nachází. Stavíme na materiálním vybavení a podmínkách, které jsou jí v obci vytvářeny, ale i na lidském potenciálu.

Cílem naší školy je:

- položit základy funkčního a moderního všeobecného vzdělání v rozsahu potřeb, předpokladů a možností žáků
- kultivovat osobnost po stránce rozumové, emoční a volní, rozvíjet tělesnou zdatnost a vztah k životnímu prostředí a kulturním hodnotám
- uvést děti do základních, duchovních a mravních hodnot, aby získaly orientaci v okolním světě a v sobě samém
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

Chceme pro všechny děti vytvořit bezpečné, nestresující a pozitivně působící prostředí a atmosféru podněcující jejich vzdělávání a pozitivní rozvoj. Škola je složitý fungující sociální systém s mnoha vnitřními i vnějšími vztahy, jehož úkolem je připravit děti pro život v reálném světě. Považujeme za bezpodmínečně nutné, aby jednotlivé subjekty tohoto složitého mechanismu – žáci, učitelé, rodiče i široká veřejnost – si navzájem dokázali porozumět, aby chtěli a uměli spolu komunikovat a spolupracovat.

Ideu porozumění, komunikace a spolupráce budeme uplatňovat nejen v oblasti vzdělávání, ale i v rovině osobnostního rozvoje. K takovému přístupu chceme vést nejen děti a učitele, ale i rodiče, zřizovatele, zájmové organizace a veřejnost v naší obci.

Jde nám o to, aby Základní škola ve Velkých Karlovicích byla pro žáky, učitele a rodiče, ale i pro zřizovatele a vůbec všechny občany Velkých Karlovic NAŠÍ ŠKOLOU.

Náš školní vzdělávací program je založen na principech činnostního učení. Učitel v procesu vzdělávání není pouhým zdrojem informací, ale především průvodcem při hledání informací a poradcem při jejich zpracování. Učitel je při činnostních formách výuky organizátorem a usměrňovatelem práce žáků.

Při každodenní práci s dětmi budeme používat:

- metody objevování, které staví do popředí význam otázek žáků ve vyučování, v pokládání otázek pomáhá žákům hlavně pozorování určité prováděné činnosti. Úlohou učitele je žákům ukázat cestu, aby je podpořil a pozitivně motivoval. Schopnost ptát se je klíčem k úspěšnému učení. Otázky kladené žáky k učivu provokují myšlení ostatních, vedou je k hledání vysvětlení, výrazně napomáhají k učení.
- metody individualizace, které dávají každému žákovi možnost, aby daný úkol řešil vlastním způsobem, na základně svých zkušeností a dovedností. Tato metoda pomůže učiteli poznat, do jaké míry žáci zvládli učivo, sami žáci si uvědomí, co už umí. Důležitou roli tu hraje zdůvodňování zvoleného řešení, což přispívá k rozumového vývoji žáka.
- metody aktivizující a to především metodu situační, problémovou a projektovou, metody názorně demonstrační, metody slovní, dialogické, samostatné práce, výzkumné, tvořivé práce s učebnicemi, pracovními sešity a didaktickými pomůckami

Chceme založit naši práci na zvyšující se míře zodpovědnosti všech zúčastněných, především žáků a učitelů.

Pokroky a úspěchy žáků mají být odměnou a zdrojem radosti nejen pro učitele a rodiče, ale především pro žáky samotné.

3.2.1 3.2.1 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. **Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.**

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.**

Kompetence k učení

- vedeme žáky tak, aby si byl schopný vybrat a využít pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- výuka je vedena tak, aby si žáci byli schopni vyhledat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- na konci základního vzdělávání žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- žákům umožňujeme samostatně experimentovat, pozorovat a získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvodit z nich závěry pro využití v budoucnosti
- vytváříme takové situace, ve kterých žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- výuka je vedena tak, aby žák vnímal nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznal a pochopil problém, přemýšlel o nesrovnalostech a jejich příčinách. Podněcujeme žáka k hledání řešení – žák si promyslí a naplánuje způsob řešení a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. V neposlední řadě si žák svoje řešení musí dokázat obhájit
- žák vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- žák se učí samostatně řešit problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení činností, včetně uvědomění si zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák na konci základního vzdělávání formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- učíme žáky bezpečně využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- žák také využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- cílem je naučit žáky účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- žáky vedeme k tomu, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy. Učíme je chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- učíme žáky vytvářet si pozitivní a zdravou představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- výuku směřujeme k respektování přesvědčení druhých lidí, vážení si jejich vnitřních hodnot. Žák je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- pomáháme žákům chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- aktivně motivujeme žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, směřujeme je k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, kultuře a tvořivosti tak, aby se aktivně zapojil do kulturního dění a sportovních aktivit
- žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do pracovních činností
- pomáháme žákům využívat své znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- na konci základního vzdělávání se žák orientuje v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- žáka připravujeme ke kompetentnosti v ovládání běžně používaná digitální zařízení, aplikací a služeb; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- cílem je využívání digitálních technologií tak, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žáky vedeme k předcházení situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná žák eticky

3.3 Zabezpečení výuky žákům se speciálně vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení na základě pravidel legislativního rámce a Vyhlášky č.27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v aktuálním znění (vyhláška 606/2020).

Pro pedagoga je přirozené, že vzdělává heterogenní třídu, kde se žáci liší mírou nadání i vznikají případné potřeby úprav průběhu výuky.

Všichni pedagogové školy, kteří se podílí na realizaci vzdělávání, spolu se žákem, ve spolupráci se zákonnými zástupci, vyhodnocují naplňování vzdělávacích cílů a osvojování klíčových kompetencí našeho ŠVP. Pedagogičtí pracovníci školy se vzdělávají v dané oblasti v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Nedílnou součástí vzdělávání žáků se SVP a jejich reálných potřeb je součinnost školských poradenských zařízení.

Škola v současné době spolupracuje s Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou a Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín, pracoviště Vsetín, Speciálně pedagogickým centrem Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín – Lazy, Speciálně pedagogickým centrem Základní a Mateřské školy Kroměříž, Františka Vančury. Vždy respektujeme volbu zákonného zástupce, který si může zvolit školské poradenské zařízení v rámci celé ČR.

V případě, že žák nenaplňuje očekávané cíle, což může být patrné nejen ve škole ze strany vyučujících, ale také zjištěním a oznámením samotného zákonného zástupce:

- a) zkoumáme příčiny tohoto stavu. Prostředkem jsou např.:
 - pozorování v hodině, rozhovor (se žákem, zákonným zástupcem)
 - prověřování žákových znalostí a dovedností – reflexe jeho výsledků
 - analýza výsledků činností žáky
 - analýza domácí přípravy žáka, dosavadní pedagogické působení školy
- b) výchovná poradkyně iniciuje setkání všech vyučujících podílejících se na vzdělávání žáka, přizve ředitelku školy (popř. další nezbytně nutné osoby) k možnostem, které povedou ke kompenzaci žákových obtíží
- c) setkání výchovné poradkyně a třídního učitele žáka se zákonnými zástupci za účelem podání informací o dalším postupu vedoucím k nápravě žákových obtíží. Na základě žádosti zákonného zástupce může být žák odeslán k posouzení jeho obtíží do školského poradenského zařízení.
- d) výběr vhodného podpůrného opatření, která jsou rozdělena do I. - IV. stupně

Ve škole podpůrná opatření realizujeme na úrovni pedagogické intervence a speciálně pedagogické péče.

PEDAGOGICKÁ INTERVENCE	SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE
I. stupeň podpůrného opatření sloužící ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, u nichž je možné na základě mírných školních úprav a domácí přípravy dosáhnout zlepšení. Poskytuje: škola, školní družina, školní klub (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním a koncentrací pozornosti, v důsledky nezvládnutí distanční výuky, při dlouhodobé nemoci) Výstupy a obsah vzdělávání se neupravují.	II. - V. stupeň podpůrného opatření Poskytuje: na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) Důvody k posouzení žáka ŠPZ jsou např. zdravotní postižení vlivem smyslových, logopedických, tělesných, mentální problémů (specifické poruchy učení), odlišné kulturní prostředí žáka (neznalost ČJ) Výstupy a obsah se v odůvodněných případech upravují od III. stupně
- 1x za 3 měsíce společně vyhodnocuje výchovná poradkyně v součinnosti s ostatními učiteli efektivitu a	- PO dle DOPORUČENÍ ŠPZ poskytujeme bezodkladně

smysluplnost navržených opatření na pedagogické radě - ZZ je informován o průběhu PI na individuálních konzultacích, třídní učitelkou, popř. výchovnou poradkyní a vyučujícími daného předmětu - Pedagogickou intervenci může ve škole souběžně využívat více žáků, je-li to vhodné	- Doporučení je platné po dobu v něm stanoveném - Smysluplnost a efektivitu navržených opatření společně vyhodnocujeme v četnosti dle doporučení ŠPZ na pedagogických radách a v součinnosti se žákem i ZZ na individuálních konzultacích
---	--

Zpracování dokumentů – vzdělávacích plánů souvislosti s PO I. - V. stupně

Plán pedagogické podpory (PLPP) – není závazný dokument

- V případě nutnosti vypracování PLPP jej zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce.
- PLPP má písemnou podobu
- Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími. Cílem je stanovit metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností
- Termín přípravy PLPP stanoví výchovný poradce

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola, je-li doporučen školským poradenským zařízením.

- Vychází ze školního vzdělávacího programu naší školy.
- V případě podpůrného opatření spočívajícím v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) od III. stupně podpory (je-li to nezbytné) bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV, bude na základě Doporučení ŠPZ rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným PO.
- IVP může být během roku upravován podle stávajících potřeb žáka
- Při tvorbě IVP je využívána metodická podpora ŠPZ

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání)“. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

3.3.1 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Veškerou tuto činnost koordinuje v naší škole výchovná poradkyně, která je kmenovým pedagogickým pracovníkem školy. Úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Specifikace prováděných podpůrných opatření je vždy závislá na stupni podpůrného opatření. Na základě doporučení ŠPZ se vždy PO dotkne řady oblastí žáka v jeho vzdělávání.

a) metod výuky – např.

- respektování pracovního tempa žáků
- logicky provázaný a smysluplný vzdělávací obsah
- metody a formy práce, které umožní žákovi častější kontrolu a zpětnovazebné mechanismy

b) organizace výuky – např.

- střídání činností a forem během výuky
 - skupinová výuka, zejména u mladších žáků
 - postupný přechod k výuce kooperativní
 - vložení krátké přestávky do vyučování – doporučení ŠPZ pro žáka
- c) upravení výstupu a obsahu vzdělávání (v odůvodněných případech od III. st. PO)
- d) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče
- e) v oblasti personální – zřízení funkce asistenta pedagoga

3.3.2 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

První stupeň PO – oblast pedagogické intervence se zaměřením na podporu školní úspěšnosti. Podporu zajišťují jednotliví vyučující ve třídě na základě konzultace s výchovnou poradkyní a v odůvodněných případech i se ŠPZ.

Podpora spočívá např. v úpravě zasedacího pořádku ve třídě, v délce vyučovací jednotky, v přestávkách mezi hodinami, stanovení odlišných časových limitů pro práci žáka. Metody upřednostňující **individuální práci s žákem**, prevenci únavy, silná motivace. Spolupráce se spolužáky v rámci třídy.

Není ovlivněna úroveň školních výstupů. Může však dojít ke specifikování základního učiva a k vymezení stěžejních dat.

Výukové materiály: běžné dostupné učebnice doplněné o materiály k procvičování a vizualizaci učiva.

Druhý stupeň PO – speciálně pedagogická péče na základě doporučení ŠPZ, která zahrnuje efektivní podpůrná opatření z 1. stupně podpory.

V případě přiznání ŠPZ zde může vstoupit další pedagogický pracovník poskytující speciálně pedagogickou péči. Pracuje s žákem zpravidla individuálně 1 vyučovací hodinu týdně.

Zachycujeme řadu aspektů, volných vlastností žáka, které známkou nelze hodnotit, jako je pečlivost, snaha apod.

Významnou roli zde může mít sdílený asistent, který však působí ne pro jednoho žáka, ale při podpoře většího počtu žáků. V současné době role tohoto asistenta na škole zřízená není.

Třetí stupeň PO – zahrnuje úpravu speciálně pedagogická péče na základě doporučení ŠPZ, která zahrnuje efektivní podpůrná opatření z I. a II. stupně podpory. Úpravu vzdělávacích podmínek, postupů ve školní práci i v zadávání domácích úkolů – **značná diferenciac**e, která zasahuje celou organizaci práce se třídou. Žák je vzděláván zpravidla podle IVP – obsah učiva je redukován, školní výstupy zohledňují možnosti žáka. Žák s mentální retardací je vzděláván podle ŠVP (IVP) – pro žáky s lehkým mozkovým postižením.

Výukové materiály: speciální učebnice, didaktické, kompenzační a rehabilitační pomůcky.

V odůvodněných případech je přiznána personální podpora - **využití asistenta pedagoga**.

Čtvrtý stupeň PO – vychází vždy z doporučení ŠPZ.

Žák vzděláván formou individuální integrace je vždy vzděláván s podporou IVP. Žák s mentální retardací je vzděláván podle RVP pro ZŠ speciální.

Výukové materiály: speciální učebnice, didaktické, kompenzační a rehabilitační pomůcky. Nutná je i úprava pracovního prostředí ve třídě (pracovní místo upravené).

Žákovi pomáhá asistent pedagoga s odbornou kvalifikací. Vzhledem k hloubce postižení může být činnost asistenta pedagoga rozšířena o poskytování pomoci při pohybu a sebeobsluze.

Pátý stupeň – vychází vždy z doporučení ŠPZ. Platí vše jako u IV. stupně. Ve velké míře se využívají terapeutické metody. V případě **náhradních forem komunikace, jako součást podpůrných opatření, se využívá komunikačního systému, který odpovídá vzdělávacím potřebám** daného žáka. Pomůcky k tomu určené se využívají i mimo vyučování.

V případě potřeby (doporučení lékaře) se využívá individuální výuka v domácím prostředí zajišťována pedagogy školy, případně pracovníkem SPC.

Uvedené stupně však nelze vnímat striktně. Vzdělávání konkrétního žáka s PO vždy provází velké množství proměnných činitelů – skladba konkrétní třídy, materiální podmínky školy, zkušenosti vyučujícího, empatie spolužáků apod.

- **pro imobilní žáky má škola dobré zázemí – mohou se pomocí plošiny dostat do všech odborných i kmenových učeben od 1. 9. 2020.**
- **hodnocení žáků s podpůrnými opatřeními – zabezpečuje a koriguje Mgr. Jitka Koňářiková, výchovná poradkyně školy ve spolupráci s třídními učiteli, popř. s dalšími vyučujícími na základě nastavených doporučení – viz. kapitola 6.**
- Základním předpokladem naplnění podmínek žáků s přiznanými PO je spolupráce se zákonnými zástupci žáka, školským poradenským zařízením a jeho odbornými pracovníky. Spolupráce školy se v případě potřeby odvíjí i u pediatra nebo jiných odborných lékařů, kteří o žáka pečují.
- Spolupracujeme s mateřskou školou v obci, která nám předává zkušenosti se žáky s přiznanými PO již v předškolním věku. Využíváme zkušeností jiných okolních škol a škol speciálních např. MŠ pro děti autistického spektra – Olomouc, Blanická.
- Žákům s odlišným mateřským jazykem a občanům ČR s obdobnými potřebami škola poskytuje jazykovou přípravu.

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který ve srovnání s vrstevníky vykazuje vysokou úroveň v jedné či ve více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaným žákem se rozumí žák, jehož rozložení schopností dosahuje vysoké úrovně v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech.

Míru žákova zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož posudek žák nebo jeho zákonný zástupce poskytne školskému poradenskému zařízení

Ve škole je realizujeme na úrovni pedagogické intervence a speciálně pedagogické péče.

PEDAGOGICKÁ INTERVENCE I. stupeň PO	SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE II. - V. stupeň PO
Poskytuje: škola	Poskytuje: školské poradenské zařízení (ŠPZ) na základě posouzení žáka
- Volíme soubor opatření PI tak, aby došlo k maximálnímu využití žákova potenciálu - Dbáme na to, aby žák i v ostatních oblastech dosahoval alespoň minimálních očekávaných cílů vzdělávání, případně očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oblastech	- Škola postupuje dle doporučení ŠPZ - Na základě doporučení ŠPZ je zpracován IVP - Smysluplnost a efektivitu navržených opatření společně vyhodnocujeme v četnosti dle doporučení ŠPZ.

- Po dohodě všech zúčastněných lze zpracovat PLPP (spolupráce třídního učitele + žáka + zákonného zástupce), který je v průběhu školního roku doplňován - Smysluplnost a efektivitu navržených opatření společně vyhodnocujeme minimálně 1x za 3 měsíce	
--	--

Specifikace prováděných možných podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- Předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- Zadávání specifických úkolů a projektů
- Rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem
- Příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Dohoda o poskytování podpůrných opatření žákovi – I. stupně nebo

Dohoda o poskytování podpůrných opatření žákovi II. - V. stupně

je zpracována vždy písemně, a to mezi zúčastněnými: zákonný zástupce, třídní učitel, žák, popř. pracovník školského poradenského zařízení.

Dohoda jasně stanoví:

- Charakteristiku úrovně žákových schopností – stručně
- Hlavní cíl podpůrných opatření
- Navržená podpůrná opatření – jejich stupeň a z toho vyplývající – pedagogická intervence nebo speciálně pedagogická péče (organizaci PO)
- Úkoly pro žáka
- Podpora zákonného zástupce v rámci domácí přípravy
- Podpisy zúčastněných
- Písemné vyhodnocení podpůrných opatření – v I. stupni – po 3 měsících (třídní učitel případně ve spolupráci s výchovnou poradkyní a dalšími potřebnými doporučeními ostatních vyučujících)

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním, umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ní. Podmínku účinnosti PT je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

OSV - Osobnostní a sociální výchova									
tématický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	Čj	M	Čj	Čj, M, Inf	M, Inf	Čj, Vv, M, Inf, Hv, Tv	Inf, Vv, M, Čj, Tv	Vv, M, Čj, Inf, Tv	M, Inf, Tv, Čj, Nj a Fg
Sebepoznání a sebepojetí	Vv	Vv, Prv	Vv	Vv	Pv, Vv, Inf	Tv, Čj a Ov	Čj, Tv, Pč	Čj, Tv, Pč	Tv, Čj, Vv, Pč
Seberegulace a sebeorganizace	Pč	Hv		Pv		Tv	Tv	Tv	Tv
Psychohygiena					Pv	Vz	Ov		Vz
Kreativita	Vv	Vv	Čj, Vv	Čj, Vv, M	Vv, M	Vv, Čj, D, Tv, Pč	Čj, Hv, Tv, Vv	Tv, Čj, Pč	Pč, Tv, Čj
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí			Prv			Tv	Tv	Tv, Ov	Tv, Čj
Mezilidské vztahy	Čj, Prv	Čj	Čj, Prv	Čj, Tv	Čj, Pv, Tv	Tv, Z, Vz	Tv, Čj, Z	Tv, Ov, Čj, Z	Čj, Tv, Hv, Vz
Komunikace	Čj	Čj, M	Čj, Aj	Čj, Aj, Inf	Čj, Aj, Inf	Čj, D, Vv, Tv, Aj, Inf, Vz, Pč	Tv, Čj, Z, Aj, Nj, Inf, Vv	Čj, Aj, Nj, Z, Tv, Pč	Čj, Z, Inf, Aj, Nj, Tv, Vz
Kooperace a kompetice			Pč, Aj	Aj	Aj	Aj, Čj, D, F, Vz	Čj, Aj, Nj	Aj, Hv, Vv, Čj, Nj, Pč	Nj, Čj, Aj, Vz

Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Pv	Pv	Vz F, Pč	F, Pč	Ch	Vz, D, F, Nj
Hodnoty, postoje, praktická etika		Pč				Vz	Pč, F	Ch, F	Ch, Vz, D

VDO - Výchova demokratického občana									
	1. stupeň					2. stupeň			
tématický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Prv	Tv	Prv, Tv			Ov			Čj, Vz
Občan, občanská společnost a stát				Vl		Aj, Čj	Aj, Nj, Čj	Aj, Nj, D, Čj	Aj, Nj, D, Ov, Čj, Z, Inf, Pč
Formy participace občanů v politickém životě				Vl			Ov		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl		D		Ov	D
VEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
	1. stupeň					2. stupeň			
tématický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá			Aj	Aj	Aj, Vl, Hv	Čj, Aj, Hv	Aj, D, Hv, Nj, Čj	Aj, D, Nj, Čj	Ov, Čj, Aj, Nj, D
Objevujeme Evropu a svět			Aj	Aj	Vl, Čj, Aj	Aj, D, Čj	Aj, Nj, Čj, D	Aj, Nj, Čj, Hv, D, Z	Aj, Nj, Z, Vz
Jsme Evropané						Ov	D	D	Hv, D

MKV - Multikulturní výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
tématický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference				Hv, Čj, Vv, Pč, Aj	Vv, Čj, Aj	Aj, Tv, D	Aj, Nj, Čj, Vv, Tv	Aj, Nj, Tv	Aj, Nj, Ov, Tv, Vz
Lidské vztahy	Hv, Čj	Čj, Prv	Čj			Ov, Tv, Vz, Hv	Hv, Př, D, Tv	D, Hv, Z, Tv	Hv, Tv, D, Vz
Etnický původ					Vl	Aj	Aj, Nj, D	D, Aj, Nj, Př	Aj, Nj
Multikulturalita			Aj	Aj	Aj	Vz, Aj	Tv, Vv, Aj, Nj	Aj, Nj, Ov	Aj, Nj
Princip sociálního smíru a solidarity						Vz	Z, D, Ov	Z	Nj, Z
EV - Environmentální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
tématický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy				Pv	Pv	Př, D	Př	F	Př
Základní podmínky života	Pč	Prv, Pč, Hv	Hv, Prv, Pč	Pv, Pč	Pv, Pč			Př, Ch	D
Lidské aktivity a životní prostředí			Prv	Pv		Ov, Př, D, Pč	Pč, D, Př	F, Př, Ch, D, Ov	F, D, Ch, Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv		Pč	Pv	Pč	Ov, Z, Vz	Čj	Z	Pč,Z, Vz
MV - Mediální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
tématický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Aj	Aj	Čj, Aj, Inf	Aj, Vz, Čj	Aj, Nj, Čj, Inf	Aj, Nj, Čj, Pv, D	Aj, Nj, Čj, D, Vz

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						Čj, Vz, Aj	Aj, Čj, Inf, Ov	Aj, Čj	Aj, Čj
Stavba mediálních sdělení							D	Čj	Čj, Inf, Ov
Vnímání autora mediálních sdělení								Vz	Inf, Hv, Vz
Fungování a vliv médií ve společnosti						Vz, Ov		Z	Inf, Hv, Z, D, Vz
Tvorba mediálních sdělení						D	Aj, Hv	Čj	Čj, Inf
Práce v realizačním týmu						Vz, Čj	Čj	Čj	Čj, Inf Vz

4. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán 1. stupně

1. STUPĚŇ		Minimální ČD	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory						
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	8 (7+1)	8 (7+1)	9 (7+2)	6 (5+1)	6 (5+1)
	Anglický jazyk	9	-	-	3	3	3
Matematika a její aplikace		20	5 (4+1)	5 (4+1)	5 (4+1)	5 (4+1)	5 (4+1)
Informatika		2	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	11	2	2	2	-	-
	Vlastivěda		-	-	-	2	2
	Přírodověda		-	-	-	2 (1+1)	2
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		1	2	1	1	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	3 (2+1)	3 (2+1)	3 (2+1)	3 (2+1)
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Aktuální vyučovací hodiny celkem		118	20	22	25	25	26
Disponibilní časová dotace		16	2	3	4	4	3
Celková povinná čas. dotace		118	18-22	18-22	22-26	22-26	22-26

Nepovinný předmět : **křesťanská výchova**

Zájmové útvary : **florbal, vědecký a badatelský kroužek pro 1. stupeň, sborový zpěv, valašský kroužek (Karlovjánek), divadelní kroužek**

Učební plán 2. stupně

2. STUPEŇ		Minimální ČD	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory					
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	5 (4+1)	4 (3+1)	4	5 (4+1)
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3
	Německý jazyk	6	-	2	2	2
Matematika a její aplikace		15	4 (3+1)	5 (4+1)	5 (4+1)	5 (4+1)
Informatika		4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2
	Výchova k občanství		-	1	1	0
	Finanční gramotnost		-	-	-	1 (0+1)
	Mediální výchova		1 (0+1)	-	-	-
Člověk a příroda	Fyzika	20	2 (1+1)	2 (1+1)	2	2
	Chemie		-	-	2	2
	Přírodopis		2	2 (1+1)	2 (1+1)	2 (1+1)
	Zeměpis		2 (1+1)	2	2 (1+1)	1
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		2	2	1	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	3 (2+1)	2	2	2
	Výchova ke zdraví		1	-	-	1
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1 (0+1)	1	1	1
Aktuální vyučovací hodiny celkem		122	30	30	31	31
Disponibilní časová dotace		18	7	4	3	4
Celková povinná čas. dotace		122	28-30	28-30	30-32	30-32

Nepovinné předměty: křesťanská výchova,

Zájmové útvary: sborový zpěv (ve spolupráci se ZUŠ Karolinka), valašský kroužek (Karlovjánek), novinářský klub, florbal, divadelní kroužek, volejbal

Poznámky k učebnímu plánu:

Český jazyk - v 1. ročníku má předmět komplexní charakter. Dvě hodiny týdně jsou vyučovány formou tandemové výuky. Ve 3. ročníku jsou dvě hodiny českého jazyka půleny. Předmět je posílen na 1. stupni v 1., 2., 4. a 5. ročníku o 1 disponibilní hodinu, ve 3. ročníku o 2 disponibilní hodiny. Na 2. stupni je posílen v 6., 7. a 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu. V 9. ročníku jsou tři vyučovací hodiny děleny z důvodu efektivní přípravy žáků na přijímací řízení následného vzdělávání.

Matematika na 1. stupni i 2. stupni je posílena o 1 disponibilní hodinu v každém ročníku. Ve všech ročnících je matematika zastoupena 5. hodinami týdně, pouze v 6. ročníku jsou hodiny 4. V 9. ročníku jsou tři hodiny děleny z důvodu efektivní přípravy žáků na přijímací řízení následného vzdělávání.

Anglický jazyk se vyučuje ve 3. až 9. ročníku 3 hodiny týdně.

Prvouka se vyučuje 2 hodiny týdně v 1. – 3. ročníku.

Informatika je zařazena od 4. do 9. ročníku, vyučuje se 1 hodinu týdně. V 7. – 9. ročníku je rozdělena do dvou skupin.

Vlastivěda a přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně. Přírodověda je posílena o 1 disponibilní hodinu.

Dějepis se na 2. stupni vyučuje ve všech ročnících 2 hodiny týdně.

Fyzika je posílena o 1 disponibilní hodinu v 6. a 7. ročníku tak, že v 6. - 9. ročníku je vyučována 2 hodiny týdně.

Přírodopis je posílen v 7. – 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu tak, aby byl vyučován ve všech ročnících druhého stupně 2 hodiny týdně.

Zeměpis je posílen o 1 disponibilní hodinu v 6. a 8. ročníku tak, aby byl v 6. – 8. ročníku vyučován 2 hodiny týdně. V 9. ročníku je vyučována 1 hodina týdně.

Chemie je vyučována v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Finanční gramotnost je vyučována v 9. ročníku 1 hodinu (disponibilní) týdně.

Výtvarná výchova se v 1., 3., 4. a 8. ročníku vyučuje 1 hodinu týdně, ve 2., 5., 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně. V 9. ročníku se nevyučuje. Ve 3. ročníku je hodina výtvarné výchovy rozdělena.

Hudební výchova se v každém ročníku vyučuje 1 hodinu týdně.

Tělesná výchova je od 2. – 6. ročníku posílena o 1 disponibilní hodinu tak, že se vyučují 3 hodiny týdně. V 9. ročníku je zařazena 3. hodina TV formou sportovních her.

Pracovní činnosti jsou na druhém stupni posíleny o 1 disponibilní hodinu tak, aby se v 1. až 9. ročníku vyučovaly jednu hodinu týdně. Ve třetím ročníku je hodina pracovních činností dělena. Na druhém stupni probíhá výuka ve dvouhodinových blocích, 1/14 dnů.

Výchova ke zdraví se vyučuje v 6. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně.

v 1. ročníku – 8 hodin týdně

ve 2. ročníku – 8 hodin týdně

ve 3. ročníku – 9 hodin týdně

ve 4. ročníku – 6 hodin týdně

v 5. ročníku – 6 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk:

oborové kompetence

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa
- pochopení jazyka jako nástroje celoživotního vzdělání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- samostatné získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuální prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků
- rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Má pozitivní vztah k učení a zvládá jednoduché učební metody.	Motivuje žáky k učení, stimuluje nejschopnější žáky a povzbuzuje méně nadané.
Poznává smysl a cíl učení.	Zapojuje žáky do plánované výuky.
Uvědomí si význam mateřského jazyka jako prostředku vzájemného dorozumění.	Ukazuje význam mateřského jazyka.
Naučí se hodnotit svůj výkon, výsledky své práce.	Hodnotí výsledky práce žáků.
Kompetence k řešení problémů	
Zdokonalí se v schopnosti vlastní argumentace, která je obranou proti jakékoliv manipulaci. Chápe logické souvislosti.	Vytváří podmínky pro argumentaci žáků. Ukazuje logické souvislosti v učivu.
Navrhují různá řešení problémů, dokončují a zdůvodňují své závěry.	Hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.
Řeší problém pomocí rozboru na jeho dílčí části.	Zadáva úkoly podporující algoritmické myšlení.
Kompetence komunikativní	
Vyjadřuje se souvisle a výstižně v ústním i písemném projevu.	Vede žáky k aktivnímu písemnému projevu a k účinné, otevřené komunikaci.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Prezentuje výsledky své či skupinové práce a respektuje názory druhých.	Umožňuje žákům zhodnotit vlastní práci, učí nebát se chyby, pracovat s ní
Naslouchá promluvám druhých lidí, shrne podstatu slyšeného a psaného.	Rozvíjí empatii a potřebu aktivního naslouchání, dbá na správné chápání slov.
Kompetence sociální a personální	
Účinně spolupracuje ve skupině.	Organizuje práci ve skupinách, vede žáky ke spolupráci.
Dokáže v případě potřeby požádat o pomoc nebo ji poskytnout.	Rozvíjí asertivitu žáků a klade důraz na pomoc bližnímu.
Kompetence občanské	
Chápe nutnost dodržování pravidel a zákonů. Společně s žáky vytváří pravidla jejich práce.	Vede žáky svým příkladem k dodržování pravidel a zákonů.
Aktivně se zapojuje do kulturního dění a aktivit.	Vede žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a kultuře.
Odmítá útlak a hrubé zacházení.	Vede žáky k toleranci a k ohleduplnosti k jiným lidem.
Chápe nutnost ochrany životního prostředí.	Využívá literatury k vytváření postoje k ochraně přírody.
Kompetence pracovní	
Dodržuje vymezená pravidla.	Stanoví pracovní pravidla, požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů.
Využívá získané zkušenosti a znalosti v zájmu vlastního rozvoje.	Podněcuje žáky k využívání zkušeností a znalostí v zájmu vlastního rozvoje.
Kompetence digitální	
Používá digitální technologie, aby zefektivnil své pracovní postupy a využívá je při učení.	Vyhledává a nabízí vhodné programy a aplikace.
Získává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.	Vede žáky k používání digitálních technologií a programů k procvičování učiva.

Učební osnovy: Český jazyk 1

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			1.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správně tvary písmen a číslic • správně spojuje písmena i slabiky • kontroluje vlastní písemný projev	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> <u>čtení</u> • písmeno, slabika, slovo, věta • praktické čtení <u>naslouchání</u> • praktické naslouchání: poslech textu pro děti <u>mluvený projev</u> • základy techniky mluveného projevu: dýchání, tvoření hlasu, výslovnost • komunikační žánry: pozdrav, oslovení, poděkování, omluva, prosba <u>písemný projev</u> • základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku • čitelný a úhledný písemný projev	OSV Rozvoj schopností poznání Mezilidské vztahy Komunikace	
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> <u>zvuková stránka jazyka</u> • sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin • písmeno malé, velké, tištěné, psané poznávání písmen abecedy ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám		
	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u>	OSV	recitační soutěž

• čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<u>poslech literárních textů</u> <u>zážitkové čtení a naslouchání</u> <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> • přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • vlastní výtvarný doprovod <u>základní literární pojmy</u> • literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň	Komunikace MKV Lidské vztahy	Vv - doplnění textu obrázkem
--	--	---	-------------------------------------

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			2.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> <u>čtení</u> • plynulé čtení jednoduchých vět • užívání správného přízvuku a intonace <u>naslouchání</u> • pozorné, soustředěné naslouchání • věcné naslouchání <u>mluvený projev</u> • respektování základních forem společenského styku • zdvořilé vystupování • komunikační žánry: pozdrav, vzkaz, • vypravování <u>písemný projev</u> • zacházení s grafickým materiálem • technika psaní: úhledný, čitelný projev	OSV Mezilidské vztahy Komunikace	

• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správně tvary písmen a číslic • správně spojuje písmena i slabiky • kontroluje vlastní písemný projev	• dodržování sklonu písma, zachování rozestupu písmen • opis, přepis jednoduchého textu • žánry písemného projevu: adresa, přání		
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> <u>zvuková stránka jazyka</u> • sluchové rozlišení hlásek, výslovnost krátkých, dlouhých samohlásek, • diakritická znaménka • rozdělení hlásek, abeceda <u>skladba</u> • spojky a jejich funkce ve větě <u>pravopis</u> • dělení slov na konci řádku • rozdělení souhlásek – psaní i/y • po měkkých a tvrdých souhláskách • ú/ů • párové souhlásky • vlastní jména osob, zvířat, měst a vesnic		
• čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> <u>poslech literárních textů</u> • poslech poezie a prózy <u>zážitkové čtení a naslouchání</u> • spojování textu s ilustrací • zážitky a pocity z textu <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> • přednes básní, dramatizace • vlastní výtvarný doprovod • orientace v textu, domýšlení příběhů, převyprávění obsahu <u>základní literární pojmy</u> • báseň, verš, rým, přednes	MKV Lidské vztahy	recitační soutěž Vv - doplnění textu obrázkem návštěva místní knihovny

	pohádka, povídky, vyprávění		
--	-----------------------------	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			3.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> <u>čtení</u> • praktické, pozorné a plynulé čtení • znalost orientačních prvků v textu <u>naslouchání</u> • praktické naslouchání: vyjádření kontaktu s partnerem <u>mluvený projev</u> • vyjadřování závislé na komunikační situaci • základní komunikační pravidla – zdvořilé vystupování • vypravování na základě obrazového materiálu <u>písemný projev</u> • úhledný, čitelný a přehledný písemný projev • nácvik hůlkového písma • adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, vzkaz, popis	OSV Mezilidské vztahy Komunikace MKV Lidské vztahy	
• porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem • vyhledá v textu slova příbuzná, souřadná, nadřazená a podřazená	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> • slova a pojmy • slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma <u>tvarosloví</u>		Prv

• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<u>čtení</u> • praktické čtení, znalost orientačních prvků v textu • věcné čtení: čtení jako zdroj informací, • čtení vyhledávací <u>naslouchání</u> • věcné naslouchání soustředěné, aktivní • zaznamenávat slyšené, reagovat otázkami <u>mluvený projev</u> • vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla, • střídání rolí mluvčího a posluchače, • zdvořilé vystupování <u>písemný projev</u> • formální úprava textu • žánry písemného projevu: omluvenka, zpráva, oznámení, popis, vypravování	Komunikace	
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu, slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> • slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, • stavba slova: kořen, část předponová a příponová • rozlišování předpon a předložek <u>tvarosloví</u> • slovní druhy, tvary slov • skloňování podstatných jmen, vzory • koncovky podstatných jmen	OSV Rozvoj schopností poznávání	

• určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • vyhledává základní skladební dvojici • odlišuje větu jednoduchou a souvětí • vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• časování sloves, infinitiv <u>skladba</u> • věta jednoduchá: základní skladební dvojice • podmět, přísudek <u>pravopis</u> • lexikální • koncovky podstatných jmen • základy syntaktického pravopisu: shoda přísudku s holým podmětem • vlastní jména měst a vesnic		VI - vlastní jména zeměpisných názvů, měst a vesnic
• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • rozlišuje prózu a verše • rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> <u>poslech literárních textů</u> <u>zážitkové čtení a naslouchání</u> • referát o knize <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> • přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného • dramatizace <u>základní literární pojmy</u> • bajka, pověst, pohádka, povídka, pranostika, próza, poezie, odborný text, komiks • divadelní představení, herec, režisér	OSV Kreativita MKV Kulturní diference	recitační soutěž návštěva místní knihovny referát o přečtené knize Vv Pč

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> <u>čtení</u>	OSV Mezilidské vztahy Komunikace	

• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodného pro daný věk, • podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	• věcné čtení: čtení jako zdroj informací • vyhledávací čtení, klíčová slova <u>naslouchání</u> • věcné naslouchání: aktivní, se zaznamenat slyšené, reagovat otázkami <u>mluvený projev</u> • vypravování, dialog, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta <u>písemný projev</u> • formální úprava textu, • žánry písemného projevu: dopis, popis • jednoduché tiskopisy: přihláška, dotazník, pozvánka, vypravování	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu - slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> • průběžné osvojování jazyka k dorozumívání ve správné modulaci • předpony s-, z- vz-, předložky s, z • skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně <u>tvarosloví</u> • slovní druhy, mluvnické kategorie podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • druhy zájmen a číslovek <u>skladba</u> • věta jednoduchá: podmět, přísudek a jejich druhy, základní skladební dvojice • souvětí, vzorec <u>pravopis</u>		

• vhodně změnit větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• pravopis morfologický a syntaktický		VI - vlastní jména zeměpisných názvů, měst a vesnic
• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • rozlišuje prózu a verše • ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> <u>poslech literárních textů</u> <u>zážitkové čtení a naslouchání</u> • referát o knize <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> • přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného • dramatizace <u>základní literární pojmy</u> • spisovatel, básník, čtenář, herec, režisér, divadelní představení, přirovnání, rým, verš	MKV Kulturní difference	recitační soutěž návštěva místní knihovny referát o přečtené knize

5.2 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura. **Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.**

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět:

v 6. a 9. ročníku - 5 hodin týdně

v 7. a 8. ročníku - 4 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků.	Učí žáka pracovat s Pravidly českého pravopisu a slovníky.
Vybírá vhodné učební strategie.	Nabízí různé metody učení a práce s textem..
Kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.	Vede žáky k sebehodnocení a rozboru dosažených výsledků.
Kompetence k řešení problému	
Vyhledává informace vhodné k řešení problému.	Předkládá problémy, k jejichž řešení je nutno hledat informace.
Využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.	Zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
Kompetence komunikativní	
Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně.	Vede žáky k výstižné argumentaci a ke schopnosti chápat a interpretovat text.
Naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje.	Učí žáky kriticky analyzovat sdělení a posoudit jej.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhájí své názory.	Učí žáky vhodně argumentovat a obhájit svůj názor.
Rozumí různým typům textů a záznamů a tvořivě je využívá.	Předkládá k rozborům vhodné texty a vede je k práci s nimi.
Využívá informační a komunikační prostředky.	Učí využívat potenciál médií jako zdroj informací a kvalitní zábavy.
Kompetence sociální a personální	
Aktivně pracuje v týmu a přijímá jednotlivé role ve skupině.	Zadáva vhodné úkoly pro týmovou práci.
Hodnotí svou práci.	Dodává žákům sebedůvěru oceňováním jejich úspěchů. Vytváří prostor k sebehodnocení žáků.
Kompetence občanské	
Respektuje přesvědčení druhých lidí.	Vede k toleranci a respektování názorů druhých.
Chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví.	Motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví.
Aktivně se zapojuje do kulturního dění.	Organizace kulturních vystoupení, vydávání školního časopisu...
Kompetence pracovní	
Využívá svých znalostí v běžné praxi.	Učí žáky psát žádost, životopis, inzerát, úřední dopis apod. Vede žáky ke stanovování postupu práce.
Kompetence digitální	
Nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému.	Vede žáky k vyhledávání nejdůležitějších informací v textu a dále je učí tyto informace používat ke zpracování výtahu a výpisků.
Vyhledává a kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah a rozpoznává v modelových situacích manipulativní techniky.	Vede k identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení. Učí žáky kriticky přijímat informace z médií a poznat rozdíl mezi reklamou a zprávou.
Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk v mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace.	Motivuje žáky k využívání spisovného jazyka při elektronické komunikaci.

Učební osnovy: Český jazyk 2

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> • Hláskosloví (spisovná a nespisovná výslovnost hlásek, slovní přízvuk) • Rozvrstvení národního jazyka, útvary národního jazyka • Jazykové příručky • Tvarosloví (ohebné slovní druhy) • nauka o slově (tvoření slov, slovotvorný rozbor, rozbor stavby slova) • Pravopis slov (souhláskové skupiny, předpony, předložky, vyjmenovaná slova) • Skladba (základní větné členy, rozvíjející větné členy, věta jednoduchá a souvětí)	OSV Komunikace a kooperace Cvičení pozornosti, soustředění a paměti	pravopis a jazykové rozборы v průběhu roku práce s Pravidly českého pravopisu a dalšími slovníky
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu,	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> • Jednoduché komunikační žánry • Osobní a úřední dopis • Popis • Vypravování • Práce s informacemi (výpisky, výtah) • Čtení praktické, věcné	OSV Rozvoj kreativity Poznávání sebe sama a vzájemné poznávání Komunikace VEGS Popis cizích zemí, vypravování zážitků z cest MV Média jako zdroj seriózních i klamných informací	spolupráce se školním časopisem

tvoří vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		Interpretace mediálního sdělení a reality Rozvoj komunikačních schopností při veřejném vystupování	
- rozlišuje základní literární druhy - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> • Literární druhy • Pověsti • Báje a bajky • Ústní lidová slovesnost – lidová pohádka, pranostiky, přísloví, pořekadla • Autorská pohádka • Dobrodružná literatura • Příběh s dětským a dospívajícím hrdinou	OSV Komunikace, kooperace a kompetice Mezilidské vztahy VDO Empatie, aktivní naslouchání a spravedlivé posuzování Kritické myšlení VEGS Evropa a svět MV Týmová práce	literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, film, výstavy) Noc s Andersenem D Ov Z

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> • Tvarosloví (ohebné i neohebné slovní druhy) • Pravopis (velká písmena) • Slovní zásoba (způsoby obohacování slovní zásoby, tvoření slov) • Význam slova (slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma)	OSV Komunikace a kooperace Cvičení pozornosti, soustředění a paměti	pravopis a jazykové rozbory v průběhu roku práce s Pravidly českého pravopisu a dalšími slovníky

- rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba (základní a rozvíjející větné členy, větná stavba, věty hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět		
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> - Vypravování - Popis prostý - Subjektivně zabarvený popis – líčení - Charakteristika (přímá, nepřímá) - Výtah - Životopis, žádost	OSV Rozvoj kreativity Poznávání sebe sama a vzájemné poznávání Komunikace VEGS Popis cizích krajín MKV Tolerance a respekt k odlišným sociokulturním skupinám EV Vztah člověka k prostředí MV Média jako zdroj seriózních i klamných informací Interpretace mediálního sdělení a reality Rozvoj komunikačních schopností při veřejném vystupování	spolupráce se školním časopisem Vv Ov
- rozlišuje základní literární druhy a žánry porovná i jejich funkci, uvede jejich významné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> - Literární druhy a žánry (báje, bajka, pověst, legenda) - Cestopis a životopis v literatuře - Fantasy versus sci-fi - Příběh s dětským hrdinou	OSV Komunikace, kooperace a kompetice Mezilidské vztahy VDO Empatie, aktivní naslouchání a spravedlivé posuzování Kritické myšlení VEGS	literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, film, výstavy) Noc s Andersenem D Ov Z Př

• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		Objevujeme Evropu a svět MV Týmová práce	
--	--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo- a morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí • spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<u>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</u> • Pravopis (přejatá slova), čárka ve větě jednoduché i v souvětí, přímá a nepřímá řeč • Skladba (věta jednoduchá a souvětí, souvětí souřadné a podřadné, věty hlavní a vedlejší, významové poměry, zvláštnosti větné stavby) • Slovní zásoba (obohacování, přejímání slov z cizích jazyků, skloňování slov přejatých) • Obecné výklady o jazyce • Tvarosloví (ohebné i neohebné slovní druhy)	OSV Komunikace a kooperace Cvičení pozornosti, soustředění a paměti VEGS Utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám, překonávání stereotypů a předsudků	pravopis a jazykové rozbor v průběhu roku práce s Pravidly českého pravopisu a dalšími slovníky Aj Nj D
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> • Stylistika, zásady, funkční styly • Charakteristika literární postavy (vnitřní i vnější, přímá i nepřímá) • Subjektivně zabarvený popis – líčení • Proslov • Výpisky, výtah	OSV Rozvoj kreativity Poznávání sebe sama a vzájemné poznávání Komunikace Spolupráce VDO Kritické myšlení Uvažování o problémech v širších souvislostech	spolupráce se školním časopisem Vv Ov

• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním, s dostupnými informačními zdroji • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Výklad • Úvaha • Publicistické útvary	Empatie, vzájemné aktivní naslouchání, výměna názorů MV Média jako zdroj seriózních i klamných informací Interpretace mediálního sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení Rozvoj komunikačních schopností při veřejném vystupování	
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> • Literární druhy a žánry (balada, epigram, romaneto) • Stručný vývoj literatury a literárních směrů • světová válka v české i světové literatuře • Příběh s dospívajícím hrdinou • Fantasy a sci-fi	OSV Komunikace, kooperace a kompetice Mezilidské vztahy VDO Empatie, aktivní naslouchání a spravedlivé posuzování Kritické myšlení VEGS Evropa a svět během 1. světové války MV Týmová práce	literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, film, výstavy) Živá knihovna D Z Ov

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky

• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo-tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • rozlišuje příklady a v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	• JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Rozdělení jazyků v Evropě, slovanské jazyky • Útvary českého jazyka • Stručný vývoj českého jazyka • Zvuková stránka jazyka • Pravopis • Tvarosloví (ohebné i neohebné slovní druhy) • tvoření slov • Význam slova (slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy) • Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování • Skladba (věta jednoduchá, souvětí, souvětí souřadné a podřadné, interpunkce, slovosled)	OSV Komunikace a kooperace Cvičení pozornosti, soustředění a paměti	pravopis a jazykové rozbory v průběhu roku práce s Pravidly českého pravopisu a dalšími slovníky Aj Nj D
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> • Stylistika, funkční styly, slohové postupy a útvary • Vypravování • Charakteristika • Popis • Životopis a další formuláře • Výtah, výklad • Úvaha • Proslov • Diskuse • Publicistické útvary	OSV Rozvoj kreativity Poznávání sebe sama a vzájemné poznávání Komunikace Kooperace a kompetice VDO Kritické myšlení Uvažování o problémech v širších souvislostech Empatie, vzájemné aktivní naslouchání, výměna názorů	spolupráce se školním časopisem Vv Ov Inf

• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		MV Média jako zdroj seriózních i klamných informací Interpretace mediálního sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení Rozvoj komunikačních schopností při veřejném vystupování	
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora • orientuje se v literárním textu, formuluje vlastní názory na umělecké dílo, rozlišuje literaturu konzumní a hodnotnou • porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> • Literární druhy a žánry (novela, povídka, román, sonet) • Stručný vývoj literatury a literárních směrů • 2. světová válka v české i světové literatuře • Samizdat a exil • Současná česká i zahraniční literatura • Triviální literatura	OSV Komunikace, kooperace a kompetice Mezilidské vztahy VDO Empatie, aktivní naslouchání a spravedlivé posuzování Kritické myšlení VEGS Evropa a svět během 2. světové války MV Týmová práce	literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, film, výstavy) Živá knihovna D Z Ov

5.3 ANGLICKÝ JAZYK 1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro mezinárodní spolupráci.

Žáci se pohybují na úrovni A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému i psanému slovu, na osvojení zvukové podoby jazyka a na gramatiku. Žáci pracují s obrazovým materiálem v učebnici a pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích.

Časová dotace: ve 3. – 5. ročníku 3 hodiny týdně

Ve 2. ročníku lze základy anglického jazyka pokládat integrovaně v hodinách Vv pomocí tandemové výuky formou audio-orálního přípravy, a to v návaznosti na kreativní tvořivost žáků.

Místo realizace: v jazykových učebnách, v kmenových učebnách, v učebnách IT, venku

Dělení: na skupiny v rámci ročníku, pokud ŘŠ z důvodu nízkého počtu žáků nerozhodne jinak

Pomůcky: obrazový materiál, interaktivní tabule, PC, mapy, učebnice a pracovní sešit, autentické nahrávky a texty, slovníky, gramatické přehledy, kopírovaný materiál, hry, výukové aplikace, online procvičování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy – žák</i>	<i>Strategie – učitel</i>
Kompetence k učení	
Vyhledává a třídí informace a následně je využívá ke svému učení.	Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace. Podněcuje žáky, aby si vyhledávali a volili pro sebe vhodné způsoby třídění informací. Podporuje vyhledávání výukových programů na Internetu.
Poznává smysl a cíl učení, umí posoudit vlastní pokrok, zhodnotí výsledky svého učení a naplánují si jak se budou učit.	Podněcuje žáky k plánování učení. Vede žáky k vytvoření vlastního portfolia vydařených prací.
Propojuje své poznatky do širších celků (<i>mezipředmětové vztahy</i>).	Podílí se na organizaci celotřídního, případně celoškolského projektu.
Propojuje své poznatky do širších celků (<i>mezipředmětové vztahy</i>).	Podporuje mezipředmětové vztahy. Podílí se na organizaci třídního projektu.

<i>Výstupy – žák</i>	<i>Strategie – učitel</i>
Volí vhodné strategie učení.	Pomáhá žákům vybrat nejvhodnější strategie učení.
Kompetence k řešení problémů	
Je schopen rozpoznat a pochopit problém.	Zadává problémové situace a úkoly. Podněcuje žáky k hledání problémových situací mimo školu. Podporuje žáky ve vhodném kladení otázek.
Umí vyhledat, roztřídit a použít informace vedoucí k řešení problémů (informační zdroje).	Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace.
Prezentuje výsledky	Umožňuje žákům prezentovat své výsledky různými způsoby. Požaduje obhájení případně srovnání výsledků práce.
Kompetence komunikativní	
Komunikuje na odpovídající úrovni	Využívá různá dialogizační cvičení, hraní rolí, scének. Zařazuje práci ve dvojicích a ve skupinách. Navrhuje konverzační témata.
Rozumí různým druhům sdělení (písemnému, ústnímu).	Zajišťuje dostatek a pestrost vhodných jazykových materiálů. Střídá procvičování řečových dovedností (čtení, psaní, mluvení a poslech).
Umí naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reaguje.	Zařazuje párovou a skupinovou práci. Vybírá vhodné poslechové ukázky.
Využívá informační a komunikační prostředky ke komunikaci s okolním světem.	Umožňuje žákům přístup k informačním zdrojům.
Kompetence sociální a personální	
Efektivně spolupracuje ve skupině.	Zadává úkoly, které umožňují skupinovou práci. Požaduje dodržování zásad skupinové práce. Vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel (ocenění práce druhých, rozdělení rolí, dokončení práce v termínu).
Podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině.	Trvá na používání konstruktivní kritiky. Podporuje pochvalu druhého.
Umí ocenit zkušenosti jiných lidí.	Využívá sociálních her. Podporuje nekritizující zpětnou vazbu.
Vytváří si pozitivní představu o sobě.	Poskytuje nekritizující zpětnou vazbu.
Kompetence občanské	
Respektuje názory a hodnoty ostatních lidí.	Vede žáky k prezentaci a obhájení svého názoru – ke konstruktivní kritice. Podporuje vzájemnou diskuzi (k věci). Zdůrazňuje nutnost vzájemného naslouchání si. Oceňuje a podporuje pochvalu druhého.
Kompetence pracovní	
Používá bezpečně různé materiály a vybavení.	Poučí žáky o bezpečnosti a pravidlech práce s různými materiály a vybavením. Vyžaduje dodržování bezpečnostních pravidel.
Kompetence digitální	

<i>Výstupy – žák</i>	<i>Strategie – učitel</i>
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil a zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	Vede žáky k používání online slovníků, učebnic, počítače a výukových aplikací. Podporuje žáky ve využívání digitálních technologií jako zdroje informací.
Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.	Informuje a cíleně seznamuje žáky s rizikem digitální komunikace, digitální stopy a učí žáky bezpečné online komunikaci. Vede žáky k dodržování pravidel digitální komunikace.

Učební osnovy: Anglický jazyk – 1. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK			3.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal, - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	• Pozdravy, rozloučení • Číslovky od 1-20 • Školní potřeby • Barvy • Hračky • Jednoduché pokyny • Nakupování • Vyjádření osobních preferencí (like) • Vyjádření osobního vlastnictví (have) • Nábytek • Základní předložky • Lidé a jejich jednoduchý popis • Oblečení • Svátky v ČR a v anglicky mluvících zemích • Písničky, říkanky, hry, komiks	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět -anglicky mluvící země MKV Životní styl českých a anglických školáků MV Média jako zdroj informací v AJ (online slovníky, výuková videa, online procvičování)	Hv Čj Prv Vv M

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u>	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování	Hv Čj VI Př Vv M
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu,	<u>SLOVNÍ ZÁSoba</u> • základní slovní zásoba probíraných tematických okruhů • práce se slovníkem	VDO Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v anglicky mluvících zemích, principy soužití s minoritami	
MLUVENÍ	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u>	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - anglicky mluvící země	
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• Domov • Rodina • Škola • Sport • Lidské tělo • Jídlo • Oblékání • Počasí • Bydliště • Nákupy • Dopravní prostředky • Povolání • Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) • Zvířata • Příroda	MKV Kulturní difference Životní styl českých a anglických školáků	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		MV Média jako zdroj informací v AJ (online slovníky,	
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
PSANÍ			

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	<u>MLUVNICE</u> základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru	výuková videa, online procvičování, reálie)	
---	---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> - fonetické znaky, seznámení s fonetickou abecedou (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>SLOVNÍ ZÁSoba</u> - základní slovní zásoba probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem <u>TEMATICKÉ OKRUHY</u> - Domov - Rodina - Škola - Volný čas - Režim dne - Sport - Lidské tělo - Oblékání	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování VDO Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v anglicky mluvících zemích, principy soužití s minoritami VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - anglicky mluvící země MKV Kulturní difference	Hv Čj VI Př Vv M
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá,			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) • Zvířata	Životní styl českých a anglických školáků	
PSANÍ	<u>MLUVNICE</u>	MV	
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	• vazba „there is, there are“ • abeceda - hláskování • množné číslo podstatných jmen • sloveso být • přivlastňovací zájmena • sloveso mít • přítomný čas prostý • předložky s časovými údaji a místními údaji • sloveso moci, umět – „can“	Média jako zdroj informací v AJ (online slovníky, výuková videa, online procvičování, reálie)	

5.4 ANGLICKÝ JAZYK 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Cizí jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jedinců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky mezinárodní spolupráce.

Žáci se pohybují na úrovni A2 společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časová dotace:	3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku
Místo realizace:	v jazykových učebnách, v kmenových učebnách, v učebnách IT, venku
Dělení:	na skupiny v rámci ročníku, pokud ŘŠ z důvodu nízkého počtu žáků nerozhodne jinak
Pomůcky:	obrazový materiál, interaktivní tabule, PC, mapy, učebnice a pracovní sešit, autentické nahrávky a texty, slovník, gramatické přehledy, kopírovaný materiál, hry, výukové aplikace, online procvičování, autentické webové stránky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie učení.	Umožňuje vyhledávat a zkoušet různé metody učení. Představuje žákům různé způsoby učení. Pomáhá žákům vybírat vhodné strategie učení.
Vyhledává a třídí informace a následně je využívá ke svému učení.	Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace. Podněcuje žáky k plánování učení. Podporuje vyhledávání jazykových mobilních aplikací a výukových programů na internetu.
Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si utváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.	Umožňuje žákům vyhledávání a práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly (např. fonetická abeceda). Podporuje mezipředmětové vztahy. Podílí se na organizaci třídního, popřípadě celoškolského projektu. Motivuje žáky, aby integrovali nové poznatky do svých dosavadních zkušeností.
Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky bránící učení a naplánuje si jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit.	Motivuje žáky ke studiu, podporuje vnitřní motivaci. Podněcuje žáky k plánování učení. Podporuje individuální učební styl.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.	Podněcuje žáky ke konstruktivnímu sebehodnocení. Vede žáky k vytvoření vlastního portfolia vydařených prací.
Kompetence k řešení problémů	
Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.	Podněcuje žáky k hledání problémových situací mimo školu. Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace a experimentovat s nimi. Podporuje žáky, aby integrovali nové poznatky do svých dosavadních zkušeností.
Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.	Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace. Pomáhá žákům rozvíjet kritické myšlení. Zařazuje skupinovou práci. Podněcuje žáky ke konstruktivnímu hodnocení nalezených řešení. Umožní žákům vysvětlit a obhájit nalezené řešení. Poskytuje nekritizující zpětnou vazbu. Podporuje vzájemnou diskuzi.
Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení.	Podněcuje žáky k hledání problémových situací. Vytváří podmínky k tomu, aby žák mohl vyhledávat informace a experimentovat s nimi. Podporuje žáka ve vhodném kladení otázek. Podněcuje různost postupů při řešení problému. Umožňuje žákům prezentovat své výsledky různými způsoby.
Kompetence komunikativní	
Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory.	Umožňuje žákům vyjádřit své myšlenky a názory. Pomáhá žákům vybrat správný funkční styl pro vyjádření jejich myšlenek a názorů (odpovídající konkrétní situaci). Využívá různá dialogizační cvičení, hraní rolí, scének. Zařazuje práci ve dvojicích a ve skupinkách.
Rozumí různým druhům sdělení (písemnému, ústnímu).	Zajišťuje dostatek a pestrost vhodných jazykových materiálů. Střídá procvičování řečových dovedností (čtení, psaní, mluvení a poslech). Představuje různé funkční styly, odpovídající konkrétní situaci.
Umí naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reaguje.	Pomáhá žákům vybrat správný funkční styl pro vyjádření jejich myšlenek a názorů. (odpovídající konkrétní situaci). Zařazuje párovou a skupinovou práci. Vybírá vhodné poslechové ukázky.
Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuku, a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji.	Zajišťuje dostatek a pestrost vhodných jazykových materiálů. Střídá procvičování řečových dovedností (čtení, psaní, mluvení a poslech). Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace z oblasti reálií anglicky mluvících zemí. Podporuje využívání dostupných informačních a komunikačních prostředků. Pomáhá žákům rozvíjet kritické myšlení.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Využívá informační a komunikační prostředky ke komunikaci s okolním světem.	Umožňuje žákům přístup k informačním zdrojům. Podporuje vyhledávání jazykových mobilních aplikací a výukových programů na internetu. Pomáhá žákům vybrat správný funkční styl pro vyjádření jejich myšlenek a názorů. (odpovídající konkrétní situaci)
Kompetence sociální a personální	
Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.	Zadává úkoly, které umožňují skupinovou práci. Požaduje dodržování zásad skupinové práce. Vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel (ocenění práce druhých, rozdělení rolí, dokončení práce v termínu). Umožňuje diskuzi. Podporuje kritické myšlení. Podněcuje žáky ke konstruktivnímu hodnocení a sebehodnocení. Poskytuje nekritizující zpětnou vazbu.
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.	Vytváří přátelské a otevřené prostředí. Zdůrazňuje důležitost ohleduplného chování a dobrých mezilidských vztahů. Využívá sociálních her. Trvá na používání konstruktivní kritiky. Podporuje pochvalu druhého. Poskytuje nekritizující zpětnou vazbu.
Přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.	Využívá sociálních her a kooperativního učení. Podporuje věcnou argumentaci. Vytváří přátelské a otevřené prostředí. Podporuje pochvalu druhého.
Vytváří si pozitivní představu o sobě.	Poskytuje nekritizující zpětnou vazbu. Vede žáky k uvědomění si svých silných a slabých stránek.
Kompetence občanské	
Respektuje názory a hodnoty ostatních lidí.	Podněcuje žáky k respektujícímu přístupu k druhým. Pomáhá žákům pochopit fungování rozdílných kultur. Podporuje vzájemnou diskuzi. Zdůrazňuje nutnost vzájemného naslouchání si. Oceňuje a podporuje pochvalu druhého.
Respektuje, chrání a ocení tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.	Umožňuje žákům srovnávat naše tradice a tradice anglicky mluvících zemí. Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace. Podporuje mezipředmětové vztahy. Vede žáky k vyhledávání základních uměleckých děl anglicky mluvících zemí. Poskytuje možnost srovnání reálií naší země a anglicky mluvících zemí.
Kompetence pracovní	
Používá bezpečně různé materiály a vybavení.	Poučí žáky o bezpečnosti a pravidlech práce s různými materiály a vybavením. Vyžaduje dodržování bezpečnostních pravidel.
Kompetence digitální	

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy.	Podporuje mezipředmětové vztahy (informatika). Umožňuje účelné použití digitálních zařízení. Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace a dále s nimi pracovat. Pomáhá žákům rozvíjet kritické myšlení.
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	Vede žáky k používání online slovníků, jazykových mobilních aplikací, digitálních učebnic a výukových programů na internetu. Podporuje žáky ve využívání digitálních technologií jako zdroje informací.
Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.	Informuje a cíleně seznamuje žáky s rizikem digitální komunikace, digitální stopy a učí žáky bezpečné online komunikaci. Vede žáky k dodržování pravidel digitální komunikace.

Učební osnovy: Anglický jazyk 2

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> • základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • seznámení s fonetickou abecedou • nacvičování správného slovního i větného přízvuku, intonace • pravopis slov z osvojované slovní zásoby	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování VDO Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v anglicky mluvících zemích, principy soužití s minoritami VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - anglicky mluvící země	Hv Čj Z D Vv Inf
MLUVENÍ			
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<u>SLOVNÍ ZÁSOBA</u> • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce s různými druhy slovníků a s aplikacemi sloužícími k osvojení slovní zásoby		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u> • Rodina • Volný čas • Měsíce v roce • Kultura • Stravovací návyky, jídlo • Počasí • Nákupy • Cestování • Realie anglicky mluvících zemí		
PSANÍ			
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	<u>MLUVNICE</u> • slovesa být, mít	MKV Kulturní difference Etnický původ menšin v anglicky mluvících zemích Životní styl českých a anglických teenagerů MV Média jako zdroj informací v AJ (online slovníky, výuková videa, online	

	• přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • řadové číslovky • slovesa modální - umět, muset • minulý čas prostý • nepravidelná slovesa • počítatelná a nepočítatelná podstatná jména	procvičování, reálie, podcasty)	
--	---	---------------------------------	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> • základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • fonetická abeceda • nacvičování správného slovního i větného přízvuku, intonace • pravopis slov z osvojované slovní zásoby	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování VDO Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v anglicky mluvících zemích, principy soužití s minoritami VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - anglicky mluvící země	Hv Čj Nj Z D Vv Inf
MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<u>SLOVNÍ ZÁSoba</u> • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce s různými druhy slovníků a s aplikacemi sloužícími k osvojení slovní zásoby	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - anglicky mluvící země	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u> • Domov • Rodina	MKV Kulturní difference	

PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Bydlení • Škola - pravidla • Kultura • Sport • Počasí • Města • Společnost a její problémy • Nákupy • Cestování • Realie anglicky mluvících zemí <u>MLUVNICE</u> • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • stupňování přídavných jmen • minulý čas, nepravidelná slovesa • vyjádření osobních preferencí • vyjádření budoucnosti pomocí slovesa will a vazby „going to“ • minulý čas průběhový • členy • předložky – navigace ve městě •	Etnický původ menšin v anglicky mluvících zemích Životní styl českých a anglických teenagerů MV Média jako zdroj informací v AJ (online slovníky, výuková videa, online procvičování)	
--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - fonetická abeceda - nacvičování správného slovního i větného přízvuku, intonace - pravopis slov z osvojované slovní zásoby <u>SLOVNÍ ZÁSoba</u> - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce s různými druhy slovníků a s aplikacemi sloužícími k osvojení slovní zásoby <u>TEMATICKÉ OKRUHY</u> - Škola - Volný čas - Kultura - Sport - Péče o zdraví - Pocity a nálady - Problémy a jejich řešení - Stravovací návyky	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování VDO Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v anglicky mluvících zemích, principy soužití s minoritami VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - anglicky mluvící země MKV Kulturní difference Etnický původ menšin v anglicky mluvících zemích Životní styl českých a anglických teenagerů	Hv Čj Z D Vv Inf
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat			
MLUVENÍ			
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			
PSANÍ			

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Příroda • Nákupy a móda • Společnost a její problémy • Moderní technologie a média • Realie anglicky mluvících zemí <u>MLUVNICE</u> • přítomný čas prostý a průběhový • vyjádření budoucnosti – will, going to • minulý čas prostý a průběhový • nepravidelná slovesa • předpřítomný čas • modální slovesa – výběr (should, shouldn't, must, have to)	MV Média jako zdroj informací v AJ (online slovníky, výuková videa, online procvičování, realie, podcasty)	
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> • základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • nacvičování správného slovního i větného přízvuku, intonace.	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování VDO	Hv Čj Z D Př Vv Inf
MLUVENÍ			

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• pravopis slov z osvojované slovní zásoby <u>SLOVNÍ ZÁSoba</u> • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce s různými druhy slovníků a s aplikacemi sloužícími k osvojení slovní zásoby	Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v anglicky mluvících zemích, principy soužití s minoritami	M
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u>	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - anglicky mluvící země	
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Domov • Rodina • Bydlení, město • Škola • Volný čas • Kultura • Sport • Cestování • Lidé – vzhled, vlastnosti • Pocity a nálady, problémy • Budoucnost - plány • Společnost a její problémy • Povolání • Moderní technologie a média • Realie anglicky mluvících zemí	MKV Kulturní difference Etnický původ menšin v anglicky mluvících zemích Životní styl českých a anglických teenagerů	
PSANÍ	<u>MLUVNICE</u>	MV Média jako zdroj informací v AJ (online slovníky, výuková videa, online procvičování)	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	• přítomný čas prostý a průběhový • vyjádření osobních preferencí • minulý čas prostý a průběhový • předpřítomný čas • nepravidelná slovesa • vyjádření budoucnosti slovesem will a vazbou „going to“		

	• vztažné věty • modální slovesa (should, might) • podmínkové věty (first conditional, second conditional) • frázová slovesa • trpný rod		
--	--	--	--

5.5 DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Německý jazyk

Další cizí jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Přispívá k chápání a objevování skutečnosti i v oblastech, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i ve světě. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak ve studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat způsob života v jiných zemích i jejich odlišné kulturní tradice, a tím prohlubuje vědomí mezinárodního porozumění a tolerance mezi lidmi i mezi národy a také vytváří podmínky pro spolupráci.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby jazyka a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro časovou dotaci 2-3 vyučovacích hodin týdně. Obsahují nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamují žáky s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Žáci se pohybují na úrovni A1 společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Učivo:

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Časová dotace:

- 7. – 9. ročník – 2 hodiny týdně

Formy realizace:

Ve vyučovací hodině se kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů a reprodukce textu v ústní a písemné podobě, klade důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou i soutěže, hry, recitace, zpěv, výukové programy na počítačích a různé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost zúčastnit se olympiád apod.

Místo realizace:

V jazykových učebnách, v učebnách IT, v kmenových třídách

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Vyhledává a třídí informace a následně je využívá ke svému učení.	Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace. Podněcuje žáky, aby si vyhledávali a volili pro sebe vhodné způsoby třídění informací. Podporuje vyhledávání výukových programů na Internetu.
Poznává smysl a cíl učení, umí posoudit vlastní pokrok, zhodnotí výsledky svého učení a naplánují si jak se budou učit.	Podněcuje žáky k plánování učení. Vede žáky k vytvoření vlastního portfolio vydařených prací.
Propojuje své poznatky do širších celků (mezipředmětové vztahy).	Podílí se na organizaci celotřídního, případně celoškolního projektu.
Volí vhodné strategie učení.	Pomáhá žákům vybrat nejvhodnější strategie učení.
Kompetence k řešení problémů	
Je schopen rozpoznat a pochopit problém.	Zadáva problémové situace a úkoly. Podněcuje žáky k hledání problémových situací i mimo školu. Podporuje žáky ve vhodném kladení otázek.
Umí vyhledat, roztřídit a použít informace vedoucí k řešení problému (informační zdroje).	Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace.
Prezentuje výsledky.	Umožňuje žákům prezentovat své výsledky různými způsoby. Požaduje obhájení případně srovnání výsledků práce.
Kompetence komunikativní	
Komunikuje na odpovídající úrovni.	Využívá různá dialogizační cvičení, hraní rolí, scének. Navrhuje konverzační témata. Zařazuje práci ve dvojicích a ve skupinách.
Rozumí různým druhům sdělení (písemnému, ústnímu).	Zajišťuje dostatek a pestrost vhodných jazykových materiálů. Střídá procvičování řečových dovedností (čtení, psaní, mluvení a poslech).
Umí naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reaguje.	Zařazuje párovou a skupinovou práci. Vybírá vhodné poslechové ukázky.
Využívá informační a komunikační prostředky ke komunikaci s okolním světem.	Umožňuje žákům přístup k informačním zdrojům.
Kompetence sociální a personální	
Efektivně spolupracuje ve skupině.	Zadáva úkoly, které umožňují skupinovou práci. Požaduje dodržování zásad skupinové práce. Vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel (ocenění práce druhých, rozdělení rolí, dokončení práce v termínu).
Podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině.	Trvá na používání konstruktivní kritiky. Podporuje pochvalu druhého.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Umí ocenit zkušenosti jiných lidí.	Využívá sociálních her. Podporuje věcnou argumentaci.
Vytváří si pozitivní představu o sobě.	Poskytuje nekritizující zpětnou vazbu.
Kompetence občanské	
Respektuje názory a hodnoty ostatních lidí.	Vede žáky k prezentaci a obhájení svého názoru – ke konstruktivní kritice. Podporuje vzájemnou diskusi (k věci). Zdůrazňuje nutnost vzájemného naslouchání si. Oceňuje a podporuje pochvalu druhého.
Kompetence pracovní	
Používá bezpečně různé materiály a vybavení.	Poučí žáky o bezpečnosti a pravidlech práce s různými materiály a vybavením. Vyžaduje dodržování bezpečnostních pravidel.
Kompetence digitální	
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	Vede žáky k používání online slovníků, učebnic, počítače a výukových aplikací. Podporuje žáky ve využívání digitálních technologií jako zdroje informací.
Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	Informuje a cíleně seznamuje žáky s rizikem digitální komunikace, digitální stopy a učí žáky bezpečné online komunikaci, vede je k dodržování pravidel.

Učební osnovy: Německý jazyk – další cizí jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u>	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování	Aj - porovnání slovní zásoby, výslovnosti a jazykových jevů Hv - zpěv písní, rytmizace Čj - srovnání Nj a Čj Z - realie německy mluvících zemí
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – výslovnost samohlásek, dvojhlásek • nacvičování správné intonace, melodie a tempa • prezentace říkanek, jazykolamů, písniček a básniček se správnou výslovností	VDO Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v německy mluvících zemích, principy soužití s minoritami	D - historie německy mluvících zemí Vv - kresba pastelkou, fixem apod., tvorba koláže
MLUVENÍ	<u>SLOVNÍ ZÁSoba</u>	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - německy mluvící země	výtvarné zpracování projektů Inf - využití informačních technologií pro vyhledávání informací Práce s MS Word, Powerpoint
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce se slovníky a aplikacemi sloužícími k osvojení slovní zásoby		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u>	MKV Kulturní difference Etnický původ menšin v německy mluvících zemích Životní styl českých a německých teenagerů	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• Seznamování, pozdravy • Kalendářní rok (měsíce, dny v týdnu) • Barvy, číslovky 1- 20 • Nábytek • Předměty • Koníčky • Sport • Osobní údaje • Názvy zemí		
PSANÍ			

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Předměty ve škole • Jazyky • Činnosti pro volný čas • TV, seriály a filmy • Psací potřeby • Části dne • Čas a časové údaje • Realie německy mluvících zemí <u>MLUVNICE</u> • podstatná jména s určitým a neurčitým členem v 1. a 4. pádu • časování pravidelných sloves v přítomném čase • modální slovesa • sloveso SEIN • zápor s nicht • slovosled podmětu a přísudku ve větách oznamovacích, otázkách doplňovacích a zjišťovacích • základní předložky IN, AUS, AM, UM • záporný člen KEIN v 1. a 4. pádu • 2. pád vlastních jmen	MV Média jako zdroj informací v NJ (online slovníky)	
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u>	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování	Aj - porovnání slovní zásoby, výslovnosti a jazykových jevů Hv - zpěv písní, rytmizace Čj - srovnání Nj a Čj
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• prohlubování správné výslovnosti obtížnějších německých slov • nácvik plynulého čtení (foneticky správně) jednoduchých textů • prezentace říkanek, jazykolamů, písniček a básniček se správnou výslovností	VDO Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v německy mluvících zemích, principy soužití s minoritami	Z - realie německy mluvících zemí D - historie německy mluvících zemí Vv - kresba pastelkou, fixem apod., tvorba koláží výtvarné zpracování projektů
MLUVENÍ	<u>SLOVNÍ ZÁSoba</u>	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - německy mluvící země	Inf - využití informačních technologií pro vyhledávání informací Práce s MS Word, Powerpoint
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• práce se slovníky a aplikacemi sloužícími k osvojení slovní zásoby	MKV Kulturní difference Etnický původ menšin v německy mluvících zemích Multikulturalita	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	<u>TEMATICKÉ OKRUHY</u>	MV	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• Rodina • Povolání • Jídlo, nápoje a potraviny • Nákupy • Ceny • Číslovky do 100 • Průběh dne • Koníčky • Tělo • Zdraví • Schůzka / pozvánka • Popis cesty		
PSANÍ			

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Škola • Cestování • Realie německy mluvících zemí <u>MLUVNICE</u> • slovesa s odlučitelnou předponou a jejich časování • vykání Sie • časování sloves v přítomném čase se změnou kmenové samohlásky • podstatná jména s určitým a neurčitým členem v 1., 3. a 4. pádu • přivlastňovací zájmena • množné číslo podstatných jmen • předložky + 3. a 4. pád • rozkazovací způsob 2. os. j. č. • osobní zájmena ve 3. a 4. pádu • préteritum sloves HABEN a SEIN	Média jako zdroj informací v NJ (online slovníky) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
--	---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<u>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA</u> • prohlubování správné výslovnosti obtížnějších německých slov • nácvik plynulého čtení složitějších textů • prezentace všech druhů textů správnou výslovností <u>SLOVNÍ ZÁSoba</u>	OSV Komunikace, kooperace a kompetice v rámci vyučování Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO	Aj - porovnání slovní zásoby, výslovnosti a jazykových jevů Hv - zpěv písní, rytmizace Čj - srovnání Nj a Čj Z - realie německy mluvících zemí D - historie německy mluvících zemí Vv - kresba pastelkou, fixem apod., tvorba koláží
MLUVENÍ			

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce se slovníky a aplikacemi sloužícími k osvojení slovní zásoby <u>TEMATICKÉ OKRUHY</u>	Občan, občanská společnost a stát – demokratické uspořádání v německy mluvících zemích, principy soužití s minoritami	výtvarné zpracování projektů Inf - využití informačních technologií pro vyhledávání informací Práce s MS Word, Powerpoint
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	• Program a činnosti pro volný čas • Zážitky • Bydlení • Prázdniny a prázdninové aktivity, cíle • Oslavy • Realie německy mluvících zemí • Čas • Povolání • Oblečení, dárky • Akce a místa • Popis osoby • Bydlení • Zvířata • Narozeniny a oslavy	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět - německy mluvící země	
PSANÍ	• neosobní zájmeno MAN • vazba ES GIBT + 4.p. • perfektum s pomocným slovesem HABEN • přičestí minulé s koncovkou -(e)t • pravidelná slovesa • slovesa s předponou be-, ver-, er- • slovesa s příponou -ieren • slovesa s neodlučitelnou předponou • zájmeno JED-	MKV Kulturní difference Etnický původ menšin v německy mluvících zemích Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<u>MLUVNICE</u>	MV Média jako zdroj informací v NJ (online slovníky) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

	• perfektum s pomocným slovesem SEIN • přičestí minulé s koncovkou -en • nepravidelná slovesa • slovesa s předponou ver- • slovesa s odlučitelnou předponou • předložky se 3. a 4. pádem • řadové číslovky		
--	--	--	--

5.6 MATEMATIKA 1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Matematika a její aplikace** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu Matematika a její aplikace:

oborové kompetence

- využívá matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření, porovnání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- vnímání složitosti reálného světa, k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti výsledku
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh z běžného života, k poznávání možnosti matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstup - žák</i>	<i>Strategie - učitelé</i>
Kompetence k učení	
Vyjadřuje se užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádí rozbor a zápis při řešení úloh.	Vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování. Vysvětluje rozbor slovních úloh, provádí náčrty, kontroluje grafický projev.
Rozvíjí paměť prostřednictvím výpočtů, osvojuje si matematické vzorce a algoritmy.	Předkládá žákům příklady k řešení a procvičování.
Kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich. Zamýšlí se nad postupem a správností výpočtu.	Rozvíjí důvěru, podporuje žakovu zvědavost a diskutuje o možnostech řešení. Umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení. Pracuje s chybou.
Kompetence k řešení problémů	
Samostatně řeší matematické úlohy, volí vhodné způsoby řešení.	Učitel zařazuje postupy, při nichž žáci docházejí k řešení a závěrům.
Řeší problém pomocí rozboru, volí správný postup, odhadují správnost výsledků.	Zadáva problémové úlohy podporující myšlení a tvořivost.
Hodnotí svoji práci a práci ostatních, je ohleduplný a taktní.	Umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle.
Kompetence komunikativní	
Čte slovní úlohy s porozuměním.	Kontroluje a podporuje čtení slovních úloh s porozuměním.

<i>Výstup - žák</i>	<i>Strategie - učitelé</i>
Vyjadřuje se užíváním matematického jazyka.	Vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování.
Zdůvodňuje matematické postupy a srozumitelně je vysvětluje.	Vede žáky k vhodné argumentaci.
Kompetence sociální a personální	
Spolupracuje ve skupině a snaží se ovlivňovat kvalitu společné práce.	Zadáva takové úkoly, které umožňují práci ve skupině.
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, pomáhá pomalejším žákům.	Organizuje hodiny tak, aby si žáci pomáhali. Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.
Kompetence občanské	
Žák je schopen se vcítit do situace ostatních, pomáhá spolužákům.	Vede žáky, aby brali ohled na druhé.
Zaujímají kritický postoj k obsahům slovních úloh.	Předkládá příklady rozvíjející kritické myšlení při řešení slovních úloh.
Kompetence pracovní	
Užívá bezpečně rýsovací potřeby a digitální nástroje.	Vede žáky k bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů.
Plánuje efektivní plnění úkolů.	Volí vhodné úkoly různé obtížnosti. Vede žáky k efektivnímu plnění úkolů.
Kompetence digitální	
Využívá digitální technologie při učení, ke zkvalitnění výsledků své práce.	Podporuje práci na digitálních zařízeních. Seznamuje žáka s vhodnými programy.

Učební osnovy: Matematika 1. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			1.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20		cvičení pozornosti a soustředění Vv Pč - znázornění slovní úlohy, užití barev
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit		Pč - vystřihování, modelování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			2.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> - čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100 - zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat - sčítá a odčítá s využitím názoru v oboru do 20 - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace	Čj - správný zápis slovních úloh, stylizace odpovědí, čtení s porozuměním

• popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> • modeluje jednoduché situace podle pokynů a využití pomůcek		
• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> • rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují • používá pravítko		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			3.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> • čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 a 1 000 • zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat		matematické výrazy
• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> • doplňuje jednoduché tabulky, schémata, posloupnosti čísel v oboru do 20		
• rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> • používá pravítko a kružítko		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 1 000 000 i na číselné ose, numerace do 1 000 000 • sčítá odčítá z paměti i písemně zvládne násobení dvojčíferných i trojčíferných čísel		
• vyhledává, sbírá a třídí data • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> • vyhledává a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi		Výstup ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět z okruhu Lidé kolem nás
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> • znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary • měří a porovnává délku úsečky • vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice		
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky			

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	ROČNÍK:
---	---------

VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> - zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy - rozeznává sudá a lichá - používá kalkulátor		
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> - orientuje se a čte v jednoduché tabulce (diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády) - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	OSV Rozvoj schopností poznávání	Finanční gramotnost
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> - určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - pozná základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, osově souměrné útvary		Vv Pč - modelování
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry	<u>NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</u>	OSV Kreativita	Finanční gramotnost Úlohy ze soutěže Klokán

nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky • používá peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	• řeší magické čtverce a úlohy zaměřené na prostorovou představivost • porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz • sestaví jednoduchý osobní/ rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů		
---	---	--	--

5.7 MATEMATIKA 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu matematika je zaměřeno na

- důkladnou znalost početních operací a schopnost užívat je v různých každodenních situacích (sčítání, odečítání, násobení, dělení, procenta, poměr, míry a váhy)
- nakupování (porovnání cen, míry a váhy, peněžní hodnota)
- porozumění symbolickému a formálnímu matematickému jazyku (symboly, vzorce) a jejich vztahu k přirozenému jazyku
- užívání matematických symbolů a vzorců
- používání matematických jednotek, porozumění různým druhům vyjádření matematických objektů, fenoménů a situací
- matematické myšlení a uvažování, matematické termíny a pojmy, základní zásady geometrie a algebry
- užití matematiky v reálných situacích
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,.....zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Popisuje svět pomocí kvantitativních a prostorových vztahů a pomocí matematického modelování (popis a řešení reálných situací matematickým aparátem).	Vede žáky k popisu matematických modelů. Předkládá žákům reálné situace k aplikaci matematických postupů.
Provádí odhady, tvoří algoritmy a snaží se je aplikovat, zdůvodňuje a ověřuje výsledky.	Učí žáky algoritmizovat řešení úkolů. Nechává žáky popisovat proces řešení. Vyžaduje od žáků zdůvodnění zvolených postupů. Učí žáky základům logického uvažování.
Využívá matematických pojmů a vztahů při řešení různých praktických situací a v různých oblastech vzdělávání.	Předkládá reálné situace k řešení, vede žáky ke správnému používání matematických pojmů.
Aplikuje matematické poznatky a dovedností a matematickou gramotnost chápe jako životní nezbytnost.	Zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami.
Kompetence k řešení problému	
Abstrahuje a zevšeobecňuje, vytváří modely, aplikuje existující modely na blízké problémy.	Vede žáky k analyzování problému, ukazuje, jak ověřovat hypotézy pokusem či pozorováním.
Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit.	Zadáva úkoly, které umožňují zvolit různé metody a postupy.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Využívá matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech (měření a porovnávání velikostí, vzdáleností, problémy orientace .)	Vede žáky k ověřování výsledků.
Rozvíjí paměť prostřednictvím numerických výpočtů, osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.	Používá metody kategorizace, dedukce, indukce.
Rozvíjí kombinační a pravděpodobnostní myšlení.	S chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
Kompetence komunikativní	
Vyjadřuje se přesně a stručně užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádí rozbor a zápisy při řešení úloh..	Zadáva úkoly, při kterých žáci komunikují o problému.
Vyhledá a vyhodnotí data uvedená v tabulkách, grafech, nákresech a schématech, a naopak zpracuje získané údaje formou grafů, diagramů a tabulek.	Vede k využívání informačních a komunikačních prostředků.
Kompetence sociální a personální	
Spolupracuje ve skupině při řešení problémových a aplikovaných úloh, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska, čerpá poučení z práce ostatních členů týmu.	Zadáva úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a podílet se na vytváření pravidel práce v týmu.
Kompetence občanské	
Věří ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, učí se soustavně sebekontrolu při každém kroku postupu řešení. Respektuje názory druhých lidí.	Dodává žákům sebedůvěru. Vede žáky ke kritické analýze svých postupů, vede žáky k sebehodnocení.
Rozvíjí systematickosti, vytrvalost a přesnost.	Vyžaduje důsledné dodržování dohodnutých pravidel.
Kompetence pracovní	
Využívá matematiku v běžném životě a při přípravě na další studium odborných předmětů.	Vede žáky k využívání znalostí v běžném životě.
Kompetence digitální	
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitnil výsledky své práce.	Ukazuje žákům cestu, aby je podpořil a pozitivně motivoval.

Učební osnovy: Matematika 2

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• zapisuje a porovnává přirozená čísla • provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně • písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečiferná čísla, dělí se zbytkem • provádí odhady a kontrolu výpočtů • zaokrouhluje • zvládá zobrazit přirozené číslo na číselné ose	<u>OPAKOVÁNÍ</u> • Přirozená čísla • Čtení a zkrácený zápis čísla v desítkové soustavě • Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • Zobrazení na číselné ose • Početní operace		
• užívá potřebnou matematickou symboliku u pojmů přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, kružnice • načrtne a rýsuje rovinné útvary • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • užívá a ovládá převody jednotek délky a obsahu • vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	<u>GEOMETRICKÉ ÚTVARY V ROVINĚ</u> • Rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh • Jednotky délky • Obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku • Jednotky obsahu • Obsah čtverce, obdélníku • Obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku)		F - měření délky určení obvodu pozemku, obsahu pokoje, pozemku, apod.
• čte a píše desetinná čísla • zobrazí des. číslo na číselné ose • porovnává a zaokrouhluje des. čísla • provádí početní operace s des. čísly • vypočítá aritmetický průměr	<u>DESETINNÁ ČÍSLA</u> • Čtení a zápis v desítkové soustavě • Zobrazení na číselné ose • Porovnávání • Zaokrouhlování • Početní operace	OSV Rozvoj schopností poznávání	F - řešení početních úloh odhad a určení, např. ceny nákupu

• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	• Aritmetický průměr • Převody jednotek		
• modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<u>DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL</u> • Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti • Prvočíslo, číslo složené • Rozklad na součin prvočísel • Společný násobek, společný dělitel • Nejmenší společný násobek • Největší společný dělitel • Kritéria dělitelnosti		
• vyznačuje, rýsuje a měří úhly • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • provádí jednoduché konstrukce • umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami • používá technické písmo • rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary	<u>ÚHEL A JEHO VELIKOST</u> • Pojem, rýsování a přenášení úhlu • Osa úhlu • Jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu • Ostrý, tupý, pravý a přímý úhel • Početní operace s velikostmi úhlů • Typy úhlů • Mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník		Z - určování zeměpisné polohy
• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti • určí osově souměrný útvar	<u>OSO VÁ SOUMĚRNOST</u> • Shodné útvary • Osa úsečky, úhlu • Osová souměrnost • Osově souměrné útvary		
• načrtne a rýsuje trojúhelník • charakterizuje a třídí základní trojúhelníky • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti trojúhelníků při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	<u>TROJÚHELNÍK</u> • Pojem, druhy • Trojúhelníková nerovnost • Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • Výšky, těžnice, střední příčky		

• určuje a charakterizuje krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti • načrtne základní tělesa • zobrazuje jednoduchá tělesa • načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru • užívá a ovládá převody jednotek objemu • vypočítá povrch a objem kvádru a krychle	• Kružnice opsaná, vepsaná <u>POVRCH A OBJEM KRYCHLE A KVÁDRU</u> • Zobrazování těles • Síť těles • Povrch a objem kvádru a krychle • Jednotky objemu		
---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• provádí početní operace v oboru racionálních čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) • pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část	<u>ZLOMKY, RACIONÁLNÍ ČÍSLA</u> • Čtení a zápis zlomku • Vztah mezi zlomky a des.čísly • Zobrazení na číselné ose • Převrácený zlomek • Smíšené číslo • Početní operace • Složený zlomek		F - numerické výpočty
• provádí početní operace v oboru celých čísel • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • zvládá početní úkony s penězi	<u>CELÁ ČÍSLA</u> • Čtení a zápis čísla • Zobrazení na číselné ose • Čísla navzájem opačná • Absolutní hodnota • Početní operace		
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část poměrem • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • používá měřítko mapy a plánu • pracuje s měřítky map a plánů	<u>POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST</u> • Pojem • Zvětšení a zmenšení v daném poměru	OSV Rozvoj schopností poznávání	F - vztahy mezi veličinami Z - měřítko plánu, mapy využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,..)

• určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	• Rozdělení dané hodnoty v daném poměru • Měřítka • Úměra • Přímá a nepřímá úměrnost • Trojčlenka		práce s mapou
• řeší jednoduché úlohy na procenta • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část procentem • vypracuje jednoduchou tabulku • řeší aplikační úlohy na procenta • (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • provádí odhad výsledku, zaokrouhluje	<u>PROCENTA</u> • Pojem • Základ, procentová část, počet procent • Promile • Slovní úlohy na jednoduché úrokování	OSV Rozvoj schopností poznávání	nakupování – slevy koncentrace roztoků, léčiv
• provádí jednoduché konstrukce • používá technické písmo • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	<u>TROJÚHELNÍK</u> • Shodnost trojúhelníků podle vět sss, sus usu • Trojúhelníková nerovnost • Konstrukce trojúhelníků		
• načrtne a sestrojí rovnoběžník • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovnoběžníků při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá matematickou symboliku • odhaduje a vypočítá obvod, obsah rovnoběžníku a trojúhelníku	<u>ROVNOBĚŽNÍKY</u> • Pojem • Vlastnosti • Rozdělení • Konstrukce • Obvod a obsah • Obsah trojúhelníku		
• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • určí osově a středově souměrný útvar	<u>STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST</u> • Sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti • Středově a osově souměrné útvary • Shodnost		
• načrtne a sestrojí lichoběžník	<u>LICHOBĚŽNÍK</u> • Pojem		

• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti lichoběžníků při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • odhaduje a vypočítá obvod, obsah lichoběžníku	• Konstrukce • Obvod a obsah		
• Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých hranolů v rovině • načrtne a sestrojí síť hranolu • odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu	<u>HRANOL</u> • Pojem hranol • Síť hranolu • Povrch a objem hranolu		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • účelně využívá kalkulátor	<u>DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA</u> • Pojem • Čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin • Určení druhých mocnin a odmocnin • Pojem reálného čísla		
• charakterizuje pravoúhlý trojúhelník • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím druhé mocniny a odmocniny	<u>PYTHAGOROVA VĚTA</u> • Pojem • Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku • Užití Pythagorovy věty • Vzdálenost bodu od přímky		
• zapisuje čísla pomocí tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	<u>MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM</u> • Čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem • Zápis čísla pomocí mocnin deseti • Početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem		F - zápis jednotek fyzikálních veličin

• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<u>VÝRAZY</u> • Číselné výrazy • Hodnota výrazu • Proměnná • Výrazy s proměnnou • Mnohočleny • Úpravy výrazů		
• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	<u>LINEÁRNÍ ROVNICE</u> • Rovnost • Lineární rovnice • Ekvivalentní úpravy		
• porovnává data • vyhledává, třídí a zpracovává data • vyjádří funkční vztah tabulkou a rovnicí • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • užívá a ovládá převody jednotek času, délky a hmotnosti • samostatně řeší praktické úlohy • hledá různá řešení předložených situací	<u>ŘEŠENÍ SLOVNÍCH ÚLOH S VYUŽITÍM ROVNIC</u> • Slovní úlohy obecné • Slovní úlohy o pohybu • Slovní úlohy o společné práci • Nestandardní aplikační úlohy a problémy		F - vztahy mezi veličinami řešení fyz. úloh
• charakterizuje a třídí rovinné útvary kruh a kružnice • načrtne a sestrojí kruh a kružnici ve všech vzájemných polohách • odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice	<u>KRUŽNICE A KRUH</u> • Vzájemná poloha přímky a kružnice • Vzájemná poloha dvou kružnic • Délka kružnice • Obsah kruhu	OSV Rozvoj schopností poznávání	zavlažování pozemku
• určuje a charakterizuje válec a analyzuje jeho vlastnosti • načrtne a sestrojí obraz válce v rovině • načrtne a sestrojí síť válce • odhaduje a vypočítá objem a povrch válce	<u>VÁLEC</u> • Pojem • Povrch válce • Objem válce	OSV Rozvoj schopností poznávání	povrch a objem válcové nádrže
• využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení	<u>KONSTRUKČNÍ ÚLOHY</u> • Jednoduché konstrukce • Množiny všech bodů dané vlastnosti		

polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- Thaletova kružnice - Konstrukční úlohy		
- vyhledává, třídí, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - vyjádří funkční vztah grafem	<u>SHROMAŽDOVÁNÍ, TŘÍDĚNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ STATISTICKÝCH ÚDAJŮ</u> - Základní statistické pojmy - Základní charakteristiky statistického souboru - Schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr		Z - třídění údajů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- sčítá a násobí mnohočleny - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - analyzuje, modeluje problémy v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	<u>VÝRAZY</u> - Číselné a logické řady - Úpravy výrazů pomocí vzorců - Rozklad výrazů na součin - Pojem lomený výraz - Početní operace s lomenými výrazy		
- formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic a jejich soustav - matematizuje jednoduché reálné situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	<u>LINEÁRNÍ ROVNICE A JEJICH SOUSTAVY</u> - Rovnice s neznámou ve jmenovateli. - Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic		
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - vypracuje tabulku, graf - vyjádří funkční vztah rovnicí	<u>FUNKCE</u> - Pravoúhlá soustava souřadnic - Pojem funkce - Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti - Přímá úměrnost	OSV Rozvoj schopností poznávání	čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu

	• Lineární funkce • Nepřímá úměrnost		
• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• PODOBNOST • Podobnost • Věty o podobnosti trojúhelníků	OSV Rozvoj schopností poznávání	plány
• určuje a charakterizuje kužel, jehlan, kouli • analyzuje jejich vlastnosti • vypočítá objem a povrch těles • načrtne, případně sestrojí obraz těles v rovině • odhaduje a určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky • čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	<u>TĚLESA</u> • Kužel • Jehlan • Koule • Nákresy těles • Povrch a objem těles • Číselné a obrázkové analogie • Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV Rozvoj schopností poznávání	spotřeba materiálu, stavebnictví, strojírenství Pč
• řeší aplikační úlohy na procenta	<u>FINANČNÍ MATEMATIKA</u>		plat, úrok, daň

5.8 INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **informatika** se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. - 9. ročníku po 1 hodinu týdně.

Předmět informatika se zaměřuje na rozvíjení informatického a algoritmického myšlení, a také na porozumění základních principů funkčnosti digitálních technologií. Žáci experimentují, ověřují své hypotézy, navrhuji různá řešení problémů. Postupně rozvíjí schopnost analyzovat problém a vyřešit jej pomocí dílčích řešení. Žáci se učí výpočetní techniku aktivně využívat ke svému vzdělávání, poznávání okolního světa, komunikaci práci i zábavě.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu informatika směřuje k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojů, snaze postupně se zlepšovat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Dovede pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, dokáže vyhledat a třídit informace a využívat je v ostatních oblastech.	Zadáva žákovi úkoly z různých vzdělávacích oblastí, vede je k samostatnosti a systematickosti.
Je schopen operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly..	Dbá na přesné a soustavné užívání termínů, znaků a symbolů.
Kompetence k řešení problémů	
Využívá informačních a komunikační technologie k racionalizaci práce spojené s vyhledáváním a zpracováním dat a k řešení problémů	vede žáky k systematickému a racionálnímu přístupu při práci s daty a informačními technologiemi
Zvládá základy algoritmického myšlení nezbytného pro komunikaci s výpočetní a komunikační technikou.	Vyžaduje formulaci algoritmizace řešení problémů a její dodržování.
Prakticky ověřuje správnost řešení problémů.	Nabízí alternativní modely k zadaným řešením, umožňuje simulovat a modelovat situace
Kompetence komunikativní	

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Používá informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací (SMS, e-mail, SKYPE, ICQ,...).	Učí úspornému a formalizovanému způsobu komunikace a prezentace, a tím podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování.
Dovede získat s pomocí celo-světové sítě poznatky a informace ze vzdálených informačních zdrojů.	Vede žáky k využívání širokého spektra odborných, kulturních a jiných kontaktů, poskytovaných celosvětovou sítí.
Kompetence sociální a personální	
Využívá internet jako prostředek prohloubení informací vedoucích k poznávání mezi národy a kulturami	Učí žáky komunikovat s využitím celosvětové sítě a tím přispívat k multikulturnosti a toleranci.
Kompetence občanské	
Učí žáky komunikovat s využitím celosvětové sítě a tím přispívat k multikulturnosti a toleranci.	Ve škole není žádný nelegální SW. Bezpodmínečně vyžaduje citace použitého pramene. Vysvětluje žákům zákonné normy a vyžaduje jejich dodržování.
Zaujímají kritický postoj k obsahům všech dat a sdělení z Internetu.	Předkládá příklady rozvíjející kritické přemýšlení nad obsahy sdělení, získaných z Internetu
Rozlišují správný etický přístup k nevhodným obsahům dostupným na internetu a jiných médiích.	Jsou vedeni k zaujetí odpovědného etického přístupu k nevhodným obsahům dostupným na internetu či jiných médiích.
Kompetence pracovní	
Dokáže využít informační a komunikační technologie běžné v praktickém životě.	Seznamuje žáky s obsluhou a využíváním elektronických zařízení používaných v praxi
Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých.	Provádí pravidelná poučení o dodržování bezpečnosti při práci s elektronikou a dbá na jejich bezpodmínečném dodržování.
Kompetence digitální	
Rozhoduje, pro které digitální technologie, pro jakou příležitost použít.	Podporuje práci na více digitálních zařízeních.

Učební osnovy: Informatika

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: INFORMATIKA			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<u>OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ</u> • digitální zařízení a jejich účel • vstupní a výstupní periferie • ergonomie • hardware a software • adresáře a aplikace • zapnutí a vypnutí zařízení/aplikace • ovládání myši, psaní na klávesnici • ovládání aplikací – zoom, zpět běžné klávesové zkratky • práce se soubory – ukládání do souboru, druhy dat • tvorba bitmapových obrázků	OSV Rozvoj schopností poznávání	
• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<u>SDÍLENÍ A KOMUNIKACE</u> • využívání digitálních technologií v různých oborech • internet • zásady bezpečného pohybu po síti, ochrana hesla • e-mail • společenský tok informací (vznik, přenos, zpracování, distribuce) • způsoby propojení technologií • školní informační systém	OSV Komunikace	
• v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	<u>ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ</u> • systém, struktura, prvky, vztahy	OSV Komunikace	

• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	<u>DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ</u> <u>SCHÉMATA</u> • model • schémata, obrázkové modely • graf, hledání cesty		čtení z ilustrace
--	---	--	-------------------

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: INFORMATIKA			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<u>DATA, INFORMACE</u> • informace, data, druhy dat • doplňování tabulky a datových řad • řazení dat • číslovaný a nečíslovaný seznam • vizualizace dat v grafu • metody a nástroje vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy • ověřování informace z více zdrojů	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	práce s informacemi M - aritmetika přirozených čísel logické myšlení
• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	<u>ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ</u> <u>DAT</u> • piktogramy, emodži • kód, šifra • rastrová a vektorová grafika • pixel, rastr, rozlišení • skládání obrazce		geometrické obrazce
•			
• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	<u>PREZENTACE INFORMACÍ S VYUŽITÍM DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ</u> • zásady prezentování • tvorba prezentace	OSV Komunikace Sebepoznání a sebepojetí	

• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm chybu	<u>ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ - PŘÍKAZY A OPAKUJÍCÍ SE VZORY</u> • řešení problému krokováním • algoritmus • želví grafika • příkazy a jejich spojování • pohyb a razítkování • cyklus s pevným počtem opakování • hledání chyb v programu • Čtení programů	OSV Rozvoj schopností poznávání	tvorba obrázků jedním tahem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: INFORMATIKA			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	<u>HARDWARE A SOFTWARE</u> • složení současného počítače a princip fungování jeho součástí • vstupní a výstupní periferie • operační systémy: funkce, typy, typické využití • formáty souborů • licence SW		Ov - právo podmínky EULA
• ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě, uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	<u>POČÍTAČE</u> • správa souborů, struktura složek • přístupová práva • instalace aplikací • domácí a školní počítačová síť • fungování a služby internetu		Ch F Vz - ochrana zdraví, před úrazem elektrickým proudem

• poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit své činnosti tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat, popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	• e-mail • přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • běžné problémy s počítačem (nepropojení kabelu, program bez odezvy)		
• vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	<u>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</u> • školní informační systém • uživatelé a jejich přístupová práva • druhy databázových relací	OSV Komunikace	
• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	<u>OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY</u> • vývojový diagram, čitelnost programu • cyklus se známým počtem opakování • vlastní bloky	OSV Rozvoj schopností poznávání	M - geometrické obrazce, použití smluvených symbolů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: INFORMATIKA			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky

- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	<u>MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMATA</u> - standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - orientované grafy, automaty - modely, paralelní činnost		práce s mapou
- dokáže vytvořit článek, rozhlasový vstup, fotoreportáž - přijímá zodpovědnost za obsah i formu svého sdělení - umí se vyjádřit stručně, jasně, výstižně - kriticky hodnotí, jak média ovlivňují okolí, jeho, ostatní - dokáže vyjádřit svůj vlastní postoj k různým tématům a podloží ho argumenty	<u>VYHLEDÁVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ INFORMACÍ</u> - ověřování informace z více zdrojů - mediální zpráva - vliv médií na společnost	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV Komunikace	Čj - porozumění textu
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	<u>KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ</u> - Přenos informací, standardizované kódy, kontrolní součet - Znakové sady - Symetrická šifra - Identifikace barev, barevné modely - Vektorová grafika	OSV Rozvoj schopností poznávání	M - aritmetika přirozených čísel
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	<u>PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI</u> - podmínky - postavy - reakce programu na události	OSV Rozvoj schopností poznávání	

• v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: INFORMATIKA			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	<u>KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ</u> • binární kód • bit, bajt • převod mezi binární a dekadickou soustavou • logické A a NEBO • komprese dat		M - číselné soustavy mocniny a odmocniny
• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	<u>VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ</u> • větvení programu, rozhodování • proměnné • souřadnice • podprogramy s parametry	OSV Rozvoj schopností poznávání	matematické výrazy

• ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
---	--	--	--

• získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	<u>HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT</u> • relativní a absolutní adresace buněk • funkce s číselnými vstupy • řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce		výrazy, vzorce
---	---	--	----------------

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: INFORMATIKA			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší, opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	<u>PROGRAMOVÁNÍ</u> • řešení problémů sestavením algoritmů • popsání problému, rozdělení problému na dílčí problémy) • ověřování správnosti programu, ladění, testování • hledání chyb v programu	OSV Rozvoj schopností poznávání	porozumění textu matematické výrazy

• získá z dat informace, interpretuje data, odhalí chyby v cizích interpretacích dat • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	<u>HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT</u> • použití vzorců u různých typů dat • vizualizace dat (graf), chyby při tvorbě grafu • funkce „když“ • filtrování dat v tabulce • podmíněné formátování • zpracování výstupů z velkých souborů dat		M - výrazy vzorce funkce grafy
• dokáže vytvořit článek, rozhlasový vstup, fotoreportáž • přijímá zodpovědnost za obsah i formu svého sdělení • kriticky hodnotí, jak media ovlivňují okolí, jeho, ostatní • dokáže předvídat důsledky různého způsobu prezentace některých sdělení • umí se vyjádřit stručně, jasně, výstižně • kriticky hodnotí, jak média ovlivňují okolí, jeho, ostatní • dokáže vyjádřit svůj vlastní postoj k různým tématům a podloží ho argumenty • dokáže pracovat ve skupině při tvorbě mediálního sdělení diskutuje o smyslu a záměru shlednutých reportáží • dokáže vyfotit fotografii a zpracovat ji jako mediální sdělení • dokáže natočit jednoduché video a „sestříhat“ ho jako smysluplné mediální sdělení • chápe obsah pojmu mediální kampaň	• vývoj médií • analýza reportáží (z televizních novin, rozhlasu, tisku...) • reklama • práce s fotoaparátem a fotografií, tvorba jednoduchého videa • mediální kampaň • propaganda	MV Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu VDO Občan, občan. spol, a stát OSV Komunikace	Ov - práce s informacemi, animovaný film

5.9 PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku:

v 1. ročníku – 2 hodiny týdně

ve 2. ročníku – 2 hodiny týdně

ve 3. ročníku – 2 hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu Prvouka:

oborové kompetence

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy- žák</i>	<i>Strategie - učitelé</i>
Kompetence k učení	
Vnímá a sleduje život kolem sebe, orientovat se v něm, chápat ho jako určité uspořádání skutečností.	Pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií.
Pracuje s odbornou literaturou, encyklopediemi.	Zadává problémové úlohy a umožňuje použití různých postupů.
Jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět.	Pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům.
Poznává podstatu zdraví i příčiny nemocí. Osvojuje si preventivní chování.	Umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory.
Kompetence k řešení problémů	
Upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích.	Vede ke kritickému myšlení.
Poznává a ovlivňuje svoji jedinečnost.	Umožní diskuzi a porovnávání výsledků.
Kompetence komunikativní	
Rozšiřuje si slovní zásobu.	Vede žáky k sebevědomému vystupování.
Kompetence sociální a personální	
Získává zdravou sebedůvěru, je sebekritický a pracuje ve skupině v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.	Vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině.
Kompetence občanské	

<i>Výstupy- žák</i>	<i>Strategie - učitelé</i>
Respektuje názory druhých, naslouchá jim, přemýšlí o nich a diskutuje.	Vede žáky k toleranci a k ohleduplnosti k jiným lidem.
Kompetence pracovní	
K práci přistupuje z hlediska kvality, funkčnosti, efektivity a ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí, kulturních a společenských hodnot.	Vede k důslednosti a pečlivosti. Důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel
Kompetence digitální	
Využívá výukové programy při učení, pro rozšíření vědomostí.	Seznamuje žáka s vhodnými programy.

Učební osnovy: Prvouka

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRVOUKA			1.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> <u>škola</u> • prostředí školy • činnosti ve škole • bezpečná cesta do školy • osobní bezpečí <u>domov</u> • prostředí domova	OSV Mezilidské vztahy VDO Občanská společnost a škola	Vést žáky k uvědomění si nové pozice Výchova občana v tříd. kolektivu
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> <u>rodina</u> • postavení jedince v rodině • role členů rodiny <u>chování lidí</u> • pravidla slušného chování • ohleduplnost • vztahy v třídním kolektivu	VDO Občanská společnost a škola	
• využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<u>LIDÉ A ČAS</u> <u>orientace v čase</u> • čtyři roční období • současnost a minulost v našem životě • předměty denní potřeby		
• pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> <u>rovnováha v přírodě</u> • vztahy mezi organizmy <u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u> • ochrana životního prostředí • třídění odpadu ve škole	EV Vztah člověka k prostředí	

• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> <u>péče o zdraví</u> • denní režim • správná výživa • pitný režim <u>osobní bezpečí, krizové situace</u> • vhodná a nevhodná místa pro hru • bezpečné chování v silničním provozu • dopravní značky <u>přivolání pomoci v případě ohrožení</u> • čísla tísňového volání		Dopravní výchova Umět ošetřit drobné poranění, znát důležitá telefonní čísla 150, 155, 158
---	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRVOUKA			2.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> <u>domov</u> • orientace v místě bydliště • riziková místa a situace		Naše obec a okolí
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> <u>rodina</u> • život a funkce rodiny • zaměstnání členů rodiny • mezigenerační vztahy, pravidla chování	MKV Lidské vztahy	Odpovědnost za své činy, seznámení se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami
• uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<u>LIDÉ A ČAS</u> <u>orientace v čase</u> • časový řád • současnost a minulost v našem životě	OSV Sebepoznání a sebepojetí	
• roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> <u>rostliny, houby, živočichové</u> • určování známých přírodnin • význam přírody pro člověka <u>ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody</u> • likvidace odpadu • rizika v přírodě – živelní pohromy	EV Lidské aktivity ŽP	
• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná: v případě potřeby požádá o	<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> <u>osobní bezpečí, krizové situace</u> • bezpečné chování v rizikovém prostředí • obezřetné chování při setkání s neznámými lidmi • bezpečné chování v dopravě • chování v dopravních prostředcích <u>přivolání pomoci v případě ohrožení</u>		Čj Ochrana člověka Zná telefonní čísla 150, 155, 158 Ošetří drobné poranění

pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimo- řádných událostech	• přivolání pomoci v případě ohrožení zdraví • čísla tísňového volání • správný způsob volání <u>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</u> • postup v případě ohrožení, požáry		
---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRVOUKA			3.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> <u>obec, místní krajina</u> • její části • poloha v krajině • minulost, současnost obce • význačné budovy • dopravní síť <u>okolní krajina</u> • orientační body • světové strany • působení lidí na krajinu a životní prostředí	VDO Občanská společnost a škola	vytváření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> <u>soužití lidí</u> • mezilidské vztahy • komunikace <u>chování lidí</u> • vlastnosti lidí • pravidla slušného chování ohleduplnost, etické zásady <u>právo a spravedlnost</u> • práva a povinnosti žáků školy	OSV Mezilidské vztahy Poznávání lidí	naše obec, životní styl

• odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<u>rodina</u> • fyzická a duševní práce • zaměstnání		
• pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	<u>LIDÉ A ČAS</u> <u>současnost a minulost v našem životě</u> • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast		hospodaření s odpady
• rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> <u>rostliny, houby, živočichové</u> • průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů • význam v přírodě a pro člověka <u>životní podmínky</u> • význam ovzduší, vodstva a půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů likvidace odpadů <u>látky a jejich vlastnosti</u> • třídění látek • změny látek a skupenství • voda a vzduch – výskyt • vlastnosti a formy vody • oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	EV Základní podmínky života Lidské aktivity ŽP	hospodaření s odpady

• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> <u>lidské tělo</u> • stavba těla • základní funkce a projevy • životní potřeby člověka <u>osobní bezpečí, krizové situace</u> • vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu • dopravní značky • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích • osobní bezpečí, přivolání pomoci v případě ohrožení <u>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</u> • postup v případě ohrožení		zná telefonní čísla 112, 150, 155, 158
---	--	--	---

5.10 PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje se jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku:

4. ročník – 2 hodiny týdně

5. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Přírodověda:

oborové kompetence

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých pravidel soužití
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě, k hledání aktivního uplatnění při její ochraně
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení včetně chování při mimořádných událostech
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Seznamuje se s užíváním odborné přírodovědné terminologie.	Vede žáky ke správnému pojmenovávání přírodnin a živočichů.
Rozvíjí schopnost rozlišit a zapamatovat si podstatná fakta, pojmy a vědomosti a využívat je při výuce i v běžném osobním životě.	Vede žáky při práci s výukovými materiály a učí je v nich orientovat a vyhledávat podstatná a důležitá fakta a pojmy.
Kompetence k řešení problémů	
Učí se objevovat vzájemné vztahy a příčiny přírodních a dalších souvisejících jevů a dějů.	Vhodnou a přiměřenou formou vede žáky k pochopení přírodních dějů, jevů a zákonitostí.
Učí se vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů.	Umožňuje žákům pracovat s různými zdroji poznatků a informací a vede je k jejich správnému způsobu třídění a zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů.
Kompetence komunikativní	
Formuluje a vyjadřuje svoje názory a myšlenky před třídním kolektivem nebo v rámci skupiny – týmu.	Zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků a vytváří příležitosti pro jejich vzájemnou komunikaci k danému úkolu.
Kompetence sociální a personální	
Při práci v týmu se učí spolupracovat na řešení problému a respektovat názor ostatních členů.	Vhodně zařazuje skupinové vyučování a vede žáky ke spolupráci na řešení problému.
Učí se společně s vyučujícím vytvářet pravidla práce v týmu a pravidla pro	Umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení a hodnotit úspěšnost dosažení cíle a

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
hodnocení výsledků práce týmu nebo jednotlivce při zachování respektu k názoru vyučujícího.	společně hledat příčiny případné chyby nebo neúspěchu. Usměňuje impulzivní reakce. Ve všech činnostech s žáky projevuje očekávání úspěchu.
Kompetence občanské	
Poskytne dle svých možností pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích.	Seznamuje žáky s různými krizovými situacemi.
Chápe základní ekologické souvislosti a řeší environmentální problémy.	Nastiňuje žákům environmentální problémy, pomáhá s jejich řešením.
Kompetence pracovní	
Využívá znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji i své přípravy na budoucnost.	Umožňuje žákům získávání znalostí a zkušeností, které využijí ve svém dalším životě.
Kompetence digitální	
Využívá digitální technologie při učení, ke zkvalitnění výsledků své práce.	Podporuje práci na digitálních zařízeních.
Získává, vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah.	Vede žáky ke kritickému posuzování informací a digitálního obsahu.

Učební osnovy: Přírodověda

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PŘÍRODOVĚDA			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> <u>látky a jejich vlastnosti</u> - látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek <u>voda a vzduch</u> - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení - proudění vzduchu, význam pro život <u>nerosty a horniny, půda</u> - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam <u>rostliny, houby, živočichové</u> - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka <u>životní podmínky</u> - základní podmínky života na Zemi - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity životního prostředí Vztah člověka k prostředí	M - jednotky délky, hmotnosti, teploty, času Vv - rostliny a zvířata jako výtvarný námět

	<u>rovnováha v přírodě</u> • význam, vzájemné vztahy mezi organizmy, základní společenstva <u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u> • odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů • živelní pohromy a ekologické katastrofy		
• využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> <u>lidské tělo</u> • etapy lidského života <u>péče o zdraví</u> • zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin • drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních <u>osobní bezpečí, krizové situace</u> • vhodná a nevhodná místa pro hru • bezpečné chování v silničním provozu, • dopravní značky • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích <u>přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</u> • služby odborné pomoci • čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku <u>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</u>	OSV Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj - návrh zdravého denního jídelníčku Pč - příprava jednoduchého zdravého pokrmu Tv - ošetření drobných poranění Dopravní výchova přednáška cvičné dopravní hřiště Vsetín

	• postup v případě ohrožení – varovný signál, evakuace, zkouška sirén • požáry – příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru		
--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PŘÍRODOVĚDA			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> <u>nerosty a horniny, půda</u> • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam <u>vesmír a Země</u> • sluneční soustava, den a noc, roční období <u>rostliny, houby, živočichové</u> • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka <u>životní podmínky</u> • rozmanitost podmínek života na Zemi • podnebí a počasí • podnebné pásy <u>rovnováha v přírodě</u> • třídění živých organismů	EV Základní podmínky života Ekosystémy	VI - Evropa a kontinenty

• využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> <u>lidské tělo</u> • stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka • pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou • biologické a psychické změny v dospívání • základy lidské reprodukce, vývoj jedince <u>péče o zdraví</u> • přenosné a nepřenosné nemoci • ochrana před infekcemi přenosnými krví - hepatitida, AIDS • drobné úrazy a poranění • prevence nemocí a úrazů • intimní a duševní hygiena <u>návykové látky, závislosti a zdraví</u> • závislost na hracích automatech a počítačích • odmítání návykových látek • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií <u>osobní bezpečí, krizové situace</u> • šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání • brutalita a jiné formy násilí v médiích <u>přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</u> • čísla tísňového volání <u>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</u>	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Inf - závislost na počítačích Tv - ošetření drobných poranění
---	--	---	---

	• integrovaný záchranný systém		
--	--	--	--

5.11 VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Vlastivěda** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**, která je koncipována výhradně pro 1. stupeň základního vzdělávání a vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, společnosti, vlasti, historie, přírody, kultury a dalších témat.

Vlastivěda se vyučuje se jako samostatný předmět:

ve 4. ročníku - 2 hodiny týdně

v 5. ročníku - 2 hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda:

oborové kompetence

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě, k hledání aktivního uplatnění při její obraně
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Seznamuje se s užíváním odborné vlastivědné terminologie.	Vede žáky ke správnému pojmenovávání geografie vlasti.
Rozvíjí schopnost rozlišit a zapamatovat si podstatná fakta, pojmy a vědomosti a využívat je při výuce i v běžném osobním životě.	Vede žáky při práci s výukovými materiály a učí je v nich orientovat a vyhledávat podstatná a důležitá fakta a pojmy.
Kompetence k řešení problémů	
Učí se objevovat vzájemné vztahy a příčiny dějinných událostí.	Vhodnou a přiměřenou formou vede žáky k pochopení historických dějů.
Učí se vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů.	Umožňuje žákům pracovat s různými zdroji poznatků a informací a vede je k jejich správnému způsobu třídění a zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů.
Kompetence komunikativní	
Formuluje a vyjadřuje svoje názory a myšlenky před třídním kolektivem nebo v rámci skupiny – týmu.	Zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků a vytváří příležitosti pro jejich vzájemnou komunikaci k danému úkolu.
Kompetence sociální a personální	
Při práci v týmu se učí spolupracovat na řešení problému a respektovat názor ostatních členů.	Vhodně zařazuje skupinové vyučování a vede žáky ke spolupráci na řešení problému.
Učí se společně s vyučujícím vytvářet pravidla práce v týmu a pravidla pro hodnocení výsledků práce týmu nebo jednotlivce při zachování respektu k názoru vyučujícího.	Umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení a hodnotit úspěšnost dosažení cíle a společně hledat příčiny případné chyby nebo neúspěchu. Usměřňuje impulzivní reakce. Ve

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
	všech činnostech s žáky projevuje očekávání úspěchu.
Kompetence občanské	
Chápe základní ekologické souvislosti a řeší environmentální problémy.	Nastiňuje žákům environmentální problémy, pomáhá s jejich řešením.
Kompetence pracovní	
Využívá znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji i své přípravy na budoucnost.	Umožňuje žákům získávání znalostí a zkušeností, které využijí ve svém dalším životě.
Kompetence digitální	
Využívá digitální technologie při učení, ke zkvalitnění výsledků své práce.	Podporuje práci na digitálních zařízeních.
Získává, vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah.	Vede žáky ke kritickému posuzování informací a digitálního obsahu.

Učební osnovy: Vlastivěda

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VLASTIVĚDA			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky • vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> <u>okolní krajina</u> • zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • povrch ČR • vodstvo ČR • podnebí a počasí • půda a zemědělství • ochrana přírody - CHKO <u>regiony ČR</u> • Praha a vybrané oblasti ČR • kraje a krajská města • památky UNESCO <u>naše vlast</u> • domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického zřízení ČR, státní správa a samospráva, státní symboly <u>mapy obecně zeměpisné a tematické</u> • obsah, grafika, vysvětlivky nad mapou České republiky	VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Vv - doplnění textu obrázkem Čj - čtení – České dějiny očima psa
• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> <u>soužití lidí</u> • mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie <u>vlastnictví</u>		

	soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek		
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<u>LIDÉ A ČAS</u> <u>orientace v čase a časový řád</u> - určování času, dějiny jako časový sled, kalendáře, letopočet, generace - pravěk - středověk – Slované, Přemyslovci, Lucemburkové, doba husitská <u>současnost a minulost v našem životě</u> - proměny způsobu života, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - sloh románský - sloh gotický - renesance <u>regionální památky</u> - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost <u>báje, mýty, pověsti</u> - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - Staré pověsti české		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VLASTIVĚDA			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> <u>regiony ČR</u> - Praha - kraje naší republiky - povrch - vodstvo	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	

	• podnebí • zemědělství <u>Evropa a svět</u> • kontinenty, evropské státy, EU, cestování • povrch • vodstvo • rostliny a živočichové • sousední státy • cestujeme po Evropě		
• rozpozná ve svém okolí jednání a chování jednání, která se už nemohou tolerovat • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> <u>právo a spravedlnost</u> • základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • státní symboly • ústava • obyvatelstvo • administrativní členění	MKV Etnický původ	M – finance (nákupy, výdaje, spoření...)
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<u>LIDÉ A ČAS</u> <u>Orientace v čase a časový řád</u> • dějiny jako časový sled • generace • Habsburkové • průmyslová revoluce • vývoj vzdělání v českých zemích • národní obrození • světové války • přechod k demokracii <u>Současnost a minulost v našem životě</u> • proměny způsobu života • baroko • srovnání života ve městě a na venkově		

5.12 FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- vede žáky k osvojení základních metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních procesů a objektů (pozorování, měření, provádění experimentů, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvození závěrů)
- učí žáky aktivně využívat osvojené poznatky a dovednosti při objasňování fyzikálních jevů vyskytujících se v přírodě, denním životě a technické praxi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- vede k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty
- samostatná práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává získané informace, vyvozuje závěry.	Zadává problémové úlohy a úlohy rozvíjející tvořivost žáků, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami. Nechává žáky popisovat proces řešení. Vyžaduje od žáků zdůvodňování zvolených postupů.
Vyhledává, třídí a propojuje informace.	Zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů (encyklopedie, internet).
Využívá fyzikální poznatky při řešení různých praktických situací a v různých oblastech vzdělávání.	Předkládá reálné situace k řešení a aplikaci fyzikálních zákonitostí.
Nalézá souvislosti mezi získanými informacemi.	Vede žáky k vnímání mezipředmětových vztahů a užitečnosti fyzikálního poznání pro praktický život.
Používá odbornou terminologii.	Vede žáky ke správnému používání fyzikálních pojmů.
Kompetence k řešení problému	
Rozpozná a pochopí fyzikální problém, navrhne způsob řešení.	Vede žáky k formulování hypotézy a ověření její pravdivosti pozorováním nebo pokusem,

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
	k zobecňování přírodovědných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života.
Využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení fyzikálního problému.	Zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých metod a postupů
Ověřuje prakticky správnost řešení problému.	Umožňuje žákům pracovat s pomůckami a zdroji, pomocí kterých si mohou ověřit správnost řešení.
Kompetence komunikativní	
Formuluje a vyjadřuje své názory, dokáže je obhájit a vhodně argumentovat.	Zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, vede je k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci s použitím odborných pojmů. Zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují a komunikují o zadaném úkolu.
Kompetence sociální a personální	
Při práci ve skupinách žák spolupracuje na řešení problému, respektuje názory druhých, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.	Využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci na řešení problému, navozuje situace pro posílení sebedůvěry žáků, vede žáky k ochotě pomoci a společnému hledání různých variant řešení při praktických činnostech.
Kompetence občanské	
Chápe základní ekologické souvislosti (závislost člověka na přírodních zdrojích, vliv lidské činnosti na stav životního prostředí a lidské zdraví).	Ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění, vede žáky k uvědomělému využívání fyzikálního poznání ve prospěch ochrany životního prostředí (šetrné využívání elektrické energie, posouzení efektivity jednotlivých energetických zdrojů atd.)
Kompetence pracovní	
Bezpečně používá fyzikální přístroje a zařízení, dodržuje stanovená pravidla při provádění experimentů.	Vede žáky ke správným způsobům užití přístrojů a zařízení. Učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná přírodovědná pozorování, měření a experimenty a data zpracovávat a vyhodnocovat.
Kompetence digitální	
Používá digitální měřidla a měřicí přístroje, k záznamu naměřených dat a jejich zpracování používá vhodný počítačový software; počítačový software.	Vede žáky ke správným způsobům užití přístrojů a zařízení.
Při řešení problémů využívá ke komunikaci digitální zařízení a spoje	

Učební osnovy: Fyzika

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: FYZIKA			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	<u>LÁTKY A TĚLESA</u> • měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M - převody jednotek
• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• částicové složení látek, pohyb částic • skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze		
• předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• délková a objemová teplotní roztažnost		
• využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• hustota • výpočet hustoty • určení hmotnosti pomocí hustoty		
• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso	<u>POHYB TĚLES; SÍLY</u> • vzájemné působení těles • gravitační pole a gravitační síla • elektrická síla • magnetická síla		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: FYZIKA			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<u>POHYB TĚLES; SÍLY</u> • pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý		

• využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	• řešení fyzikálních úloh o pohybu • graf závislosti dráhy na čase	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M - práce s daty (grafy, jízdní řád) slovní úlohy
• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• síla, její znázornění • výslednice dvou sil stejných a opačných směrů • gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa • tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi		M - úsečka, sčítání a odčítání úseček
• využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	<u>SVĚTELNÉ DĚJE</u> • vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: FYZIKA			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	<u>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</u> • Pascalův zákon – hydraulická zařízení • hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým		Z - atmosféra

	tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře		
• využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	<u>ENERGIE</u> • formy energie – pohybová a polohová energie, • formy energie - vnitřní energie • přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny		Ch - skupenské přeměny
• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EV Lidské aktivity a problémy živ. prostředí	
• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	<u>ZVUKOVÉ DĚJE</u> • vlastnosti zvuku–látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku	EV Lidské aktivity a problémy živ. prostředí	Př - sluch

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: FYZIKA			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	<u>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</u> • elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	elektrické pole, elektrická síla, elektrický náboj, elektrický proud, elektrické napětí, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními		
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	elektrický odpor, tepelné účinky elektrického proudu		
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	magnetické pole, magnetická síla, stejnosměrný elektromotor, transformátor		
zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem		Př - zrak
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<u>ENERGIE</u> formy energie – elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	EV Lidské aktivity a problémy živ.prostředí	Ch - chemické látky
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	<u>VESMÍR</u> sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze		Z - sluneční soustava

5.13 PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, výukové modely, výukové programy, pořady, animace, přírodní materiály, trvalé preparáty, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče, atlasy a aplikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie – učitelé</i>
Kompetence k učení	
Žák je schopen vyhledávat, třídit a propojovat informace.	Učitel vede k vyhledávání, třídění a propojování informací.
Správně používá odbornou terminologii.	Vede ke správnému používání odborné terminologie.
Je schopen samostatného pozorování a porovnávání získaných informací.	Vede k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací.
Nalézá souvislosti mezi získanými informacemi.	Vede k nalézání souvislostí a vnímání užitečnosti získaných poznatků.
Kompetence k řešení problémů	
Žák využívá získané vědomosti k objevování různých možností řešení problému.	Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie – učitelé</i>
Kompetence komunikativní	
Žák je schopen své názory vhodně formulovat. Je schopen komunikovat se spolužáky, respektuje názory jiných, o problému diskutuje.	Učitel vede žáky k formulování jejich myšlenek v písemné i mluvené formě. Vede žáky ke vzájemné spolupráci a komunikaci.
Kompetence sociální a personální	
Žák spolupracuje při řešení úkolu.	Učitel využívá skupinové vyučování.
Respektuje druhé, je schopen pomoci.	Posiluje sebedůvěru žáků a pocit zodpovědnosti.
Kompetence občanské	
Žák chápe závislost na přírodních zdrojích, vliv lidské činnosti na stav životního prostředí.	Učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí
Žák dodržuje pravidla slušného chování.	Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.
Kompetence pracovní	
Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti při praktických činnostech.	Učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při praktických činnostech.
Kompetence digitální	
Žák získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah.	Učitel vede žáky k práci s informacemi a daty, k jejich sdílení a ke vzájemné spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí.
Žák vytváří a upravuje digitální obsah a vyjadřuje se pomocí digitálních prostředků.	Učitel vede žáky k tvorbě digitálního obsahu a k jeho prezentaci.
Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace.	Učitel vede žáky k využívání dostupných digitálních zařízení a aplikací.

Učební osnovy: Přírodopis

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PŘÍRODOPIS			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	<u>OBECNÁ BIOLOGIE</u> <u>vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam</u> - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života <u>viry a bakterie</u> - výskyt, význam a praktické využití		
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	<u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> <u>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</u> - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování <u>vývoj, vývin a systém živočichů</u> - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) <u>rozšíření, význam a ochrana živočichů</u> - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společenstva <u>projevy chování živočichů</u>	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	<u>BIOLOGIE ROSTLIN</u> <u>anatomie a morfologie rostlin</u>		

• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin <u>fyzologie rostlin</u> • základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování <u>systém rostlin</u> • poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců <u>význam rostlin a jejich ochrana</u>	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ekosystémy	
• rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<u>BIOLOGIE HUB</u> <u>houby bez plodnic</u> • základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy <u>houby s plodnicemi</u> • stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami <u>lišejníky</u> • výskyt a význam		
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	<u>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</u> <u>praktické metody poznávání přírody</u> • pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PŘÍRODOPIS			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	<u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> <u>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</u> • orgány, orgánové soustavy, rozmnožování <u>vývoj, vývin a systém živočichů</u> • významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) <u>rozšíření, význam a ochrana živočichů</u> • hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva <u>projevy chování živočichů</u>	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z - rozšíření organismů, migrace, cesty ptáků D - rybníkářství v Čechách zamořené vodní plochy, ekologické havárie
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických pro-cesů, jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin, určuje význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	<u>BIOLOGIE ROSTLIN</u> <u>anatomie a morfologie rostlin</u> • stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) <u>fyziologie rostlin</u> • základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování <u>systém rostlin</u> • poznávání, zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin (jednodělo-	EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí	léčivé rostliny umělé ekosystémy

	žných, dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců <u>význam rostlin a jejich ochrana</u>		
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	<u>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</u> <u>praktické metody poznávání přírody</u> pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PŘÍRODOPIS			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	<u>BIOLOGIE ČLOVĚKA</u> <u>fylogeneze a ontogeneze člověka</u> - rozmnožování člověka <u>anatomie a fyziologie</u> - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost <u>nemoci, úrazy a prevence</u> - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	MV Etnický původ EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	D -vývoj člověka rasy, národnostní menšiny Ch - cukry, tuky, bílkoviny hladomor, problémy třetího světa, pitná voda znečištění ovzduší, nebezpečné látky Vz - základy první pomoci sexualita, pohlavně přenosné choroby, pandemie
	<u>GENETIKA</u> <u>dědičnost a proměnlivost organismů</u>		

• vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	• podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PŘÍRODOPIS			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystému a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<u>NEŽIVÁ PŘÍRODA</u> <u>Země</u> • vznik a stavba Země <u>vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</u> • geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí <u>vnější a vnitřní geologické procesy</u> • příčiny a důsledky <u>mimořádné události způsobené přírodními vlivy</u> • příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi <u>nerosty a horniny</u> • vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků <u>půdy</u> • složení, vlastnosti a význam půdy <u>podnebí a počasí ve vztahu k životu</u>		F, Ch – terminologie, chemické prvky a sloučeniny Př – biologie rostlin a živočichů Z – vznik pohoří Ch – působení vody ve vápencích přírodní katastrofy Ch - chem. vzorce, značky prvků zdroje energie (uhlí, ropa, zemní plyn)

	význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka		
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	<u>ZÁKLADY EKOLOGIE</u> <u>organismy a prostředí</u> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému <u>ochrana přírody a životního prostředí</u> - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	EV Ekosystémy	
aplikuje praktické metody poznávání přírody	<u>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ</u> <u>PŘÍRODY</u> <u>praktické metody poznávání přírody</u>		

5.14 ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Zeměpis se vyučuje v kmenových třídách jednotlivých ročníků, kam si vyučující přináší pomůcky z kabinetu, který je celkem dobře vybaven.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro objektivní učení.	Nabízí různé metody učení a práce s textem, s atlasem.
Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení.	Vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a k jejich využití v praxi.
Kompetence k řešení problémů	
Využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.	Zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
Kompetence komunikativní	
Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně.	Vede žáky k výstižné argumentaci.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje.	Učí žáky kriticky analyzovat sdělení a posoudit jej.
Kompetence sociální a personální	
Aktivně pracuje ve skupině na základě dohodnutých pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, pomáhá jiným a je schopen o pomoc požádat.	Zadává vhodné úkoly pro týmovou práci, dodává žákům sebedůvěru.
Kompetence občanské	
Respektuje přesvědčení druhých lidí	Vede k toleranci a respektování názorů druhých.
Aktivně se zapojuje do kulturního dění.	Organizuje kulturní akce.
Kompetence pracovní	
Dodržuje pravidla bezpečného chování v terénu.	Seznamuje s pravidly bezpečného chování.
Vyhledává a využívá různé zdroje informací.	Vede k efektivní práci.
Využívá svých znalostí v běžné praxi.	Učí žáky pracovat s plánem, mapou, buzolou, kompasem.
Kompetence digitální	
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.	Vede žáky k tvořivému využívání digitálních technologií při práci a při učení.

Učební osnovy: Zeměpis

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ZEMĚPIS			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<u>GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</u> • glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice. Určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti. Měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám • praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		M - práce s měřítkem, výpočet skutečné vzdálenosti, převody jednotek praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
• rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	<u>KOMUNIKAČNÍ GEOGRAFICKÝ A KARTOGRAFICKÝ JAZYK</u> • vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy • základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace, sítě, sítě, povrchy, ohniska – uzly • hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky • statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky. Základní informační geografická média a zdroje dat		

• prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	<u>ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO</u> • tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	EV Vztah člověka k prostředí	
• rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	<u>KRAJINNÁ SFÉRA</u> • přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry <u>SYSTÉM PŘÍRODNÍ SFÉRY NA PLANETÁRNÍ ÚROVNI</u> • geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně <u>SYSTÉM PŘÍRODNÍ SFÉRY NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI</u> • přírodní oblasti		Př Ov - důsledky pohybů Země pro život lidí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ZEMĚPIS			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky

- lokalizuje na mapách oceány, světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • vyhledává na mapách jednotlivé světadíly a oceány • charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní a kulturní a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a států	<u>SVĚTADÍLY, OCEÁNY, MAKROREGIONY SVĚTA</u> • určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • modelové regiony světa • společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	MKV Princip sociálního smíru a solidarity OSV Mezilidské vztahy Komunikace	
---	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ZEMĚPIS			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• lokalizuje na mapách makroregiony Evropy podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých	<u>SVĚTADÍL EVROPA</u> • určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	VEGS Objevujeme Evropu a svět OSV Mezilidské vztahy Komunikace	

makroregionů Evropy a vybraných (modelových) států			
• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	<u>ČESKÁ REPUBLIKA</u> • zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu		
• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	<u>REGIONY ČESKÉ REPUBLIKY</u> • územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	EV Vztah člověka k prostředí MKV Lidské vztahy Princip sociální smíru a solidarity	Př - vliv hospodářství na životní prostředí
• vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	<u>MÍSTNÍ REGION</u> • zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	MV Vliv médií a fungování médií ve společnosti	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: ZEMĚPIS			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	<u>OBYVATELSTVO SVĚTA</u> základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky	MV Fungování a vliv médií ve společnosti VDO Občan, občanská společnost a stát OSV Komunikace MKV Princip soc. smíru a solidarity	D - historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	<u>GLOBALIZAČNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROCESY</u> aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace		
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	<u>SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ</u> Sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně.	VEGS Evropa a svět nás zajímá	
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	<u>REGIONÁLNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ ÚTVARY</u> porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města,		

	aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska		
• porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	<u>KRAJINA</u> • přírodní a společenské prostředí • typy krajin		
• uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	<u>VZTAH PŘÍRODA A SPOLEČNOST</u> • trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV Vztah člověka k prostředí	Př - ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	<u>CVIČENÍ A POZOROVÁNÍ V TERÉNU MÍSTNÍ KRAJINY, GEOGRAFICKÉ EXKURZE</u> • orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů <u>OCHRANA ČLOVĚKA PŘI OHROŽENÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTA</u>		

• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		
---	--	--	--

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Charakteristika předmětu:

Chemie je společně s fyzikou, přírodopisem a zeměpisem součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tato oblast zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci se učí poznávat chemii jako přírodní vědu, která je propojena s dalšími přírodními vědami a navzájem na sebe působí.

Předmět se snaží vysvětlit negativní lidské činnosti nejen v oblasti chemické výroby. Vysvětluje důležitost udržování přírodní rovnováhy a začleňuje člověka do přírody. Dále odkrývá otázky využívání problematických chemických produktů v každodenním životě a jejich negativní vliv na přírodu (přírodní procesy). Vysvětluje zákonitosti chemie a její přínos pro praktický život a podporuje rozvoj kritického myšlení a logického uvažování. V rámci výuky si žáci osvojují základní praktické dovednosti.

Cílové zaměření předmětu:

- základní chemické pojmy – význam a přesnost chemické terminologie
- základní pravidla bezpečné práce v laboratoři a manipulace s chemikáliemi a laboratorním vybavením
- základy první pomoci při zásahu nebezpečnou látkou
- závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví
- využití základních empirických metod pozorování a vyhodnocení pokusů – rozvoj racionálního uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- demonstrační pokusy
- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy (pomůckami). Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Používá různé metody poznávání přírodních dějů prostřednictvím pozorování, měření a experimentování.	Vede žáky k pozorování jako základní formě zjišťování vlastností látek, jejich přeměn, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení.
Formuluje své závěry na základě pozorování pokusů.	Dává žákům možnost formulovat závěry na základě pozorování pokusů.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k řešení problémů	
Chemické poznatky zobecňuje a aplikuje v praxi.	Předkládá problémové situace související s učivem chemie.
Rozvíjí schopnost bádát a objevovat, odhalovat a formulovat problém, hledat různé varianty a postupy jeho řešení.	Vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty.
Kompetence komunikativní	
Uplatňuje přesné a logicky uspořádané vyjadřování a vhodnou argumentaci s využitím odborných pojmů.	Vede žáky k argumentaci a zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat.
Kompetence sociální a personální	
Osvojuje si dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení především při praktických činnostech.	Zadává úkoly vhodné ke spolupráci žáků. Vytváří situace, při kterých se žáci učí vést smysluplnou diskusi a respektovat názory jiných.
Kompetence pracovní	
Bezpečně používá laboratorní zařízení a pomůcky a dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.	Společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, dodržují řád učebny a laboratorní řád.
Kompetence digitální	
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah. Při spolupráci, komunikaci a sdílení v digitálním prostředí jedná eticky.	Předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy a vede žáky k zodpovědnému chování.
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah. Při spolupráci, komunikaci a sdílení v digitálním prostředí jedná eticky	Podněcuje žáky k tvorbě digitálního obsahu a k jeho prezentaci.
Ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace	Vede žáky k využívání dostupných digitálních zařízení a aplikací.
Seznamuje se se současnými možnostmi rozvoje i zneužití přírodovědného poznání a učí se odpovědnosti vůči životnímu prostředí.	Předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy a vede žáky k zodpovědnému chování.

Učební osnovy : Chemie

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: CHEMIE			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - určí společné a rozdílné vlastnosti látek	<u>POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</u> <u>zásady bezpečné práce</u> - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě <u>nebezpečné látky a přípravky</u> - H - věty, P - věty, piktogramy a jejich význam <u>hořlaviny</u> - význam tříd nebezpečnosti <u>vlastnosti látek</u> - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zjišťování vlastností látek - chemický pokus - chemický a fyzikální děj	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika	zodpovědnost za zdraví své i ostatních, pomoc zraněným lidem lidské vztahy – ohleduplnost vůči ostatním ochrana životního prostředí F - látky a tělesa, vlastnosti látek skupenství látek a jejich přeměny
- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	<u>SMĚSI</u> <u>rozdělení látek</u> - chemické látky a směsi <u>třídění směsí</u> - stejnorodé směsi – složení roztoků, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - různorodé směsi – suspenze, emulze, pěna, aerosol (mlha, dým) <u>oddělování složek směsí</u>	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Základní podmínky života OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	význam vody a vzduchu jako základní podmínky života a globální problém lidstva osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu Př - vznik života na Zemi bakterie, dezinfekce

• navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	• usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace vzduch • složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva voda • základní druhy vod (destilovaná, pitná, odpadní), výroba pitné vody, čistota vody		
• používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	<u>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK</u> • atomy a molekuly • atom a jeho stavba (atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony) • protonové číslo <u>CHEMICKÉ PRVKY</u> • názvy a značky vybraných chemických prvků • Periodická soustava chemických prvků (skupiny a periody) • Vlastnosti a použití vybraných prvků <u>chemické sloučeniny</u> • chemická vazba		F - částicové složení látek vlastnosti kovů, elektrická a tepelná vodivost Z - naleziště rud ocelářský průmysl D - objev kovů
• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	<u>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</u> • názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin • oxidační číslo <u>oxidy</u> • názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů <u>hydroxidy</u>		Př - vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí

• orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných hydroxidů <u>kyseliny</u> • názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin <u>kyselost a zásaditost roztoků</u> • stupnice pH • indikátory • neutralizace <u>solí bezkyslíkatých kyselin</u> • názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných nekyslíkatých solí		mineralogie Př - pH půdy mořská voda
---	---	--	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: CHEMIE			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	<u>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</u> • opakování a procvičování probraných anorganických sloučenin <u>solí kyslíkatých kyselin</u> • vlastnosti a použití vybraných solí		
• rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	<u>CHEMICKÉ REAKCE</u> • chemické reakce • chemické rovnice • zákon zachování hmotnosti <u>faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí:</u> teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza		

	• látkové množství • molární hmotnost		
• rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	• ORGANICKÉ SLOUČENINY • názvosloví jednoduchých organických sloučenin • uhlovodíky • čtyřvaznost uhlíku • typy vzorců v organické chemii • rozdělení uhlovodíků, příklady v praxi významných zástupců: • alkany • alkeny • alkadieny • alkyny • areny – aromatické uhlovodíky • paliva • neobnovitelné, obnovitelné zdroje energie • fosilní paliva – uhlí, ropa, zemní plyn • průmyslově vyráběná paliva • deriváty uhlovodíků • příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin • přírodní látky: Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí přírodních látek: • sacharidy • tuky • bílkoviny • vitaminy		Z - těžba ropy, uhlí, plynu Př - znečišťování životního prostředí a ochrana přírody Ch - destilace Př - vznik fosilních paliv Př - vnější a vnitřní geologické procesy Vz - závislosti a rizikové chování Ch - nebezpečné látky Př - fotosyntéza Vz - výživa a zdraví
	<u>CHEMIE A SPOLEČNOST</u> <u>chemický průmysl v ČR</u>	EV	

• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze <u>průmyslová hnojiva</u> <u>tepelně zpracovávané materiály</u> • cement, vápno, sádra, keramika <u>plasty a syntetická vlákna</u> • vlastnosti, použití, likvidace <u>detergenty, pesticidy a insekticidy</u> <u>léčiva a návykové látky</u>	Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Hodnoty, postoje, praktická etika	plasty v odpadech, význam recyklace, osobní zodpovědnost Př - výživa rostlin Z - pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku Z - papírny v ČR Př - hnojiva, prací prostředky a eutrofizace vody, vodní květ Vz - závislosti a rizikové chování
--	---	--	---

5.15 DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Vyučuje se jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vede žáky ke kultivování historického vědomí, uchování historické paměti, rozvíjení historického myšlení ve smyslu předávání historické zkušenosti. Obsah dějepisného učiva je uspořádán chronologicky s důrazem na poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Do výuky jsou zařazovány prvky regionální historie. Výuka probíhá v kmenových třídách, multifunkční učebně, počítačové učebně... Pro výuku dějepisu je možné využít i speciálních pracovišť zaměřených na historii (např. archivy, muzea, významné stavby aj.).

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- získávání základních poznatků o konání člověka v minulosti
- kultivování historického vědomí jedince s důrazem na předávání historické zkušenosti
- badatelskou činností a otevřeným zkoumáním rozvíjení historické myšlení
- poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do naší současnosti, včetně konkrétních historických událostí a svátků (např. srpen 1968, Den české státnosti, Vznik samostatného československého státu, Den veteránů, Den boje za svobodu a demokracii, Vánoce, Den památky obětí holocaustu, Velikonoce, Den vítězství, Den věrozvěstů Cyrila a Metoděje apod.)...
- poznání kořenů současných společenských jevů s důrazem na dějiny 19. a 20. století s využitím rozvíjení historického myšlení
- chápání základních hodnot evropské civilizace v různých dobách a v různých skupinách
- badatelskou práci se zdroji, které máme k dispozici k danému historickému období, tyto verifikovat
- konkretizování historických problémů na dějinách regionu a místních dějin

Důraz je kladen na rozvíjení historického myšlení v práci se zdroji (především v moderní historii), které představují základ historického poznání a historického myšlení. Žáci v hodinách pracují také s dobovými fotografiemi, karikaturami, plakáty, vzpomínkami, filmy v rámci badatelské činnosti. V rámci hodin dějepisu se konají také: exkurze, besedy, projekty, soutěže, olympiády a hry (na bázi školních, okresních nebo celorepublikových kol.). Kromě výše uvedeného je učivo spojováno vždy s konkrétním historickým výročími, která jsou žákům pravidelně připomínána.

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími předměty:

výchova k občanství – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní hudební skladatelé,...

jazyky – významní čeští i světový spisovatelé a jejich tvorba; základní slovní zásoba používána v angličtině ev. v němčině.

informatika – používání výpočetní techniky k získávání, vyhledávání a verifikaci informací v rámci badatelské činnosti, zpracovávání projektů a prezentací apod.

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry, atd.

Pomůcky: Učebnice Dějepisu Nová škola pro 6. - 8. ročník, pro 9. ročník – Soudobé dějiny – badatelská učebnice dějepisu, pracovní sešity k jednotlivým učebnicím, interaktivní učebnice s ukázkami dobových historických materiálů, obrazový materiál, interaktivní tabule, PC, mapy, nahrávky a texty, videa,

kopírovaný materiál, hry, výukové aplikace, autentické webové stránky a aplikace jako např. Nadálku MŠMT, Čt edu, Paměť národa, Post Bellum, Yad vashem, židovské muzeum v Praze a Brně, ghetto Terezín, aplikace HistoryLab, Škola s nadhledem, materiály nakladatelství Fraus a řada dalších.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.	Vede žáky k užívání správné terminologie, využívá poznatků z různých předmětů. Podporuje žáky, aby i vyhledávali a volili pro sebe vhodné způsoby třídění informací.
Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.	Vytváří podmínky k tomu, aby si žáci dokázali samostatně uvědomit vztahu minulost-současnost.
Operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.	Umožňuje žákům vyhledávání a práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. Podporuje mezipředmětové vztahy. Podílí se na organizaci třídního, případně celoškolního projektu. Motivuje žáky, aby integrovali nové poznatky do svých dosavadních zkušeností.
Kompetence k řešení problémů	
Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů.	Učitel zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, IT, audiovizuální technika, interaktivní tabule).
Samostatně řeší problémy, kriticky myslí – hledá řešení a obhájí své postoje. Učí se třídit informace.	Zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením, vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.	Učitel sleduje a objektivně usměrňuje nalezená řešení problémů.
Kompetence komunikativní	
Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - účinně se zapojuje do diskuse, vhodně argumentuje.	Vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, k věcnému argumentování, zařazuje do výuky diskuzi.
Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci.	Vede žáky k práci s různými typy textů a k využívání informačních a komunikačních prostředků.
Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných	Vede žáky k nacházení konsensu diskuse při obhajování různých názorů.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi.	
Kompetence sociální a personální	
Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.	Požaduje dodržování dohodnuté kvality práce. Umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.	Vede žáky, aby pravidla týmové práce zachoval, ale dokázal obhájit vlastní názor.
Kompetence občanské	
Respektuje přesvědčení druhých lidí, Váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí.	Podněcuje žáky k respektujícímu přístupu ke druhým. Pomáhá žákům pochopit fungování rozdílných kultur. Podporuje vzájemnou diskuzi. Motivuje žáky k pochopení názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních. Zdůrazňuje nutnost vzájemného naslouchání si.
Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.	Pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví.
Kompetence pracovní	
Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.	Požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, vede žáky k plánování práce. Dává prostor k prezentaci výsledků jejich práce.
Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.	Vyžaduje dodržování bezpečnostních pravidel, především při skupinové práci. Poučí žáky o bezpečnosti a pravidlech práce s různými materiály a vybavením.
Kompetence digitální	
Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít.	Podporuje mezipředmětové vztahy – informatika. Umožňuje účelné použití digitálních zařízení. Vytváří podmínky k tomu, aby žáci mohli vyhledávat informace a dále s nimi pracovat.
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.	Podporuje využívání nabytých poznatků v reálném světě s využitím digitálních technologií, jaké zdrojů informací.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	Vede žáky k používání digitálních technologií, postupů při vyhledávání a hodnocení získaných materiálů ve virtuálním světě. Vede žáky k dodržování pravidel digitální komunikace.

Učební osnovy: Dějepis

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: DĚJEPIS			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	<u>ČLOVĚK V DĚJINÁCH</u> • význam zkoumání dějin	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Inf - získávání informací
• uvede příklady zdrojů informací v minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	• získávání informací o dějinách • Historické prameny		Z - světové strany a světadíly Inf - získávání informací
• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu dějin jako možnost poučit se z minulosti	• historický prostor a čas		M - časová osa, osová souměrnost
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, pastevectví - dobytkařství a objev a zpracování kovů pro lidskou společnost • žák uvede příklady archeologických kultur na našem území	<u>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</u> • člověk a lidská společnost v pravěku	EV Ekosystémy – kulturní krajina – vliv přírody na vznik civilizaci OSV Kreativita	Z - světové strany a světadíly, symboly Čj - jazyk jako způsob dorozumívání mezi lidmi Vv - pravěké malby
• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	<u>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY</u> • nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	EV Lidské aktivity a životní prostředí	Čj - eposy (o Gilgamešovi) Z - orientace na mapě, vodní nádrže
• zrod křesťanství	• střední Evropa a její styky s antickým Řeckem	VEGS – objevujeme Evropu	Ov - křesťanství a judaismus

• demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech • vysvětlí podstatu antické demokracie	• Antické Řecko a Řím	MKV Kulturní difference VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování MV Tvorba mediálního sdělení	Vv - umění starověku, architektura Čj - řecké báje a pověsti, bible Vv - řecké umění (sochařství, stavitelství, malířství) Vv, Ov, Z - závěrečné projekty
---	---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: DĚJEPIS			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik	<u>KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</u> • nový etnický obraz Evropy	VEGS Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace. Objevujeme Evropu a svět	Ov - stát, demokracie, křesťanství Vv - Byzantská říše - mozaika
• christianizace a vznik států	• utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • islám a islámská říše ovlivňující Evropu – Arabové, Turci		Z - islámské země Ov - náboženství, islám, svatá válka F, M, Z, PŘ - přínos Arabů Vv - Hagia Sofia a její současnost
• objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	• Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě		Čj - historické pojmy – bible, gombík, dvorec, klášter Čj, Vv - patroni českých zemí
• vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	• křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	MKV Principy sociálního smíru a solidarity	Čj - Jan Lucemburský
• ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	• struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev		Čj - kroniky, doba Karla IV, rytířská literatura

• uveďte příklady románské a gotické kultury	• kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost		Vv - románské a gotické umění...
• vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	<u>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY</u> • renesance a humanismus	VEGS Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace. Objevujeme Evropu a svět	Čj, Vv, Hv - renesance a humanismus
• vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• husitství, reformace a její šíření Evropou	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – románská, gotická kultura	Čj - Jan Hus – vzdělanost, diakritika Hv - husitské písně Ov - národ, vlast, čeští církevní patroni, mírové poselství Jiřího z Poděbrad
• popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• zámořské objevy a počátky dobývání světa	MKV Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur	
• objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• Český stát a velmoci v 15.-18. století	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině – kolonizace	Čj - Romové, Židé Čj - ze života Židů, ze života Romů Hv - romská píseň, židovská hudba
• objasní příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí její důsledky		MKV Lidské vztahy - právo žít společně – udržování tolerantních vztahů – reformace a protireformace	Ov - náš region (historie)
• rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	• barokní kultura a osvícenství	VDO Rekatolizace, náboženská nesnášenlivost MV Stavba mediálních sdělení	Hv - barokní hudba. VV – ren., barokní umění Vv, Z, Hv - závěrečné opakování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: DĚJEPIS			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	<u>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</u> Velká francouzská revoluce a napoleonské období	VEGS Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace. Objevujeme Evropu a svět – osvícenství na základě myšlenek francouzských osvícenců VDO Občan, občanská společnost a stát Rekatolizace, náboženská nesnášenlivost	F, Ch, Z - nové objevy Z - státy Evropy po Třicetileté válce Čj, Vv - umění a představitelé renesance a humanismu Vv - umění a představitelé baroka
objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	- vliv Velké francouzské revoluce na Evropu a svět - vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	VDO Občan a občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády – občanská válka v USA EV Lidské aktivity a životní prostředí	Ov - typy států, složky státní moci, ústava USA, Francouzská revoluce – Listina práv a svobod Z - objevení Ameriky Čj - rasismus a otrokářství v USA F - parní stroj, horkovzdušný balon, první parník, plavba přes Atlantický oceán, plynové lampy, bleskosvod, plechové konzervy, tepelná konzervace...

			Ch - dynamit
• porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• národní hnutí velkých a malých národů • utváření novodobého českého národa • kulturní různorodost doby	MKV Lidské vztahy; principy sociálního smíru a solidarity VEGS Jsme Evropané	Ov - typy států, složky státní moci, ústava USA, Fr. revoluce (Listina práv a svobod, ústava)
• vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje v jednotlivých částech Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla	• revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus • ústava, politické strany, občanská práva	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	F - vynálezy Vv - představitelé realismu Aj - soužití s Indiány Z - kolonie v Africe Čj - představitelé spolků Vv - moderní umění, secese, impresionismus, malířství Vz, Tv - tělesná kultura a sport Ov - politické proudy
• na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<u>MODERNÍ DOBA</u> • První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	MKV Lidské vztahy VEGS Jsme Evropané	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: DĚJEPIS			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<u>MODERNÍ DOBA</u> <u>Jak první světová válka změnila svět?</u>	MKV Lidské vztahy VEGS Jsme Evropané	Z - práce s mapou, Francie, USA Aj - státy USA, symboly USA

rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- zánik monarchie a vznik republiky - Evropa otřesená válkou - národy Československa	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Z - mapa Evropy 30. let 20. stol. Ch - jak byla řešena „židovská otázka“
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	<u>Proč vznikly totalitní režimy?</u> - výstavba socialismu v Sovětském svazu - fašismus a nacismus - Jak číst propagandu?		
vysvětlí souvislost s ekonomickou a politickou situací	<u>Co vedlo ke druhé světové válce?</u> - hospodářská krize - Mnichovská krize - příčiny druhé světové války	EV Základní podmínky života	
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	<u>Jaký je význam války pro současnost?</u> - svět ve válce - vojáci ve válce - rodinný život za války - odboj a kolaborace	VDO Občan, občanská společnost a stát	Ov - problémy lidské nesnášenlivosti životní názor (náboženství) F - detektor lži, televizor, počítač, automobil. Ch - syntetický kaučuk
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	<u>Co pro nás znamená holokaust?</u> - holokaust - rasové pronásledování v protektorátu - podoby připomínání holokaustu		Ov - Rasismus 20.st., lidská solidarita během válek, Holocaust
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	<u>ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT</u> <u>Proč došlo ke studené válce a jaké měla důsledky?</u> - odsun - Vertreibung - vznik a proměny sovětského bloku - nástup komunistické diktatury - Studená válka	VDO Občan, občanská společnost a stát	Z - rozvojový stát, Varšavská smlouva Hv - Bratříčku zavírej vrátka Čj - A hrdý budžes

vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	<u>Co přinesl komunismus?</u> - počátky komunismu v Československu - práce ve stalinském Československu - jak film ukazuje historické události - Pražské jaro 1968	MV Fungování a vliv médií ve společnosti	
posoudí postavení rozvojových zemí	<u>Jak se změnil svět ve 2. polovině 20. století?</u> - bouřlivá 60. léta - dekolonizace: případ Konga - dějiny čokolády - Jak fotografie ovlivnily válku ve Vietnamu? - evropská integrace - rozpad SSSR		Z - Afganistán, Blízký východ, Vietnam, Korea, Kuba
posoudí a vysvětlí život za normalizace	<u>Jak dějiny utvářely místo, kde žijeme?</u> - počátky „normalizace“ – obnovení „pořádku“ - počátky normalizace, život za normalizace - Co se o minulosti (ne)dozvídáme od pamětníků? - pád komunistického režimu v Československu - Co přinesla transformace? - rozpad Československa		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	<u>Jakým výzvám čelí současný svět?</u> - Jak se dějiny otiskly do veřejného prostoru? - složitě sousedství: arabský svět a Evropa - Dějiny v éře andropocénu	EV Lidské aktivity a životní prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Př - klonování Z, F, Ch - jaderná elektrárna

	• technologie a proměna historických pramenů • válka na okraji sjednocující se Evropy • lidé na cestě		
	<u>Jak můžeme tvořit dějiny?</u>		

5.16 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávání v oboru výchova k občanství směřuje k/ke:

- vytváření kvalit souvisejících s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb
- realistickému sebepoznání a poznání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací
- seznámení se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí žáky v jejich orientaci ve světě financí
- poznání politických institucí a orgánů a možnosti zapojení jednotlivců do občanského i politického života
- respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití a přebírání odpovědnosti za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky
- rozvíjení občanského a právního vědomí žáků
- posílení smyslu pro osobní i občanskou odpovědnost a motivaci žáků k aktivní účasti na životě demokratické společnosti

Časové vymezení předmětu:

- 7. - 8. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

- výuka probíhá v kmenových třídách

Formy a metody práce se aplikují dle charakteru učiva, výchovně vzdělávacích cílů výchovy k občanství a metodickým a odborným vybavením učitele.

Mezi nejčastější užívané metody patří:

- informačně receptivní
- reproduktivní
- problémového výkladu
- didaktické hry
- dramatizace
- diskuze
- brainstorming
- kritické myšlení E-U-R
- I.N.S.E.R.T

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Používá správnou terminologii a hudební symboliky.	Seznamuje žáky s různými metodami efektivního učení.
Vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků.	Nabízí metody, při kterých sami žáci docházejí k řešení a závěrům.
Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje	Zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit.	
Kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.	Zadáva žákům, nabízí k výběru různá společenskovední témata, přihlíží k zájmům žáků.
Kompetence k řešení problémů	
Samostatně řeší problémové úkoly na základě svých znalostí a dovedností.	Klade otevřené otázky.
Volí různé způsoby řešení a vybírá nejvhodnější postup.	Umožňuje žákům volný přístup k pomůckám, k internetu.
Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a aplikuje je při řešení obdobných nebo nových problémových situací.	Zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, řešení problémů...
Myslí kriticky a činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit.	Vytváří příležitosti, vymýšlí problémové situace, konzultuje s žáky problémy.
Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.	
Kompetence komunikativní	
Využívá získané komunikativní prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.	Má zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků. Simuluje s žáky diskuzi z různých prostředí.
Formuluje své myšlenky a názory, vhodně argumentuje.	Vede žáky k přesnému, výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.
Vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.	Zařazuje do výuky diskuzi a podněcuje žáky k argumentaci. Vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky.
Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje a účinně se zapojuje do diskuze, Obhazuje svůj názor a vhodně argumentuje.	V diskuzi podněcuje žáky k argumentaci.
Kompetence sociální a personální	
Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu.	Vyvolává zájem o skupinovou práci.
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.	Vytváří podněcující a příznivé klima.
Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí.	Vybírá vztahy a modely, které jsou žákům blízké.
Respektuje názory ostatních, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.	Podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.
Vytváří si pozitivní představy o sobě samém, podporuje svou sebedůvěru.	Vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií zhodnotili svou činnost.
Kompetence občanské	
Respektuje přesvědčení druhých lidí.	Vyžaduje důsledné dodržování dohodnutých pravidel.
Je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si	Vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví.	
Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.	Reflektuje při výuce společenské i přírodní dění.
Aktivně se zapojuje do společenského dění.	Pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví.
Kompetence pracovní	
Používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.	Vede žáky k plánování. Umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat.
Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.	Vede žáky k využívání všech znalostí v běžném životě.
Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.	Vede žáky k zodpovědnosti a napomáhá při cestě ke správnému řešení.
Kompetence digitální	
Je podporován v tom, aby využíval digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci.	Vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií, ke zkvalitnění jejich studia.
Je vzděláván k tomu, aby chránil své osobní údaje a svá osobní data.	Seznamuje žáky s digitálním prostředím a vede je k ochraně jejich osobních údajů.
Respektuje a dodržuje etiku při interakci v digitálním prostředí.	Vytváří a sdílí vlastní nápady a zkušenosti pro zlepšení kvality vzdělávání.
Zapojuje se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií.	Rozumí technologiím, chápe jejich nutnost a je schopen je adekvátně využít.
Je veden k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.	Komunikuje se žáky a nabízí jim širokou základnu informací týkající se kybernetické bezpečnosti.
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použije.	

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Utváří a rozvíjí si etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí.	

Učební osnovy: Výchova k občanství

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• kriticky přistupuje k mediálním informacím, vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí • analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám • zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč • navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí • rozpozná projevy šíření nenávisti, omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a	<u>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</u> • vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti a kritiky různými způsoby • vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy, občanského života, politiky) a na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) • vliv digitálních technologií na život žáka – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence) • média a zábava, zpravodajství, infotainment • státní symboly České republiky, státní vlajka, trikolóra, znaky historických zemí České republiky, státní hymna, standarta prezidenta republiky, pečeť, korunovační klenoty, památky UNESCO • vlast, patriotismus projevy vlastenectví a nacionalismu • mapa veřejného dění a veřejných institucí v obci • internetové stránky obce, včetně kontaktů • městská část na sociálních sítích • masová média, stereotypy v médiích <u>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</u>	OSV Sebepoznání a sebepojetí VDO Formy participace občanů v politickém životě VEGS Jsme Evropané MKV Princip sociálního smíru a solidarity MV Fungování a vliv médií ve společnosti	Inf - zásady zdravého vztahu k digitální technologii, prevence kyberšikany D - Založení republiky 1918, T. G. Masaryk a Přemyslovci Z - klimatické změny Vz - podpora dovedností a vědomostí týkající se duševní hygieny

neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor	• reklama, reklamní kampaň, propaganda <u>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</u> • obnovitelné zdroje, trvale udržitelný rozvoj, fyzická a právnická osoba, způsobilost k právním úkonům <u>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</u> • stát, formy státu • moc zákonodárná, výkonná a soudní, parlament, poslanecká sněmovna, senát, vláda, premiér, prezident • kraj, obec • základy práva, lidská práva, právo za války, reklamace • přímá a nepřímá demokracie, referendum, iniciativa, zastupitel • volby, aktivní a pasivní volební právo, kandidát, volební kampaň, volební obvod, mandát <u>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</u> • Evropská integrace, Evropská unie, Evropské občanství, práva občanství v Evropské unii • přelidnění, chudoba, nedostatek potravin a vody, migrace, pandemie, klimatické změny, odlesňování, válečné konflikty		
--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• zaujímá tolerantní postoje k menšinám	<u>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</u>	OSV	Čj - vysvětlení cizích slov

• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • zmapuje a zhodnotí, jak digitální technologie ovlivňují různé oblasti života • zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků • rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí • zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – pracovní poměr • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání a jeho projevy, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • popíše hlavní příčiny globálních problémů a jejich možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	• xenofobie, tolerance, netolerance, extremismus, rasismus, diskriminace, Všeobecná deklarace lidských práv, Český helsinský výbor • digitální identita a digitální stopa – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence), osobní údaje a citlivé údaje (např. národnost, zdravotní stav, politický názor, sexuální orientace, podpis) a jejich ochrana, digitální detox • společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí • propagace, dezinformace a manipulace v digitálním prostředí – reklama, hoax, fake news, volební kampaň, product placement • regulace a autoregulace v médiích • média a politika, principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, zezábavňující principy <u>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</u> • kladné a záporné vlastnosti - význam pro život a práce s nimi • péče o své duševní zdraví, psychické problémy <u>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</u> • pracovní poměr, pracovní řád, přijímací pohovor, pracovní smlouva, DPČ, DPP, zrušení pracovního poměru • smlouva, pohledávka, závazek, věřitel, dlužník, právní vědomí,	Poznávání lidí Mezilidské vztahy VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV Multikulturalita ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VEGS Evropa a svět nás zajímá	D - rasová segregace JAR a USA Inf - dezinformační portály Vz - psychohygiena M - převod kurzů měny Z - udržitelný rozvoj
--	---	---	---

	dodavatel, odběratel, záloha, záruční doba, reklamace, zletilost, právní úkon • občanské právo, svéprávnost, trestní právo, trestný čin a přestupek • právní ochrana občanů, advokacie, notářství, soudy, státní zastupitelství, trestní řízení, občanské soudní řízení <u>MEZINÁRODNÍ VZTAHY,</u> <u>GLOBÁLNÍ SVĚT</u> • příčiny a důsledky globálních a lokálních problémů • příklady způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni • organizace zabývající se pomocí ostatním zemím • zero waste, fair trade a udržitelné značky • gender a globální problémy		
--	--	--	--

5.17 FINANČNÍ GRAMOTNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Finanční gramotnost se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Definice Finanční gramotnosti

Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Definice finanční gramotnosti je strukturovaná. Finanční gramotnost jako správa osobních/rodinných financí zahrnuje **tři složky**: gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou.

Peněžní gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.).

Cenovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.

Rozpočtovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu osobního/rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska. Rozpočtová gramotnost zahrnuje vedle výše popsané obecné složky také dvě složky specializované: **správu finančních aktiv** (např. vkladů, investic a pojištění) a **správu finančních závazků** (např. úvěrů nebo leasingu). To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

Vzdělávání v předmětu finanční gramotnost je zaměřeno na:

- individuální a skupinovou práci
- hry a experimenty
- učitelem moderované celotřídní debaty
- křížovky, osmisměrky, spojovačky
- práce s médii
- práce na PC (vyhledávání informací na internetu, zpracování dat, vytváření prezentací)
- projekty
- exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Vyhledává informace z médií, třídí je, zpracovává v tabulkách a grafech a vyvozuje z nich závěry.	Vede k využívání informačních a komunikačních prostředků.
Kompetence k řešení problému	
Ve vhodných případech používá příslušné matematické postupy, na jejich základě zvolí správné rozhodnutí.	Předkládá reálné situace k řešení, vede žáky ke správnému používání matematických postupů.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
	Zadáva úkoly, které umožňují zvolit různé metody a postupy.
Kompetence komunikativní	
Představuje výsledky své práce nebo práce své skupiny formou prezentace. Pracuje s různými druhy textů v pracovních sešitech, nebo textů zákonů a jiných dokumentů, analyzuje, vyhledává v nich podstatné informace.	Zadáva úkoly, při kterých žáci komunikují o problému. S chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
Kompetence sociální a personální	
Pracuje formou debaty celé třídy, formou práce ve skupinách. Zapojuje se do diskuze, zápisy do pracovních sešitů odrážejí názory vlastní i ostatních žáků. Spolupracuje a diskutuje s rodiči.	Zadáva úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.
Kompetence občanské	
Seznamuje se s principy hospodaření veřejných rozpočtů a se sociálním systémem ČR.	Rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
Kompetence pracovní	
Orientuje se v otázkách souvisejících s podnikáním – formy podnikání, typy živností, způsoby platebního styku aj.)	Pomáhá žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi
Kompetence digitální	
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	Vede k užívání digitálních technologií, využívá úkolů, při kterých žáci technologie pravidelně používají.

Učební osnovy: Finanční gramotnost

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: FINANČNÍ GRAMOTNOST			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo <u>PENÍZE</u>	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze • sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů • uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	• soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet • příjmy a výdaje domácnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání	
• používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz	• banka jako správce peněz • hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení • peníze - formy placení • Úspory, půjčky		
• na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<u>HOSPODAŘENÍ</u> • rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní		
• vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého,	<u>BANKY A JEJICH SLUŽBY</u> • aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu		M - finanční matematika

• uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	pro investování a pro získávání prostředků		
• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	<u>MAJETEK, VLASTNICTVÍ</u> • formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • práva spotřebitelů • základní práva spotřebitelů		
• na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu	<u>PRINCIPY TRŽNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ</u> • nabídka, poptávka, trh; • tvorba ceny • inflace • podstata fungování trhu	OSV Rozvoj schopností poznávání	

5.18 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Mediální výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku 1 hodinu týdně.

Předmět mediální výchova byl vytvořen ze stejnojmenného průřezového tématu.

Má blízkou vazbu na vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace a Informační a komunikační technologie.

Učivu mediální výchovy jsou věnovány v šestém ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě, v počítačové učebně nebo v učebně s televizí, videem a multimediální tabulí. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj mediální gramotnosti.

Receptivní činnosti se soustředí na nakládání s projevy masové produkce (kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, pozorování stavby mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, sledování vlivu médií, sledování fungování médií).

Produktivní činnosti se soustředí na vytváření jednoduchých sdělení určených pro média a sestavování vlastní mediální produkce (zpracovávání anket a dotazníků, práce ve školním časopise, příprava vlastních příspěvků, redigování příspěvků druhých, prezentace výsledků školní i širší veřejnosti). Mezi metody a formy práce náleží analýza textu (ukázky), práce ve skupinách, diskuse, brainstorming, škálování, hraní rolí, volné psaní, práce s PC a audiovizuální technikou.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu mediální výchova směřuje k:

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Dovede pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, dokáže vyhledat a třídit informace a využívat je v ostatních oblastech.	Zadáva žákovi úkoly z různých vzdělávacích oblastí, vede je k samostatnosti a systematičnosti.
Je schopen operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly.	Dbá na přesné a soustavné užívání termínů, znaků a symbolů.
Kompetence k řešení problémů	
Využívá informačních a komunikační technologie k racionalizaci práce spojené s vyhledáváním a zpracováním dat a k řešení problémů.	Vede žáky k systematickému a racionálnímu přístupu při práci s daty a informačními technologiemi
Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.	Podněcuje žáky k tomu, aby identifikovali problém a problémové situace, naplánovali a promysleli řešení.
Prakticky ověřuje správnost řešení problémů.	Nabízí alternativní modely k zadaným řešením, umožňuje simulovat a modelovat situace.
Kompetence komunikativní	
Používá informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací (SMS, e-mail, SKYPE, ICQ,...).	Učí úspornému a formalizovanému způsobu komunikace a prezentace, a tím podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování.
Dovede získat s pomocí celosvětové sítě poznatky a informace ze vzdálených informačních zdrojů.	Vede žáky k využívání širokého spektra odborných, kulturních a jiných kontaktů, poskytovaných celosvětovou sítí.
Kompetence sociální a personální	
Využívá internet jako prostředek prohloubení informací vedoucích k poznávání mezi národy a kulturami	Učí žáky komunikovat s využitím celosvětové sítě a tím přispívat k multikulturnosti a toleranci.
Kompetence občanské	
Učí žáky komunikovat s využitím celosvětové sítě a tím přispívat k multikulturnosti a toleranci.	Ve škole není žádný nelegální SW. Bezpodmínečně vyžaduje citace použitého pramene. Vysvětluje žákům zákonné normy a vyžaduje jejich dodržování.
Zaujímají kritický postoj k obsahům všech dat a sdělení z internetu.	Předkládá příklady rozvíjející kritické přemýšlení nad obsahy sdělení, získaných z internetu
Rozlišují správný etický přístup k nevhodným obsahům dostupným na internetu a jiných médiích.	Jsou vedeni k zaujetí odpovědného etického přístupu k nevhodným obsahům dostupným na internetu či jiných médiích.
Kompetence pracovní	
Dokáže využít informační a komunikační technologie běžné v praktickém životě.	Seznamuje žáky s obsluhou a využíváním elektronických zařízení používaných v praxi

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Přístupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých.	Provádí pravidelná poučení o dodržování bezpečnosti při práci s elektronikou a dbá na jejich bezpodmínečném dodržování.
Kompetence digitální	
Rozhoduje, které digitální technologie pro jakou příležitost použít.	Podporuje práci na více digitálních zařízeních.
Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	Vede žáky k uvědomění si a předcházení situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat.
Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání	Seznamuje žáky s novými digitálními technologiemi a poukazuje na jejich význam pro lidskou společnost.

Učební osnovy: Mediální výchova

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• rozumí pojmu komunikace a dokáže definovat podmínky úspěšného komunikačního řetězce • vysvětlí, kde se vzala média a k čemu slouží • rozumí rozdílu mezi pojmy tisk a média • dokáže definovat pojem veřejnoprávní média a rozlišit veřejnoprávní média od bulvárních	<u>CO JSOU TO MÉDIA A JAK FUNGUJÍ</u> • komunikace • od kouřových signálů k internetu • tisk • veřejnoprávní média	OSV EGS VDO	Aj - internacionalismy Čj - slova převzatá, kritické čtení D - Vynález knihtisku Ov - Zákon o svobodném přístupu k informacím, tiskový zákon Inf - psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu
• pojmenuje a používá základní služby internetu • rozumí zákonům spojených s internetem (autorský zákon, mediální právo) • rozpozná formy zneužití internetu a ví, co má v případě podezření na zneužití internetu dělat	<u>BEZPEČNÝ INTERNET</u> • proměny mediálního světa, formy zneužití internetu a internetového násilí (kyberšikana, kybergrooming, stalking and kyberstalking, sexting, phishing, hoax) • internet	OSV EGS VDO	AJ - internacionalismy OV - mediální právo, autorský zákon Inf - psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu
• definuje, kde se média vzala a proč vznikla, jaké byly historické typy médií • definuje dopady digitalizace v pozitivním i negativním směru • kriticky přistupuje ke zpravodajství a reklamě; rozlišuje zábavní („bulvární“) prvky ve sdělení od informativních a společensky významných • hledá rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením • chápe podstatu mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu	<u>MEDIÁLNÍ TECHNOLOGIE</u> • Vznik a vývoj • novodobé technologie aneb Co způsobila digitalizace • pravdivost mediálního sdělení	OSV EGS VDO MKV	D - letopočty prvních „mediálních“ vynálezů - knihtisk, telegraf apod. F - vynálezy telefonu, elektromagnetických vln, fotografie, kinematografu Aj - internacionalismy Čj - kritické čtení Inf - psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu

• rozlišuje rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem			
• rozumí pravidelnostem v uspořádání mediových sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií) • seznámí se s příklady stavby a uspořádání zpráv • zamyslí se nad vlivem médií ve svém vlastním životě, vyjmenuje, jak a nakolik ho ovlivňují	<u>MEDIÁLNÍ OBSAHY A SDĚLENÍ</u> • Jaký mají média vliv (ovlivnění našeho pohledu na svět a nás samotné)? • tvorba mediálního sdělení	OSV EGS VDO MKV	Inf - psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, natáčení videa na telefon Aj - internacionalismy
• natočí ve skupince dvě zprávy - jednu bulvární, druhou seriózní • pojmenuje příklady cenzury v minulosti, zamyslí se nad cenzurou v současné době, seznámí se s pojmem autocenzura	<u>MÉDIA A CENZURA</u> • tvorba zprávy – natáčení videa • média a cenzura • cenzura u nás a ve světě	OSV EGS VDO MKV	D - katolická, nacistická a komunistická cenzura Inf - psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, natáčení videa na telefon Aj - internacionalismy
• identifikuje cíl reklamy a její mediální formu, určuje cílovou skupinu, typ reklamy • vyhodnocuje prvky v reklamním sdělení (výběr slov a záběrů); hledá rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	<u>MÉDIA A REKLAMA</u> • reklama • role marketingu v reklamě	OSV EGS VDO MKV	Ov - zákon o reklamě Aj - internacionalismy Inf - psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, používání fotoaparátu
• vyjmenuje nástroje mediální zábavy • srovnává zábavu v minulosti a dnes • rozlišuje bulvární a veřejnoprávní média, vyjmenuje rozdíly mezi nimi • pozná rozdíl mezi pojmy “zábavní” a “zábavný” a vnímá odlišnosti zábavního průmyslu z hlediska různých kultur • rozumí pojmu infotainment, politainment, edutainment	<u>MÉDIA A ZÁBAVA</u> • počátky mediální zábavy • nástroje a obsahy mediální zábavy	OSV VDO MKV	Aj - internacionalismy D - kramářské písně, formy zábavy v minulosti Inf - vyhledávání informací na internetu

• rozumí důležitosti práce v týmu a jednotlivým rolím v týmu, rutinní práci a nutnosti profesionalizace rolí pro výkon práce v médiích • vysvětlí pojem etický kodex novináře, novinářská kachna • uvědomuje si důležitost dopadu šíření informací na širokou veřejnost • uvědomuje si význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu • rozumí důležitosti komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti • vyjmenuje faktory ovlivňující práci v týmu a její vliv na pravidelnost mediální produkce	<u>PRÁCE V MÉDIÍCH, REALIZAČNÍ TÝM</u> • role v týmu a jejich naplňování • šíření informací • práce v realizačním týmu	OSV VDO MKV	Ov - Právo občanů na včasné, pravdivé a nezkreslené informace Aj - internacionalismy Inf - vyhledávání informací na internetu
--	--	-----------------------------------	---

5.19 HUDEBNÍ VÝCHOVA 1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** se realizuje ve vzdělávacím oboru **Umění a kultura**. Vyučuje se 1 hodinu týdně jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova:

Oborové kompetence vedou žáka k

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k využití jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emočního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstup - žák</i>	<i>Strategie - učitelé</i>
Kompetence k učení	
Zpívá jednoduché písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem.	Vede žáky ke správné hlasové hygieně a k rozšíření hlasového rozsahu.
Využívá jednoduché hudební nástroje. Reaguje pohybem na znějící hudbu.	Vysvětluje a seznamuje žáky s hrou na jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře.
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.	Snaží se, aby žáci pochopili rozdíl mezi vokální a instrumentální hudbou.
Kompetence k řešení problémů	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální a instrumentální	Učitel sleduje v hodině pokrok všech žáků, vede žáky ke vzájemnému naslouchání.
Kompetence komunikativní	
Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Učitel se zajímá o názory a zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky, vede žáky k vzájemnému naslouchání.
Kompetence sociální a personální	
Vyzkouší si některé hudební hry.	Učitel vede žáky účinně spolupracovat ve skupině.
Kompetence občanské	

<i>Výstup - žák</i>	<i>Strategie - učitelé</i>
Kompetence pracovní	
Využívá jednoduché hudební nástroje a další vybavení.	Vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů.
Kompetence digitální	
Používá digitální zařízení, aplikace a služby.	Nabízí a doporučuje vhodné aplikace a služby.

Učební osnovy: Hudební výchova 1

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA			1.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• zpívá v jednohlase	<u>VOKÁLNÍ ČINNOST</u> <u>pěvecký a mluvní projev</u> pěvecké dovednosti - (dýchání, výslovnost, nasazení, tvorba tónů), zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	MKV Lidské vztahy	Hudba etnických skupin
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> <u>hra na hudební nástroje</u> - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře <u>rytmizace, melodizace, hudební improvizace</u> - hudební hry (ozvěna, otázka a odpověď)		
• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> <u>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</u> pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		
• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> - pozorně vnímá jednoduché skladby kvalita tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny - souzvuk, akord		
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA			2.

Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<u>VOKÁLNÍ ČINNOST</u> - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	OSV Seberegulace a sebeorganizace	Vv - ilustrace Tv - pochod, taneční krok Čj - říkadla, vypravování Vv - ilustrace Prv - lidové zvyky a tradice
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> <u>hra na hudební nástroje</u> reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí zobcových fléten a jednoduchých Orffových nástrojů		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřujeme metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny <u>taktování, pohybový doprovod znějící hudby</u> - dvoudobý a třídobý takt, taneční hry se zpěvem		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> <u>hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</u> - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu <u>hudební styly a žánry</u> - hudba taneční, pochodová, ukolébavka		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA			3.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- zpívá v jednohlase - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<u>VOKÁLNÍ ČINNOST</u> - rozliší sílu zvuku pěvecký a mluvní projev – dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas	EV Základní podmínky života	Vztah člověka k prostředí Vv - ilustrace Tv - pochod
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> <u>hra na hudební nástroje</u> reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí zobcových fléten a jednoduchých Orffových nástrojů		Prv - lidové zvyky a tradice
pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> <u>taktování, pohybový doprovod znějící hudby</u> dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky

zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<u>VOKÁLNÍ ČINNOST</u> - odliší tóny podle výšky, síly a barvy <u>intonace, vokální improvizace</u> - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V. III.a I. stupeň, volné nástupy) hudební hry (ozvěna, otázka a odpověď) <u>záznam vokální hudby</u> - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření – nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně	MKV Kulturní difference	poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> - doprovodí spolužáky na rytmické a hudební nástroje rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně - hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma		
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky

- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<u>VOKÁLNÍ ČINNOST</u> • správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování, hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	VEGS Evropa a svět nás zajímá	
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> • doprovodí spolužáky na rytmické a hudební nástroje <u>záznam instrumentální melodie</u> • čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů		
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> • propojí vlastní pohyb s hudbou • orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách		
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> • pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		

5.20 HUDEBNÍ VÝCHOVA 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k/ke:

- rozvoji estetické a mravní složky žáků
- utváření estetických vztahů žáků k hudbě a umění
- rozvíjení tvůrčího potenciálu, osobní účasti v procesu tvorby
- citovému a estetickému prožívání hudby se formují jejich mezilidské vazby, vztahy k lidské práci, přírodě, vlasti a kultuře
- prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění
- kultivaci pěveckého i mluvního projevu a k utváření hierarchie hodnot
- hře na hudební nástroje
- ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí gest, pohybu či tance
- aktivnímu vnímání znějící hudby, poznávání hudby ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách
- orientaci ve stylových obdobích a seznámení s hudebními skladateli v chronologickém sledu

Časové vymezení předmětu:

- 6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy

Formy a metody práce se aplikují dle charakteru učiva, výchovně vzdělávacích cílů hudební výchovy a metodickým a odborným vybavením učitele.

Mezi nejčastější užívané metody patří:

- reprodukční a percepční činnosti
- hlasová výchova
- rytmický výcvik
- hra na hudební nástroje
- hudebně-pohybová výchova
- poslech hudby
- dramatizace
- utváření a procvičování, prověřování hudebních vědomostí, dovedností a návyků
- skupinové vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Používá správnou terminologii a hudební symboliky.	Vede žáky k trpělivosti a systematické práci.
Vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků.	Podporuje žáky k používání správné terminologie.
Osvojuje si základní hudební pojmy.	Vede žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.	Pozitivně motivuje žáky k sebehodnocení.
Kompetence k řešení problému	
Samostatně řeší problémové úkoly na základě svých znalostí a dovedností. • myslí kriticky a činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit • uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí	Vede žáky k tomu, že problém není hrozba, ale výzva.
Volí různé způsoby řešení a vybírá nejvhodnější postup.	Podporuje žáky k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení.
Ověřuje prakticky správnost řešení problému a aplikuje je při řešení obdobných nebo nových problémových situací.	Při výuce podporuje týmovou práci a spolupráci při řešení problému.
Myslí kriticky a činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit.	S chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
Kompetence komunikativní	
Využívá získané komunikativní prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.	Zajímá se o náměty a názory druhých žáků.
Formuluje své myšlenky a názory, vhodně argumentuje.	Rozvíjí komunikační dovednosti žáků.
Vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.	Vede žáky k prezentačním dovednostem a kultivovanému projevu.
Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje a účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.	Podporuje žáky v přátelské komunikaci mezi žáky a naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální	
Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu.	Zadáva úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.
Respektuje názory ostatních, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.	Podporuje integraci žáků se specifickými poruchami učení a zdravotním postižením do všech aktivit.
Vytváří si pozitivní představy o sobě samém, podporuje svou sebedůvěru.	Zapojuje žáky do skupinového a kooperativního vyučování.
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.	Vede žáky k toleranci a odmítá projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
Kompetence občanské	
Respektuje přesvědčení druhých lidí.	Podněcuje žáky k tvořivé činnosti a aktivně je zapojuje do kulturního dění.
Je schopen vcítit se do situací ostatních lidí.	Vede žáky k toleranci druhých lidí.
Chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví	Netoleruje sociálně patologické jevy.
Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.	Podněcuje žáky k tvořivé činnosti a aktivně je zapojuje do kulturního dění.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Aktivně se zapojuje do kulturního dění.	Rozvíjí žáky v pozitivním vztahu k umění, kultuře, tradicím a tvořivosti.
Kompetence pracovní	
Používá bezpečně a účinně hudební nástroje a vybavení.	Vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.
Respektuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.	Pochválí kvalitně odvedenou práci a vede žáky ke zhodnocení vlastní práce, ale i práce spolužáků.
Dodržuje bezpečnost práce v odborné pracovně.	Vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.
Kompetence digitální	
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah.	Vede žáky k uvědomělé organizaci svého času.
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použije.	Informačně gramotný a využívá digitální technologie, aby zefektivnil a zkvalitnil svou výuku.

Učební osnovy: Hudební výchova 2

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • dle svých individuálních schopností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • reprodukuje na základě svých individuálních dispozic různé motivy skladeb • provádí jednoduché hudební improvizace • zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • orientuje se v proudu znějící hudby, • seznamuje se s díly jednotlivých hudebních skladatelů	<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> • hlasová hygiena, dechová opora, artikulační cvičení • jednohlasý zpěv • zpěv durového – mollového trojzvuku	OSV Rozvoj schopností poznávání	Čj - důležitost správné artikulace před zpěvem, stejně jako před recitací
	<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> • základní kroky pochodu, polky, valčíku • hra na dirigenta a orchestr • rytmická hra na tělo • dramatizace písní • rozvoj pohybové paměti	VEGS Evropa a svět nás zajímá	M - matematické vyjádření délky not
	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> • hra na zobcovou flétnu a nástroje Orffova instrumentáře • rytmické hádanky, rytmické ozvěny • jednoduchá rytmická cvičení ve dvoučtvrt'ovém a čtyřčtvrt'ovém taktu • nástrojová improvizace • rytmický diktát	MKV Lidské vztahy	D - válka severu proti jihu – píseň Buráky, hudební abeceda – hudba starého Řecka
	<u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> • rozeznání výšky a délky tónu • poznávání hudebních nástrojů a jejich rozdělení do skupin • rozlišení písně lidové, umělé, vokální a instrumentální • L. van Beethoven, F. Chopin, F. Liszt, A. Dvořák		Z - orientace na mapě ČR – regiony
			Ov - rodina – hudba v rodině, Osvobozené divadlo a levicové smýšlení ve vybraných písních

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - dle svých individuálních schopností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - vytváří jednoduché doprovody, - provádí jednoduché hudební improvizace - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> - hlasová hygiena, dechová opora, artikulační cvičení - diatonické postupy v durových tóninách - jednoduchý dvojhlasý kánon <u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> - pantomimické vyjádření znějící hudby - vlastní pohybové ztvárnění - koordinace pohybu podle rytmických tabulí - základní kroky mazurky a country tance - reprodukce pohybů prováděných při tanci <u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> - hra na zobcové flétny a nástroje Orffova instrumentáře - nástrojová improvizace - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy - rytmizace ve tříčtvrt'ovém taktu, rytmický diktát <u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> B. Smetana, W. A. Mozart, J. Stivín, F. Štěpánek, G. Verdi - sluchově rozlišuje durový a mollový tónorod	OSV Kreativita VEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy MV Tvorba mediálního sdělení	Čj - práce se slovníkem, vysvětlení pojmů Vv - tvorba plakátu hudební skupiny Inf - prezentace a prezentace vlastní skupiny, vyhledávání skupin Aj - překlad názvů skupin do ČJ F - vysvětlení fungování ladičky na základě frekvence

	• gregoriánský chorál, pastorále, pašije, mše, hudba vokální a instrumentální, symfonie • Hymnus na Nikkal, Seikilova píseň, J. Haydn, G. z Arezze, G. de Machaut, J. S. Bach, G. F. Handel, A. Vivaldi • hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly • slovní charakterizování hudebního díla		
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • dle svých individuálních schopností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • reprodukuje na základě svých individuálních dispozic různá témata i části skladeb • vytváří jednoduché doprovody • provádí jednoduché hudební improvizace • zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • orientuje se v proudu znějící hudby	<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> • hlasová hygiena, dechová opora, artikulační cvičení • dvojhlasý zpěv, upevňování intonačních dovedností <u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> • renesanční a irský tanec • improvizace na hudební ukázky • pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby <u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> • hra na zobcové flétny a nástroje Orffova instrumentáře • vyjadřování hudebních i nehudebních představ pomocí hudebního nástroje • opakování rytmů	OSV Mezilidské vztahy VEGS Jsme Evropané MKV Lidské vztahy	Čj - příprava průvodního slova mezi jednotlivé písně Př - Maurice Ravel – byl silný kuřák, žáci si připomenou negativa kouření Ov - volba povolání Aj - překlad názvů zahraničních písní

	• hra podle rytmické partitury • poznávání rytmů jazzové a současné populární hudby <u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> • L. Armstrong, E. Fitzgeraldová, F. Sinatra, B. McFerrin, M. Ravel, C. Saint Saëns • nové hudební směry, opereta, muzikál a vývoj popové hudby • pochopení funkcí stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti • vytváření vlastních soudů a preferencí	MV Vnímání autora mediálních sdělení	Tv - sportovní události a hymny
--	--	--	---

5.21 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 1 hodiny týdně
4. ročník – 1 hodina týdně
5. ročník – 2 hodina týdně

V návaznosti na kreativní tvořivost žáků lze ve 2. ročníku tvořivé aktivity obohatit základy anglického jazyka, které lze pokládat integrovaně v hodinách Vv pomocí tandemové výuky formou audio-orálního přípravy.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova oborové kompetence

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky
- pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Samostatně pozoruje a experimentuje.	Vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření.
Posoudí vlastní pokrok, naplánuje si, jakým způsobem by se mohl zdokonalit.	Umožňuje žákům zažít úspěch, staví na pozitivně laděných soudech, učí nebát se chyby, pracovat s ní.
Kompetence k řešení problémů	
Samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření.	Umožňuje žákům vlastní výtvarné vyjádření různými výtvarnými prostředky.
Přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj.	Podněcuje k tvořivému přístupu při řešení výtvarných problémů.
Kompetence komunikativní	
Zapojují se do diskuse a respektují názory jiných.	Umožňuje sebevyjádření a vede k respektování odlišných názorů.
Pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření.	Vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.
Kompetence sociální a personální	
Respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.	Vede žáky k respektování různého výtvarného vyjádření.
Umí tvořivě pracovat ve skupině.	Rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat.
Kompetence občanské	

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Chápu a respektuji estetické požadavky na životní prostředí.	Pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům a vede k respektování estetických požadavků na životní prostředí.
Kompetence pracovní	
Užívají samostatně vizuálně obrazné techniky.	Vede žáky k samostatné práci s vizuálně obraznou technikou.
Dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla.	Stanoví bezpečnostní pravidla , dbá na dodržování hygienických návyků u výtvarné práce.
Kompetence digitální	
Využívá digitální technologie při učení, ke zkvalitnění výsledků své práce.	Podporuje práci na digitálních zařízeních.

Učební osnovy: Výtvarná výchova 1

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			1.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností vjemů, zážitků a představ	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> <u>prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru	OSV Sebepoznání a sebepojetí Kreativita	
na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil	<u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> <u>osobní postoj v komunikaci</u> jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			2.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> <u>uspořádání objektů do celků</u> • uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV Sebepoznání a sebepojetí Kreativita	
• na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil	<u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> • manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		Čj - čtení - ilustrace
• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> <u>osobní postoj v komunikaci</u> • jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			3.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> <u>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</u> vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	OSV Sebepoznání a sebepojetí	
na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil	<u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	OSV Kreativita	Čtení - ilustrace
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> <u>osobní postoj v komunikaci</u> jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> <u>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</u> vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	OSV Sebepoznání a sebepojetí	
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	<u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby <u>typy vizuálně obrazných vyjádření</u> - jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	OSV Kreativita	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné objemové i prostorové tvorbě	<u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> <u>osobní postoj v komunikaci</u> jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje;	MKV Kulturní diference	

	jejich porovnávání s vlastní interpretací <u>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u> v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)		
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> <u>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</u> umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická media, reklama	OSV Sebepoznání a sebepojetí	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY typy vizuálně obrazných vyjádření</u> - jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama <u>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u> - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založena na smyslovém vnímání)	OSV Kreativita	

• nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u> <u>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u> • v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) <u>proměny komunikačního obsahu</u> • záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	MKV Kulturní difference	
--	---	---	--

5.22 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 8. ročníku následovně:

6. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy jako nezastupitelnými nástroji poznávání a prožívání lidské existence
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- tvůrčími činnostmi založenými na experimentování vede žáky k odvaze a chuti uplatnit jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na sobě odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace
- umožňuje provádět ověřování komunikačních účinků a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových medií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Výstupy - žák	Strategie - učitel
Kompetence k učení	
Dokáže v praxi uplatnit své zkušenosti získané vnímáním, cítěním, prožíváním, představami a fantazií.	Vede žáky k poznání, že učení nespočívá pouze v získávání poznatků cestou racionálního poznávání.
Kompetence k řešení problémů	
Pro vyjádření vjemů, pocitů, dojmů, myšlenek a představ dokáže nalézt účinné vyjadřovací prostředky, různé varianty řešení a vhodný způsob prezentace.	Na základě prožitků a pocitů žáků umožňuje volbu různých výtvarných postupů Nabízí volbu variant prezentací výsledků jejich tvorby.
Chápe proces tvorby uměleckého díla jako způsob hledání, nalézání a vyjádření vztahu člověka a světa.	Při vyučovacích hodinách kladě důraz na tvůrčí činnost a experimentování.
Kompetence komunikativní	
Je schopen barvou, kresbou a strukturou vyjádřit svou náladu, pocity, dojmy a představy.	Vede žáky k poznávání a chápání umění jako zvláštní formy neverbální komunikace.
Ověřuje komunikační účinky výtvarných děl v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Učí využívat specifický jazyk umění jako prostředek subjektivní výpovědi o vztahu člověka k vnějšímu a vnitřnímu světu.
Kompetence sociální a personální	
Interpretuje umělecká díla a vychází při tom z tolerantního postoje, ze znalosti historických souvislostí a vlastních zkušeností.	Vede žáky k uvědomování si podobností, shodností a odlišností jednotlivých kultur.

Výstupy - žák	Strategie - učitel
Kompetence občanské	
Přístupuje k výtvarnému dílu s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých soudů.	Při tvorbě a rozboru výtvarného díla vede žáka k uvědomování si sebe sama jako svobodného
Kompetence pracovní	
Dokáže aktivně překonávat životní stereotypy formou tvůrčí činnosti.	Podněcuje žákův tvořivý přístup k výtvarné tvorbě.
Kompetence digitální	
Využívá digitální technologie při učení, ke zkvalitnění výsledků své práce.	Podporuje práci na digitálních zařízeních.

Učební osnovy: Výtvarná výchova 2

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	<u>TEORIE BARVY</u> - barvy základní a doplňkové - teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev	OSV Rozvoj schopností poznávání	
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; - uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	<u>KRESEBNÉ STUDIE</u> - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše - kompozice z geometrických tvarů - nauka o perspektivě - představy, prožitky, zkušenosti - zvětšování, zmenšování - detail, polodetail, celek - subjektivní výtvarné vyjádření reality - písmo a užitá grafika	OSV Kreativita	
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, - zaznamenává podněty z představ a fantazie	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> - reliéfní autoportrét - plastická a prostorová tvorba (papír, hlína, drát, sádra)		
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	<u>DALŠÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY</u> - třetí prostor budovaný liniemi. - práce s www stránkami - vitraž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání	OSV Komunikace	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	<u>MALBA</u> • barevné vyjádření, byzantské, arabské umění. • Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití		D - byzantské, arabské umění
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; - uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	<u>KRESEBNÉ ETUDY</u> • objem, tvar, linie-šrafování. • analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky • experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru • užitá grafika, písmo-styly, druhy písma	MKV Multikulturalita	
- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, - zaznamenává podněty z představ a fantazie - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u> • přenášení prostoru na plochu. • záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. • kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků • vlastní prožívání, interakce s realitou, koláž	OSV Rozvoj schopností poznávání	
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	<u>TECHNIKY PLASTICKÉHO VYJADŘOVÁNÍ</u> • experimenty s reprodukcemi uměleckých děl- hledání detailu, základních geometrických		D - románský sloh výtvarný projekt - umění středověku

	• tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou, architektura		
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<u>MALBA</u> • objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. • subjektivní barevná škála. • správná technika malby - zvládnutí větší plochy • krajinářské školy 19. stol. • technika akvarelu, pastel		D - historické souvislosti 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. renesance - objev perspektivy
• vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; • uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; • variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	• KRESEBNÉ ETUDY • linie jako výtvarný prostředek • různé typy zobrazení • využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě • práce s uměleckým dílem – renesance, baroko, klasicismus • písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky • lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková	OSV Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice	Čj - renesance, baroko, klasicismus, romantismus
• zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly	<u>DALŠÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY</u> • linoryt, tisk z koláže, papíroryt .		

• zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• práce s netradičními materiály • práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace • výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	<u>MALBA</u> • komplementární barvy - textura • symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami • kontrast (barevný, světelný)		
- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	<u>TECHNIKY KRESBY</u> • tužka, perko, uhlí, rudka • dynamická kresba • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a čase • práce s uměleckým dílem (kubismus, surrealismus, impresionismus) • současné trendy výtvarného umění • společná práce – komunikace • práce v plenéru – krajina, frotáž		D - historické souvislosti 20. stol. Hv - výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	<u>DALŠÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY</u> • tisk z výšky, plochy, hloubky • animovaný film • reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy...)		
• zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly	<u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u>	OSV	

• zaznamenává podněty z představ a fantazie • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly • uplatňování subjektivity převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí • vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí	Sebepoznání a sebepojetí	
--	--	--------------------------	--

5.23 TĚLESNÁ VÝCHOVA 1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. třídě 2 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 3 hodiny týdně.

V rámci tělesné výchovy ve školním roce 2024/2025 je povinný plavecký výcvik zabezpečen u žáků 2. a 3. ročníku, lyžařský výcvik pro žáky 1. ročníku.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova:

Oborové kompetence:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v životě člověka
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- získání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako předpokladu spokojeného života
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Užívá základní tělocvičné názvosloví.	Organizuje pohybový režim, užívá tělocvičné názvosloví k osvojení.
Kompetence k řešení problémů	
Řeší nejrůznější problémové situace.	Předkládá reálné situace k řešení. Dodává žákům sebedůvěru a vede je ke řešení problémů.
Kompetence komunikativní	
Komunikuje, vyjadřuje se na odpovídající úrovni.	Vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.
Kompetence sociální a personální	
Efektivně spolupracuje s druhými žáky v týmu, oceňuje zkušenosti druhých.	Zadáva úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.
Kompetence občanská	
Chrání své zdraví, zodpovědně se rozhoduje podle dané situace.	Vede žáky k tomu, aby brali ohled na ostatní a dokázali se chovat v situacích ohrožující život.
Kompetence pracovní	
Dodržuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka.	Důsledně vyžaduje dodržování pravidel, vede žáky ke správnému způsobu užití dohodnutých materiálu, nástrojů, techniky a vybavení.
Kompetence digitální	
Digitální techniku používá při vyhodnocování dat související s pohybovou aktivitou.	Pomáhá při práci s vhodnými programy.

Učební osnovy: Tělesná výchova 1

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA			1.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla • hygiena při TV – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity		Prv - lidské tělo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • pohybové hry – využití hraček a netradičního náčiní při cvičení • základy gymnastiky – průpravná cvičení • lyžování, bruslení podle podmínek školy – základní techniky pohybu na lyžích		turistické vycházky hry na sněhu
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci •	<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u> • kommunikace v TV – smluvené povely a signály • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží		Prv - bezpečnost a hygiena

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA			2.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<u>ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • příprava organismu - příprava před pohybovou činností,	VDO Občanská společnost a škola	dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru

	• bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru		
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • základy atletiky – rychlý běh, hod míčkem • základy sportovních her – spolupráce ve hře, průpravné hry • plavání – základní plavecké dovednosti		
• spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích	<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u> • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA			3.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	<u>ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru • hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	VDO Občanská společnost a škola	dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u>		Prv - držení těla

• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základy estetického pohybu • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • plavání - jeden plavecký způsob (plavecká technika)		
• uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužák • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u> • zásady jednání a chování – fair play • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<u>ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • příprava organismu - uklidnění po zátěži • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV Mezilidské vztahy	
• jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí • základy sportovních her - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • základy atletiky - motivovaný vytrvalý běh		cyklista - dopravní značky a silniční pravidla

• jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ</u> <u>POHYBOVÉ UČENÍ</u> • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností		historie sportu
--	---	--	-----------------

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<u>ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		Vz
• zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • turistika a pobyt v přírodě - chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • základy atletiky - skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	OSV Mezilidské vztahy	M - měření délky bodové hodnocení
• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u> • zdroje informací o pohybových činnostech • zásady jednání a chování – olympijské ideály a symboly • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy		zásady jednání a chování - fair play

5.24 TĚLESNÁ VÝCHOVA 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku 3 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

V letošním školním roce je v 9. ročníku v rámci zdravého životního stylu a v rámci prevence proti sezónně exponovaným infekčním onemocněním zařazena 3. hodina Tv formou sportovních her.

Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků a v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit jej do denního režimu. Předmět vede žáky k uspokojování vlastních pohybových potřeb vedoucích k rozvoji zdatnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, podporu a ochranu zdraví. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka

a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce

a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v žebříčku (kontextu) životních hodnot
- rozvoj základních pohybových dovedností – síla, rychlost, vytrvalost, obratnost – rozvoj tělesné a duševní kondice
- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví
- prevence a korekce jednostranného zatížení pohybové soustavy (svalová dysbalance) – cvičení průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační
- ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Předmětem prolínají **průřezová témata** :

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,....
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Poznává smysl a cíl svých aktivit a užívá osvojené tělocvičné názvosloví.	Hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, stanovuje dílčí vzdělávací cíle a dodává žákům sebedůvěru.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Poznává smysl a cíl svých aktivit a užívá osvojené tělocvičné názvosloví.	Hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, stanovuje dílčí vzdělávací cíle a dodává žákům sebedůvěru.
Kompetence k řešení problému	
Vnímá nejrůznější problémové situace, vyhledává informace vhodné k řešení problémů, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.	Učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení a vede k tomu ke správnému řešení problémů.
Kompetence komunikativní	
Komunikuje na odpovídající úrovni a osvojí si kultivovaný ústní projev a dovede se účinně zapojit do diskuze.	Vyžaduje dodržování tělocvičné terminologie a pravidla slušného chování.
Kompetence sociální a personální	
Spolupracuje ve skupině podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.	Umožňuje každému žákovi zažít úspěch a zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.
Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.	Podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a požaduje dodržování dohodnuté kvality.
Kompetence občanské	
Respektuje názory ostatních a formuje si volní a charakterové rysy a zodpovědně se rozhoduje podle dané situace.	Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, pravidla fair-play a vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.
Aktivně se zapojuje do sportovních aktivit.	Vysvětluje význam tělesné aktivity jako jednu ze základních prostředků k rozvoji tělesného i duševního zdraví.
Kompetence pracovní	
Využívá znalostí a dovedností v běžné praxi a ovládá základní postupy první pomoci.	Vyžaduje dodržování obecných pravidel bezpečnosti nejen cvičícího, ale i ostatních.
Kompetence digitální	
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií.	Seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu.)
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií.	Motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky.
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získává potřebné informace i v digitálním prostředí.	Motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště.

Učební osnovy: Tělesná výchova 2

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA			6. - 7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičkým doprovodem – základy rytmické		

	gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, štafety, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem • sportovní hry – fotbal, florbal, basketbal, vybíjená, volejbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, ochrana přírody, základy orientačního běhu • plavání – základní plavecké dovednosti, zdokonalení techniky – prsa, kraul, znak • lyžování, snowboarding, bruslení, běžecké lyžování – sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace MKV Lidské vztahy Kulturní difference	
--	--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA			8. – 9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky

• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</u> • význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<u>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</u> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičkým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance	OSV	

	• atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, štafety, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry – fotbal, futsal, florbal, basketbal, vybíjená, volejbal, softball, badminton - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, ochrana přírody, základy orientačního běhu • plavání – základní plavecké dovednosti, zdokonalení techniky – prsa, kraul, znak • lyžování, snowboarding, bruslení, běžecké lyžování – sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku	Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace MKV Lidské vztahy Kulturní difference	
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	<u>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</u> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		

• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování • historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		
---	---	--	--

5.25 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** je vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a zdraví vymezeného v RVP ZV.

Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný.

Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních, rizikových a mimořádných situacích a událostech.

Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Výchova ke zdraví se vyučuje v 6. a 9. ročníku. V obou ročnících je dotována 1 hodinou týdně; třída se nedělí na skupiny. Vyučování probíhá v kmenových třídách, v učebně hudební a výtvarné výchovy a v tělocvičně.

Do hodin Výchovy ke zdraví jsou zařazena témata etické výchovy.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina
- skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, video
- besedy
- prožitkové aktivity
-

Vzdělávání je zaměřeno na :

- **poznávání zdraví jako nejdůležitější důležité hodnotu v kontextu dalších životních hodnot**
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- respektování pravidel soužití mezi vrstevníky a partnery z hlediska prospěšnosti zdraví
- **ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.	Seznamuje žáky s různými metodami efektivního učení.
Plánují a organizují vlastní učení.	Nabízí metody, při kterých sami žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti.	Zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
Získané poznatky hodnotí, třídí, vyvozují z nich závěry a využívají v procesu učení i v praktickém životě	Nabízí metody, při kterých sami žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům.
Pracují se odbornou literaturou, hledají informace.	Vede žáky k užívání správné terminologie.
Kompetence k řešení problémů	
Rozpoznají problém a přistupují k řešení problému.	Klade otevřené otázky.
Vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi,	Umožňuje žákům volný přístup k pomůckám a k internetu.
Navrhnu více způsobů řešení a vyberou nejlepší.	Zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, PC).
Vysvětlí a zdůvodní své postupy.	Zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením.
Nové dovednosti využije při řešení podobných problémů i v praktickém životě.	Vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování.
Kompetence komunikativní	
Žáci formulují a vyjadřují souvisle své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu.	Vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky Projevuje zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků.
Naslouchají promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují.	Vede žáky k přesnému, výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.
Vhodně využívají jazykové prostředky, hlas i neverbální složky komunikace.	Zařazuje do výuky diskuzi a podněcuje žáky k argumentaci. Vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky.
Obhajují svůj názor a vhodně argumentují.	Zařazuje do výuky diskuzi a podněcuje žáky k argumentaci.
Shrne podstatu sdělení vlastními slovy.	Vede žáky k osvojení pravidel efektivního, etického a věcně správného dialogu.
Kompetence soc. a personální	
Žáci účinně spolupracují ve skupině.	Vyvolává zájem o skupinovou práci.
Snaží se vytvářet příjemnou atmosféru v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi.	Vytváří podněcující a příznivé klima.
Podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, přijímají jednotlivé role ve skupině.	Vybírá vztahy a modely, které jsou žákům blízké.
Přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, oceňují zkušenosti druhých a respektují různá hlediska.	Vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti.
V případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají.	Podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.
Vytváří si zdravé sebevědomí, věří si.	Hodnotí žáky tak, aby vnímali vlastní pokrok.
Kompetence občanské	
Znají svá práva a obecné morální zákony a dodržují je.	Vyžaduje důsledné dodržování dohodnutých pravidel.

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se fyzickému i psychickému násilí.	Reflektuje při výuce společenské i přírodní dění.
Zodpovědně se rozhodují podle dané situace.	Vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů.
Respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní i historické dědictví.	Pěstuje v žácích vztah k tradicím a kulturnímu dědictví.
Respektují přesvědčení druhých lidí.	Motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních.
Učí se rozhodovat a nést odpovědnost za své rozhodnutí.	Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.
Kompetence pracovní	
Žáci organizují a plánují vlastní práci, dodržují vymezená pravidla.	Vede žáky k plánování. Umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat.
Stará se o sebe i své pracovní místo doma i ve škole, chrání své zdraví i živ. prostředí.	Vede žáky k využívání znalostí v běžném životě.
Plní své povinnosti a závazky.	Vede žáky k zodpovědnosti.
Využívají svých znalostí v běžném životě.	Napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení.
Kompetence digitální	
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah. Při spolupráci, komunikaci a sdílení v digitálním prostředí jedná eticky.	Vede žáky k práci s informacemi a daty, k jejich sdílení a ke vzájemné spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí s dodržováním etických zásad.
Vytváří a upravuje digitální obsah a vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.	Podněcuje žáky k tvorbě digitálního obsahu a k jeho prezentaci. .
Ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace.	Vede žáky k využívání dostupných digitálních zařízení a aplikací.
Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich používání. Předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních při využívání digitálních technologií.	Vede žáky k předcházení negativním dopadům na tělesné a duševní zdraví vlivem využívání digitálních technologií.

Učební osnovy: Výchova ke zdraví

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • uplatňuje vhodné způsoby chování • a komunikace v různých životních situacích • objasní potřebu tolerance ve společnosti • respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, • zájmy, způsoby chování a myšlení lidí	<u>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</u> • Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska • Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek • komunikace, neverbální komunikace, mimika, gestikulace, haptika, posturika, proxemika, verbální komunikace, asertivita, empatie, solidarita, spolupráce, konflikt, stres, chytrá hádka, gender • stereotyp, předsudek, tolerance, netolerance	OSV Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice MKV Lidské vztahy	Ov
• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	<u>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</u> • Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny		Př
• dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<u>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</u> • Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	MV Kritické čtení a vnímání med. sdělení Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	

	• Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota • Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	MKV Multikulturalita	pohybové aktivity
• vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	<u>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</u> • Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika EV Vztah člověka k prostředí MKV Lidské vztahy	
• samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými	<u>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</u> • Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	OSV Psychohygiena Komunikace Kooperační a kompetice MV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	pohybové aktivity Ch

jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí • navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí	• Autodestruktivní závislosti – rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana, její prevence a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci • Bezpečné chování a komunikace – nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana, příklady nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů včetně fotografií a videí, postup pro oběti nenávistných a podvodných praktik nebo pro oběti zneužití osobních údajů (např. v případě nenávistných komentářů, ztráty nebo zneužití hesla, krádeže digitální identity, kyberšikany, kyberstalkingu, online vydírání) • protiprávní jednání v oblasti nakládání s osobními údaji a v oblasti šíření nenávisti – omezování svobody projevu,	Fungování a vliv reklamy v médiích na život jednotlivce MKV Princip sociálního smíru a solidarity Práce v realizačním týmu	
---	--	---	--

	schvalování trestného činu, vydírání, podvod, hacking, hate speech, hoax, kyberšikana a její prevence • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, základy první pomoci • Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, evakuace		
	<u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</u> • Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj MKV Lidské vztahy	

	• Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování		
--	---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- objasní význam právní úpravy manželství	<u>VZTAHY MEZI LIDMY A FORMY SOUŽITÍ</u> • Vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství a rodičovství • manželská práva a povinnosti, rozvod, sporný a nesporný rozvod, registrované partnerství, homosexuální orientace	OSV Osobnostní, sociální a morální rozvoj MKV Lidské vztahy	Ov
• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními	<u>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</u> • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování	VDO Občanská společnost a škola	

životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	osobnosti, zdrženlivost, promiskuita, předčasná sexuální zkušenost; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	EV Vztah člověka a prostředí MKV Kulturní difference	
• uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<u>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</u> • Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), • základy první pomoci.	VEGS Objevujeme Evropu a svět	
• uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků,	<u>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</u> • Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ch Tv - pohybové aktivity

médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci • Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí • Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • Ochrana člověka za mimořádných událostí – základní úkoly ochrany obyvatelstva, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu Fungování a vliv médií ve společnosti Vnímání mediálního sdělení	
• vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím;	<u>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</u>		

vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, duševní hygiena, programy podpory zdraví		
• objasní, jak může realističtější poznání • a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu • pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy • s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování • individuálních i společných cílů, objasní význam • vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat • charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní • přednosti, překonávat osobní nedostatky a • pěstovat zdravou sebedůvěru	<u>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</u> • osobnost, osobní erb, osobní trenér, osobní potenciál, kvalita života, duševní zdraví • vůle, vlastnost, volní vlastnosti, temperament, dispozice, schopnost, dovednost • sebevědomí, sebedůvěra, charakter, charakterové vlastnosti, volní vlastnosti • osobnost, životopis, motivační dopis, handicap, vědomosti, dovednosti		
	<u>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</u> • Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé	OSV Psychohygiena	

	a vyrovnané sebezpojetí, utváření vědomí vlastní identity • Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	Mezilidské vztahy Komunikace a kooperace Hodnoty, postoje, praktická etika MKV Lidské vztahy	
--	---	---	--

5.26 PRACOVNÍ ČINNOSTI 1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně.

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti:

oborové kompetence

- vede k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků své práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků
- vede k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů
- vede k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Kompetence k učení	
Osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí.	Vede žáky k osvojení dovedností a návyků.
Používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě.	Umožňuje žákům používat vhodné materiály a nástroje.
Dokáže kriticky zhodnotit výsledky své práce.	Umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení.
Rozvíjí svou schopnost pracovat soustředěně, vytrvale, samostatně a tvořivě.	Učitel vyžaduje dokončování práce.
Kompetence k řešení problémů	
Promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů.	Zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
Rozvíjí vlastní tvořivost a vlastní nápady.	Snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování nápadů.
Kompetence komunikativní	
Rozvíjí slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce.	Vede žáky k užívání správné terminologie.
Kompetence sociální a personální	
Pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, učí se spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení výsledku.	Vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.
Kompetence občanské	
Žák respektuje pravidla při práci.	Důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel.
Dokáže poskytnout první pomoc při zranění (dle svých možností).	Vede žáky ke správným postupům poskytnutí první pomoci.
Kompetence pracovní	
Dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci.	Důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel.
Používá bezpečné a účinné nástroje a materiály.	Vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů.
Kompetence digitální	

<i>Výstupy - žák</i>	<i>Strategie - učitel</i>
Používá digitální technologie při tvorbě zvoleného výrobku.	Podporuje žáka při práci na digitálních zařízeních.

Učební osnovy: Pracovní činnosti 1

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			1.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> - modelovací hmota - papír, přírodniny		Tv - vycházky do přírody
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> práce se stavebnicí		
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	<u>PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI</u> péče o rostliny	EV Základní podmínky života	Prv
chová se vhodně při stolování	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> - společenské chování - základy správného stolování	OSV Seberegulace a sebeorganizace	vánoční besídka

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			2.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> - papír, karton - přírodniny - textil	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika	ochrana přírody
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> sestavení modelu		hodnota práce
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> pěstování rostlin ze semen v místnosti	EV Základní podmínky života	
chová se vhodně při stolování	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> jednoduchá úprava stolu		vánoční posezení práce ve skupinách

	• pravidla správného stolování		
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			3.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> • vlastnosti materiálu • jednoduché pracovní pomůcky • využití tradic a lidových zvyků • papír a karton • přírodniny • textil	EV Vztah člověka k prostředí	kladný vztah k práci
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> • práce se stavebnicí • montáž a demontáž		výstavka modelů skupinová práce
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny	<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> • základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti	EV Základní podmínky života	Prv
• připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> • základní vybavení kuchyně • skladování potravin • úprava stolu	OSV Kooperace a kompetice	spolupráce při přípravě vánoční besídky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			4.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> - vlastnosti materiálu - využití pracovních pomůcek - papír a karton - přírodniny - textil - drát - lidové zvyky, tradice, řemesla - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	MKV Kulturní difference	poznání vlastních kulturních tradic VI - lidové tradice, řemesla
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> - práce se stavebnicemi – plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem, předlohou		
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<u>PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI</u> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin - množí rostliny - zvolí správné pomůcky, nástroje a nářadí	EV Základní podmínky života	Pv - základní podmínky života
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování		Čj - Slohové práce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			5.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u> • vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek • papír a karton • přírodniny • textil • lidové zvyky, tradice, řemesla • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití		
• pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u> • práce se stavebnicí – plošnými, konstrukčními a prostorovými • práce s návodem a předlohou		M - geometrie - náčrty
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<u>PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI</u> • výživa rostlin • půda a její zpracování • rostliny jedovaté, alergie, rostliny jako drogy	EV Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	
• připraví samostatně jednoduchý pokrm • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> • základní vybavení kuchyně • technika v kuchyni • výběr a nákup potravin • úprava stolu		

5.27 PRACOVNÍ ČINNOSTI 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou zařazeny tematické okruhy: **Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti a Příprava pokrmů.** Některé tematické okruhy jsou společné pro chlapce a děvčata. V 8. a 9. ročníku jsou k těmto okruhům přiřazeny okruhy **Svět práce a Design a konstruování.** Vzhledem k zájmovým odlišnostem a také s ohledem na přípravu volby povolání jsou skupiny chlapců a dívek vyučovány odděleně.

Vzdělávání v pracovní výchově směřuje k:

- získání pozitivního vztahu k práci, chápání práce jako prostředku k seberealizaci
- uplatňování tvořivosti
- získávání odpovědnosti za výsledky své práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci v běžném životě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

<i>Výstupy – žák</i>	<i>Strategie – učitel</i>
Kompetence k učení	
Volí vhodné způsoby a metody práce, plánuje a organizuje svou činnost.	Vede žáky k plánování úkolů a postupů.
Rozvíjí svou schopnost pracovat soustředěně, vytrvale, samostatně a tvořivě	Vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech.
Chápe význam celoživotního učení pro profesní kariéru.	Vede žáky k pochopení významu práce jako příležitosti k seberealizaci.
Dokáže kriticky zhodnotit výsledky své práce.	Umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení.
Kompetence k řešení problémů	
Promýšlí pracovní postupy praktických cvičení.	Vede žáky k vytváření logické a ekonomické organizaci práce.
Rozvíjí svou schopnost tvořivého myšlení, učí se hledat a nacházet netradiční způsoby řešení problémů na základě zvažování různých alternativ, efektivní práce s informacemi, vlastních zkušeností, intuice, odhadu a představivosti.	Zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů a rozvíjí tvořivost žáků.
Kompetence komunikativní	
Seznamuje se se základními informačními a komunikačními prostředky v technice (technický výkres, schéma, návod apod.) a využívá je při práci. Při komunikaci používá správné technické názvosloví.	Zadáva úkoly, při kterých žáci pracují podle technické dokumentace.

<i>Výstupy – žák</i>	<i>Strategie – učitel</i>
Rozvíjí schopnost prezentovat sebe sama a přesvědčit druhé o svých kvalitách.	Umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce.
Kompetence sociální a personální	
Při práci ve skupinách žák účinně spolupracuje a pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.	Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují.
Prispívá k diskusi a respektuje názory jiných Organizuje vlastní práci i práci skupiny tak, aby vedla k předpokládanému výsledku.	Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
Rozvíjí estetické vnímání v souvislosti s designem průmyslových výrobků.	Vede žáky k vnímání nejen užitkové, ale i estetické hodnoty zhotovovaných výrobků.
Kompetence občanské	
Žák respektuje pravidla při práci.	Důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel.
Dokáže poskytnout první pomoc při zranění.	Učitel vede žáky ke správným postupům poskytnutí první pomoci.
Chápe základní ekologické souvislosti.	Zdůrazňuje dopad výroby na životní prostředí, zajímá se o názory a zkušenosti žáků.
Kompetence sociální a personální	
Při práci ve skupinách žák účinně spolupracuje a pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.	Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují.
Prispívá k diskusi a respektuje názory jiných Organizuje vlastní práci i práci skupiny tak, aby vedla k předpokládanému výsledku.	Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
Rozvíjí estetické vnímání v souvislosti s designem průmyslových výrobků.	Vede žáky k vnímání nejen užitkové, ale i estetické hodnoty zhotovovaných výrobků.
Kompetence občanské	
Žák respektuje pravidla při práci.	Důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel.
Dokáže poskytnout první pomoc při zranění.	Učitel vede žáky ke správným postupům poskytnutí první pomoci.
Chápe základní ekologické souvislosti.	Zdůrazňuje dopad výroby na životní prostředí, zajímá se o názory a zkušenosti žáků.
Chrání a oceňuje naše tradice.	Vede žáky k poznávání tradic a uplatnění lidových řemesel v dnešní době.
Kompetence pracovní	
Žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci.	Důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel.
Používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály.	Vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů.
Posoudí výsledky pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí.	Ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění.
Využívá získané znalosti a zkušenosti při rozhodování o svém profesním zaměření.	Vede žáky k posouzení možností při volbě povolání.
Kompetence digitální	
Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své	Vede žáky k používání digitálních technologií při své práci.

<i>Výstupy – žák</i>	<i>Strategie – učitel</i>
pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	

Učební osnovy: Pracovní činnosti 2

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			6.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV Komunikace EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu	OSV Kreativita	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	bezpečnost práce v kuchyni, hygiena, poskytnutí první pomoci při úrazech	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			7.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	<u>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</u> - vlastnosti materiálu, užití v praxi - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
organizuje a plánuje svoji činnost	jednoduché pracovní operace a postupy		

• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• technické náčrty a výkresy, technické informace, návody		
• řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• organizace práce, důležité technologické postupy • tradice a řemesla		
• dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• bezpečnost práce • první pomoc při úrazech v domácnosti		
• ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	<u>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</u> • spotřebiče v domácnosti		
• správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	• údržba oděvů a textilií • elektrotechnika v domácnosti • úklid domácnosti; postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	• pro dívky • pro chlapce
• dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	• bezpečnost, likvidace odpadu • první pomoc při úrazu elektrickým proudem		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			8.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky
• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	<u>SVĚT PRÁCE</u>		PROFESNÍ EXKURZE

	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce		
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle	OSV Sebepoznání a sebepojetí	PROFESNÍ EXKURZE
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	příprava pokrmů – základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV Kooperace a kompetice Komunikace EV Vztah člověka k prostředí	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování – obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování, zdobné prvky a květiny na stole	OSV Kreativita	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	bezpečnost práce v kuchyni, hygiena, poskytnutí první pomoci při úrazech		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			ROČNÍK:
VZDĚLÁVACÍ OBOR: PRACOVNÍ ČINNOSTI			9.
Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, poznámky

• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<u>SVĚT PRÁCE</u> • volba profesní orientace – tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace		PROFESNÍ EXKURZE
• využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	• možnosti vzdělávání – náplň studijních a učebních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	VDO Občan, občanská společnost a stát	PROFESNÍ EXKURZE
• prokáže v modelových situacích schopnosti prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení	OSV Sebepoznání a sebepojetí	
• sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	<u>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</u> • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program		
• provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž		
• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• bezpečnost práce, první pomoc		

• navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost	• zhotovení výrobku podle vlastního návrhu	OSV Kreativita	
• provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	<u>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</u> • finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti;		
• správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	• údržba oděvů a textilií • práce s textilem, vlnou a dalšími netradičními materiály • péče o interiérové i exteriérové květiny • elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu	OSV Kreativita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	• pro dívky • pro chlapce
• připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> • tepelná úprava pokrmů		

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

6.1 Pravidla pro hodnocení

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení. **Průběžné výsledky vzdělávání jsou od 1. 9. 2022 nově evidovány v elektronické žákovské knížce.**
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. Slovní hodnocení lze využít u žáků s vývojovou poruchou učení na základě žádosti zákonného zástupce. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snázivosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálnímu schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

- Ředitelka školy je povinna působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - a) průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - b) před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - c) případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již

jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

- Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

6.2 Pravidla pro hodnocení chování ve škole

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - a) průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - b) před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - c) okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

6.3 Pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - a) co se mu daří,
 - b) co mu ještě nejde
 - c) jak bude pokračovat dál
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.4 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

6.4.1 Stupně hodnocení prospěchu

- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - 1 – výborný,
 - 2 – chvalitebný,

- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn(a)".

- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
 - předměty s převahou teoretického zaměření,
 - předměty s převahou praktických činností
 - předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.
- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

6.4.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.4.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá

postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných pochybení.

6.4.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,

- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.4.2 Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.5 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu

- Slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.6 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení.

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami

5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovednost, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.7 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - b) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - c) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
 - d) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
 - e) analýzou různých činností žáka,
 - f) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
 - g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
 - Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
 - Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
 - O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
 - Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
 - Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
 - Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
 - Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - a) neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - b) žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
 - c) účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
 - d) učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
 - e) před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,

prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

- Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.8 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

6.8.1 Komisionální zkouška

Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
- při konání opravné zkoušky
- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

6.8.2 Opravná zkouška

- Opravné zkoušky konají:
 - a) žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - b) žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

6.9 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.
- Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

6.10 Způsob hodnocení žáků nebo studentů cizinců

- Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku se postupuje podle § 51 až 53 školského zákona a § 14 až 17 vyhlášky, tj. postupuje se stejně jako u žáků – občanů ČR s výjimkou § 15 odst. 6 vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání v aktuálním znění.

- Speciální úpravy směrem k ukrajinským žákům pak umožňuje platná legislativa (Lex Ukrajina) – viz příloha č. 1 a 2
- Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.
- Žák - občan Slovenské republiky – má právo při plnění studijních povinností používat, s výjimkou českého jazyka a literatury, slovenský jazyk.
- Škola zabezpečuje jazykovou přípravu žáků - cizinců
- Na konci 1. pololetí nemusí být žák - cizinec hodnocen na vysvědčení, a to ani v náhradním termínu. Pokud by žák ale nebyl hodnocen na vysvědčení na konci 2. pololetí, znamenalo by to, že musí opakovat ročník.

6.11 Výchovná opatření

6.11.1 Zásady a pravidla pro ukládání výchovných opatření (pochvaly a jiná ocenění, kázeňská opatření)

- **Výchovnými opatřeními jsou:**
 - a) pochvaly nebo jiná ocenění
 - b) kázeňská opatření.
- **Pochvaly**
 - a) Pochvaly, jiná ocenění může udělit či uložit ředitelka školy nebo třídní učitel.
 - b) Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
 - c) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
 - d) Udělení pochvaly ředitelky školy se zaznamená do dokumentace školy (§ 28 školského zákona). Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno. Jedná se pouze o pochvaly ředitele školy
 - e) Formulace textu pochvaly musí být stručné a výstižné.
- **Kázeňská opatření**
 - Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku. Může se tedy jednat pouze o žáka základní školy, který opakoval ročník a je 10. rokem v základní škole.

- Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům se se vždy považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.
- Dopustí-li se žák jednání podle předchozího bodu, oznámí ředitelka školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.
- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele – třídní učitel neprodleně oznámí uložení důtky ŘŠ
 - c) důtku ředitelky školy – lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (§ 28 školského zákona).

6.11.2 Kritéria pro uložení jednotlivých druhů a stupňů výchovných opatření

- Udělení výchovného opatření je závislé jednak na stupni závažnosti prohřešku žáka a jednak na jeho případném opakování v průběhu pololetí.
- Z hlediska výchovného dopadu na chování žáka se výchovné opatření žákovi uděluje bez zbytečného odkladu co nejdříve po spáchání prohřešku a jeho důkladném prošetření.
- Prohřešky žáků typu neomluvené hodiny, podvod v žákovské knížce, nepovolené opuštění školy, opakované nevhodné chování ke spolužákům, šikana nebo její projevy, krádež, závažné úmyslné poškození zařízení školy, vulgární vyjadřování k pracovníkům školy, násilné chování ke spolužákům nebo pracovníkům školy jsou považovány za závažné porušení školního řádu, třídní učitel je povinen je okamžitě hlásit ředitelce školy a seznamovat ho s průběhem jejich vyšetřování a návrhem udělení výchovného opatření.
- Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy.
- Žák se dopustí přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu.
- Žák ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- Žák záměrně narušuje výchovně vzdělávací činnost školy.

7. MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ, HYGIENICKÉ A JINÉ PODMÍNKY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ ŠVP ZV

7.1 Prostorové a materiální podmínky

- Kmenové a speciální učebny jsou všechny vybaveny digitální technikou a připojením k internetu.
- Pro výuku slouží interaktivní displeje, z nichž některé jsou pevně spojeny se zdí a jiné jsou mobilní.

- Škola vlastní mobilní dobíjecí stanici s tablety, kterou si vyučující dle potřeby zapůjčují do jednotlivých tříd.
- Všechny kmenové třídy jsou prostorné, dobře větratelné se stínící technikou oken.
- Do všech prostor školy se dostanou i žáci imobilní, případně s jinými speciálními potřebami.
- Některé učebny jsou využívány také pro zájmovou činnost – kroužky.
- Speciální učebny a prostory jsou:
- jazyková učebna – je vybavena 24 počítači + 1 učitelským počítačem s místem pro imobilního žáka.
- Učebna navazuje plynule na krytý prostor terasy, kterou lze využívat v rámci přírodovědných aktivit (pěstování rostlin), ale také odpočinku žáků a jejich samotné výukové práce v letním období (je vybavena stoly a židlemi).
- učebny informatiky – rovněž zabezpečuje místo pro imobilního žáka a je zde 25 počítačů + 1 učitelský počítač.
- fyzikální, chemická a přírodopisná – je vybavena potřebnými laboratorními pomůckami
- učebna pro hudební a výtvarnou výchovu – učebna je velmi prostorná s klavírem a přilehlým výtvarným kabinetem
- učebna dílen – vybavená ponky, vhodným nářadím
- učebna – cvičné kuchyně je vybavena pro práci ve 4 skupinách (například 4 x vařicí prostor s dalším kuchyňským vybavením)
- speciální prostor sloužící ke stolování i k výukovým účelům, který plynule navazuje na cvičnou kuchyň i jazykovou učebnu
- tělocvična – prostor s bezpečným povrchem, s přilehlým prostorem kabinetu, který má dostatečné množství pomůcek, náčiní pro pohybové aktivity. K tělocvičně přiléhají dvě oddělené šatny – dívčí a chlapecké. Je využívána jako prostor ke společnému setkávání žáků, zaměstnanců školy, popřípadě rodičů. Okna jsou zabezpečena elektrickými žaluziemi, čímž je tento prostor vhodný také k promítání, prezentaci žáků.
- Prostory pro zájmové vzdělávání:
- školní klub a školní družina jsou prostorné a dobře vybavené
- jedna družina pracuje v prostoru s napojením na kmenovou třídu
- v těchto prostorách se nacházejí také knihovny a odpočinkové prostory pro žáky
- ZUŠ – některé prostory školy má pronajaté bezplatně Základní umělecká škola Karolinka (výtvarné a hudební obory).
- Prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny:
- tyto prostory jsou ve škole v každém patře budovy a odpovídají fyziologickým potřebám daného věku. Dívčí toalety v 1. patře jsou zabezpečeny menstruačními potřebami. Dívčí toalety v podkroví jsou vybaveny bidetem.
- Stravovací prostory:
- jsou dobře udržovatelné a vzdušné. Jídelna má zabezpečena u vstupu umývadla
- vedle školní jídelny se nachází bufet, který je žákům zpřístupněn před vyučováním a o velké přestávce k zakoupení nápojů a svačin, splňující zdravé stravování.
- školní jídelna je vybavená čipovým stravovacím systémem, který umožňuje také elektronické přihlašování a odhlásování stravy.
- Skladovací prostory se nacházejí v suterénu školní kuchyně.
- Vstupní prostory školy a šatny:
- hlavní vstup do budovy je z jižní strany s čipovým zařízením pro žáky a zaměstnance. Cizí příchozí zazvoní a vyčkají otevření dveří.

- severní vstup slouží žákům pouze pod dohledem vyučujícího při přechodu do venkovních prostor hřiště apod.
- školní družina využívá také vstupu z východní strany budovy u přilehlého dětského hřiště
- šatny žáků jsou v těsné blízkosti hlavního vstupu. Každý žák má svou vlastní uzamykatelnou skříňku.
- Prostory určené k ošetření úrazů, ke krátkodobému pohybu zraněného, či jiné pomoci při zdravotních problémech:
- se nacházejí v přilehlých kancelářích v 1. patře budovy.
- Školské poradenské pracoviště:
- Má zabezpečený klidný samostatný prostor.
- Sborovna a kanceláře (ředitelky školy, zástupce ředitelky školy, účetní školy):
- jsou zcela samostatnými prostory
- Další pomocné prostory pro zajištění chodu školy:
- úklidové, prostory pro údržbu školy, šatny zaměstnanců se nacházejí v suterénu budovy školy.

7.2 Prostory pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy

- Prostory školy jsou přirozeně větratelné.
- Učitelé při vyučování respektují hygienu učení a věk žáků. Žákům je zabezpečený vhodný stravovací a pitný režim.
- Je dodržován zákaz kouření, používání jiných škodlivin a alkoholických nápojů v budově a areálu školy.
- Dochází k pravidelné kontrole z hlediska bezpečnosti žáků a zaměstnanců školy.
- Prostředky první pomoci (lékárničky) jsou zabezpečeny ve všech patrech školy (sborovna, dílny, cvičná kuchyň, dílny, školní družiny, kuchyň).

7.3 Psychosociální podmínky

- Příznivé sociální klima, posilování vzájemné úcty, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se třídou, školou.
- Ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy je podpořena minimálním preventivním programem s řadou celoročních programů pro žáky.

7.4 Personální podmínky

- Pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem o pedagogických pracovnících č. 564/2004 Sb., v aktuálním znění
- Pedagogický sbor je schopný týmové práce, vzájemné vstřícné komunikace a spolupráce

7.5 Organizační podmínky

- Škola v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečnosti nastavuje optimální režim života školy (režim odpočinkový, pohybový, stravovací, pitný, dodržování hygieny, zájmové činnosti, opatření při mimořádných situacích).

7.6 Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců

- Ve škole probíhají pravidelné konzultační dny pro setkávání učitelů a zákonných zástupců (úterky) s výjimkou pedagogických rad a třídních schůzek, které jsou stanoveny v organizaci školy pro daný školní rok.
- Zákonní zástupci jsou také členové Školské rady, jsou seznamováni se záměry a celkovým rozvojem školy ve všech oblastech.
- Účinnou formou spolupráce škola zaměřuje na propojení aktivit se zákonnými zástupci v Unii rodičů.
- Informace škola poskytuje prostřednictvím webových stránek: www.zsvk.cz, vydávaným školním časopisem Šipka, prostřednictvím informačního systému Bakaláři, prezentací žákovských prací a žákovských vystoupeních.

7.7 Zájmové vzdělávání

- Škola nabízí kroužky v oblasti pohybových aktivit, dramatické výchovy, hudební výchovy, udržování regionálních tradic a v chemicko-badatelské oblasti.